

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3266

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3, 4, 5

«Το Εύλογον»: Η νέα TOTEE για την αποκατάσταση μνημείων και διατηρητέων κτισμάτων και το ψηφιακό αποθετήριο στο επίκεντρο της συνεδρίασης του Εθνικού Δικτύου

- Γ. Στασινός: Σθεναρή βούληση υποστήριξης της έκδοσης Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ με βάση τις εργασίες του

- Ν. Λαγαρός: Το Εύλογον εκφράζει τον ρόλο του ΕΜΠ να υπηρετεί την επιστήμη, να αναπτύσσει τεχνολογίες αιχμής και να τη διαθέτει προς όφελος των επόμενων γενεών

- Δ. Τερζής: Σημαντική η διεπιστημονική προσέγγιση στην αποκατάσταση μνημείων μέσα από το έργο Εύλογον

- Αντ. Μοροπούλου: Το ψηφιακό αποθετήριο και η TOTEE είναι αποτέλεσμα δημιουργικής, διεπιστημονικής συνεργασίας με απτά δείγματα γραφής σε σημαντικά έργα

Σελ 1 και 6, 7

Ανακαινίσεις κατοικιών: Το ΤΕΕ ενημερώνει τα μέλη του για τη νέα πρωτοβουλία της ΕΕ στο πλαίσιο του Better Homes Partnerships και τα καλεί να εκδηλώσουν ενδιαφέρον

Σελ 8, 9, 10, 11

Σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ για τους παράνομους υπηρεσιών ύδατος

- Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Σελ 11

Σε διαβούλευση η απόφαση για φωτοβολταϊκά στο μπαλκόνι και αυτόνομες μπαταρίες σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις

Σελ 12, 13

Δρ Κων/νος Καρατσώλης στο ΑΠΕ- ΜΠΕ: Οι αλλαγές στο καθεστώς διαχείρισης αιγιαλού και παραλίας

- Έλεγχος με drones - Επιτάχυνση οριοθέτησης για χιλιάδες ιδιοκτήτες, επενδυτές και επιχειρήσεις

Σελ 14

AI Act: Τι αλλάζει για πολίτες, επιχειρήσεις και Δημόσιο – Το νέο πλαίσιο για την Τεχνητή Νοημοσύνη στην Ελλάδα

- Δ. Παπαστεργίου: Η συζήτηση για την ΤΝ αφορά πρωτίστως στην εμπιστοσύνη

Σελ 15

Προς υπογραφή η σύμβαση για τις διαδικασίες PBN

- Χρ. Δήμας: Η Ελλάδα επενδύει σε υποδομές αεροναυτιλίας για την επόμενη δεκαετία

Σελ 15, 16

ΠΟΜΙΔΑ: Ενεργοποιούνται οι ευεργετικές διατάξεις του νόμου Χατζηδόκη για τα ακίνητα

Σελ 17

Βασικός προμηθευτής ενέργειας για τη ΝΑ Ευρώπη, η Ελλάδα

- Εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, πετρελαιοειδών και φυσικού αερίου

Σελ 18

Ρύθμιση 72 δόσεων για χρέη στο Δημόσιο: Πότε ανοίγει η πληρωμή για αιτήσεις

- Ποιοι κερδίζουν, πώς μειώνεται η μηνιαία δόση στο μισό και τι ισχύει με τα νέα χρέη

Σελ 19

Προεργασία για τις θερινές εκπτώσεις σήμερα - Οι βασικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων

Σελ 20

Ένα... «ταξίδι στο διάστημα» για ομάδα νέων επιστημόνων από τη Βουλγαρία που κατασκευάζει CubeSat δορυφόρους

Σελ 2

Προσεκώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσέλιδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

«ΤΟ ΕΥΛΟΓΟΝ»: Η ΝΕΑ TOTEE ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

-Γ. Στασινός: Σθεναρή βούληση υποστήριξης της έκδοσης Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ με βάση τις εργασίες του «Εύλογον»

-Ν. Λαγαρός: Το Εύλογον εκφράζει τον ρόλο του ΕΜΠ να υπηρετεί την επιστήμη, να αναπτύσσει τεχνολογίες αιχμής και να τη διαθέτει προς όφελος των επόμενων γενεών

-Δ. Τερζής: Σημαντική η διεπιστημονική προσέγγιση στην αποκατάσταση μνημείων μέσα από το έργο Εύλογον

-Αντ. Μοροπούλου: Το ψηφιακό αποθετήριο και η TOTEE είναι αποτέλεσμα δημιουργικής, διεπιστημονικής συνεργασίας με απτά δείγματα γραφής σε σημαντικά έργα

Η καινοτομία και η σημασία της Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ για την αποκατάσταση μνημείων και διατηρητέων δομημάτων καθώς και το Ψηφιακό Αποθετήριο Εμβληματικών Μνημείων που δημιουργούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Εύλογον», βρέθηκαν στο επίκεντρο της τρίτης συνεδρίασης του Εθνικού Δικτύου. Την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου, χαιρέτισαν ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Δρ. Δημήτριος Τερζής και ο Αντιπρόεδρος Οικονομικών, Υποδομών και Ανάπτυξης, Καθηγητής ΕΜΠ Νίκος Λαγαρός. Τον συντονισμό της συνεδρίασης είχε η Αντωνία Μοροπούλου, Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ, Επιστημονικά Υπεύθυνη του Έργου Εύλογον.

Ο Γιώργος Στασινός, στο χαιρετισμό που απέστειλε τόνισε τη σθεναρή βούληση να υποστηρίξει τη διαδικασία έκδοσης Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ με βάση τις εργασίες του Εύλογον.

Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Δρ. Δημήτριος Τερζής εξέφρασε, στον χαιρετισμό του, το ιδιαίτερο

ενδιαφέρον του για το πρόγραμμα τόσο ως προς το αντικείμενο που αφορά την αποκατάσταση εμβληματικών μνημείων του Χριστιανισμού και τις πολιτιστικές κληρονομίες, όσο και στη διεπιστημονική προσέγγιση που γίνεται στο πλαίσιο του Εύλογον. Αποκάλυψε, μάλιστα, ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν το πρώτο που συνάντησε κατά την ανάλυση των καθηκόντων του στη Γενική Γραμματεία και συνεχάρη όσους συμμετέχουν.

Στον χαιρετισμό του, ο Αντιπρόεδρος Οικονομικών, Υποδομών και Ανάπτυξης, Καθηγητής ΕΜΠ Νίκος Λαγαρός, έκανε λόγο για σημαντική πρωτοβουλία καθώς «συνδέει με ουσιαστικό τρόπο την επιστημονική γνώση, την τεχνολογική καινοτομία, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τον διάλογο με την κοινωνία». Υπογράμμισε ότι «αξιοποιεί την πολύτιμη εμπειρία του ΕΜΠ σε εμβληματικά έργα αποκατάστασης μνημείων και τη μετατρέπει σε πρότυπη επιστημονική μεθοδολογία με δυνατότητα ευρύτερης εφαρμογής σε μνημεία, ιστορικά σύνολα και υποδομές του δομημένου περιβάλλοντος». Αναλυτικά στις σελ 3, 4, 5

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ: ΤΟ ΤΕΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ BETTER HOMES PARTNERSHIPS ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΕΙ ΝΑ ΕΚΔΗΛΩΣΟΥΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ενημερώνει τα μέλη του για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναζητώντας συγκεκριμένα παραδείγματα έργων, συνεργασιών και λύσεων που μπορούν να ακολουθηθούν και σε άλλες χώρες, συμβάλλοντας στην επιτάχυνση οικονομικά προσιτών και υψηλής ποιότητας ανακαινίσεων κατοικιών σε ολόκληρη την ΕΕ.

Με καταληκτική ημερομηνία στις 21 Αυγούστου 2026, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν τη δήλωσή τους για έργα ή πρωτοβουλίες που συμβάλλουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

- Ευελιξία στη χρήση ενέργειας μέσω της ανακαινίσης κτιρίων
- Ενθάρρυνση και απλοποίηση της διαδικασίας των ανακαινίσεων
- Χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων
- Υλοποίηση αποδοτικών λύσεων θέρμανσης και ψύξης με δυνατότητα εφαρμογής σε ευρεία κλίμακα.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός δήλωσε σχετικά: «Σε ένα περιβάλλον που σημαδεύεται από συνεχόμενες κλιματικές πιέσεις και ταυτόχρονα το γερασμένο κτιριακό απόθεμα αποδεικνύεται

ακατάλληλο να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες απαιτήσεις εξοικονόμησης, οι Έλληνες Μηχανικοί καλούνται να δώσουν λύσεις καινοτόμες και οικονομικά προσιτές. Στη χώρα μας έχουν ολοκληρωθεί ή εξελίσσονται projects που μπορούν να τη φέρουν στην πρώτη γραμμή της νέας πολιτικής ανακαινίσεων που διαμορφώνεται στην ΕΕ. Η εμπειρία στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη έργων για τη μόνωση, τη σκίαση, την αξιοποίηση βιώσιμων πρακτικών που οδηγούν σε πιο ανθεκτικές κατοικίες μέσα από ουσιαστικές και ολιστικές ανακαινίσεις, πρέπει να μεταδοθεί και να βρει πεδίο ευρύτερης εφαρμογής. Οι Έλληνες Μηχανικοί και ο τεχνικός κόσμος της χώρας μπορούν να κερδίσουν πολλά μεταφέροντας τεχνολογία και τεχνογνωσία, αμφίδρομα, με συναδελφικούς σε άλλες χώρες της ΕΕ. Μέσα από συνεργασίες και αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν τα ψηφιακά εργαλεία τα οποία θέτουμε διαρκώς, ως ΤΕΕ, στην υπηρεσία τους, οι Έλληνες Μηχανικοί μπορούν να κάνουν τη διαφορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο». Αναλυτικά στις σελ 6, 7

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗ 2026

Η έκθεση ΟΙΚΟΔΟΜΗ θα πραγματοποιηθεί από τις **23 έως τις 25 Οκτωβρίου 2026** στο Metropolitan Expo. Σε μια περίοδο κατά την οποία ο κλάδος αναζητά νέα εργαλεία ανάπτυξης, πιο αποδοτικές συνεργασίες και πρακτικές λύσεις για τις ανάγκες της σύγχρονης κατασκευής, η έκθεση ΟΙΚΟΔΟΜΗ συγκεντρώνει σε ένα ενιαίο περιβάλλον επιχειρήσεις και επαγγελματίες που επηρεάζουν άμεσα την πορεία της αγοράς.

Προσανατολισμένη στους επαγγελματίες και στην εξωστρέφεια, η έκθεση διευκολύνει προμηθευτές προϊόντων, υλικών και υπηρεσιών με ένα απόλυτα εξειδικευμένο κοινό: αρχιτέκτονες, μηχανικούς, ενεργειακούς επιθεωρητές, μελετητικά γραφεία, κατασκευαστικές εταιρείες, εργολάβους, τεχνίτες, εμπόρους οικοδομικών υλικών, χρωματοπωλεία και διακοσμητές. Αυτό το μείγμα επισκεπτών ενισχύει την αξία της συμμετοχής για κάθε εκθέτη, καθώς φέρνει σε άμεση επαφή τις επιχειρήσεις με ένα κοινό που διαθέτει τεχνική γνώση, εμπορική επιρροή και ενεργό ρόλο στις αγοραστικές αποφάσεις.

Επιπλέον, το πρόγραμμα της έκθεσης θα περιλαμβάνει παράλληλες εκδηλώσεις, με θέματα που αντικατοπτρίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις και ευκαιρίες του οικοδομικού και κατασκευαστικού κλάδου.

Με σταθερό προσανατολισμό στην επιχειρηματική επαφή, την ενημέρωση της αγοράς και την ανάδειξη σύγχρονων λύσεων για το κτίριο και την κατασκευή, η έκθεση ΟΙΚΟΔΟΜΗ 2026 αναμένεται να αποτελέσει και φέτος ένα κομβικό σημείο συνάντησης για τον κλάδο. Για τις επιχειρήσεις που επιδιώκουν ουσιαστική προβολή, νέες συνεργασίες και άμεση επαφή με ένα στοχευμένο επαγγελματικό κοινό, η συμμετοχή στην έκθεση συνιστά μια στρατηγική επιλογή με πραγματικό εμπορικό αποτύπωμα.

<https://buildexpogreece.com/ektheses/provoli-ekthesis/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασινός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζιορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζοίδου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
16 - 17 Ιουλίου 2026	Συμπόσιο HIAS «Engineering the Future: Intelligent Health and Resilient Infrastructure Systems»	Hellenic Institute of Advanced Studies (HIAS), Columbia Global Center Athens, Endeavor Greece
24 - 28 Αυγούστου 2026	13th International Conference on Energy, Sustainability and Climate Crisis (ESCC 2026)	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πανεπιστήμιο της Φλόριντα, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

BIM CONFERENCE 2026

Μετά από έξι χρόνια συνεχούς ανάπτυξης, το The BIM Conference, μια συνδιοργάνωση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και της BOUSSIAS Events, έχει καθιερωθεί ως το κορυφαίο σημείο συνάντησης της ελληνικής BIM κοινότητας και της αγοράς των κατασκευών, φέρνοντας στο ίδιο τραπέζι ιδιοκτήτες έργων, μελετητές, κατασκευαστές, διαχειριστές υποδομών, φορείς και κορυφαίους διεθνείς experts. Το 2026 επιστρέφει δυναμικά για 7η χρονιά στις **13 Οκτωβρίου**, αναδεικνύοντας όχι μόνον το ρόλο του BIM στα έργα του σήμερα αλλά κυρίως πού οδηγείται η βιομηχανία των έργων τα επόμενα χρόνια.

Το BIM δεν αποτελεί πλέον εργαλείο σχεδιασμού αλλά στρατηγικό πυλώνα διαχείρισης δεδομένων, λήψης αποφάσεων και λειτουργίας των built assets. Σε αυτό το momentum, το συνέδριο θα αναδείξει τις εξελίξεις που διαμορφώνουν το μέλλον των έργων του δομημένου περιβάλλοντος: Από την τεχνητή νοημοσύνη και το information management, τις «έξυπνες» υποδομές και την αξία των ψηφιακών διδύμων έως τα παγκόσμια case studies από μεγάλα έργα υποδομών και κτιριακών υποδομών και τις νέες απαιτήσεις των έργων της νέας εποχής.

Key topics

- Case studies & lessons learned: From design to completion
- From Building Information Modeling to Information Management: ISO19650, EIR, AIR, BEP, common data environments organization and management
- BIM & AI in practice: Where do BIM and AI meet, BIM & data generation for AI leverage, AI and project coordination, automated BIM quality checks, clash detection with AI
- Open BIM & platform ecosystems: Open standards, data interoperability
- BIM & digital delivery for public infrastructure projects: Rail, roads& highways, water infrastructure, energy networks and grid infrastructure
- BIM Procurement
- The BIM skills gap
- BIM value after project handover
- BIM for Climate Adaptation

<https://bimconference.boussiasevents.gr/>

ΣΥΝΕΔΡΙΟ Open CONF

Το Συνέδριο Open Conf θα πραγματοποιηθεί στις **20 - 21 Νοεμβρίου 2026** στον πολυχώρο εκδηλώσεων Δαΐς, στο Μαρούσι.

Σκοπός του Συνεδρίου Open Conf και των διοργανωτών είναι να καταστήσουν την Ελλάδα στρατηγικό προορισμό για εταιρείες, κόμβους, πανεπιστήμια και εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων που αναζητούν συνεργασίες στα παγκόσμια τεχνολογικά

οικοσυστήματα.

Το Open Conf υποστηρίζεται από τον ελληνικό τομέα λογισμικού και πληροφορικής, συμπεριλαμβανομένων μεγάλων εταιρειών πληροφορικής, ανοικτών κοινοτήτων πληροφορικής, νεοφυών επιχειρήσεων, κόμβων και ερευνητικών κέντρων.

Για περισσότερες πληροφορίες : <https://open-conf.gr/>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΤΟ ΕΥΛΟΓΟΝ»: Η ΝΕΑ ΤΟΤΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

-Γ. Στασινός: Σθεναρή βούληση υποστήριξης της έκδοσης Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ με βάση τις εργασίες του «Εύλογον»

-Ν. Λαγαρός: Το Εύλογον εκφράζει τον ρόλο του ΕΜΠ να υπηρετεί την επιστήμη, να αναπτύσσει τεχνολογίες αιχμής και να τη διαθέτει προς όφελος των επόμενων γενεών

-Δ. Τερζής: Σημαντική η διεπιστημονική προσέγγιση στην αποκατάσταση μνημείων μέσα από το έργο Εύλογον

-Αντ. Μοροπούλου: Το ψηφιακό αποθετήριο και η ΤΟΤΕΕ είναι αποτέλεσμα δημιουργικής, διεπιστημονικής συνεργασίας με απτά δείγματα γραφής σε σημαντικά έργα

Η καινοτομία και η σημασία της Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ για την αποκατάσταση μνημείων και διατηρητέων δομημάτων καθώς και το Ψηφιακό Αποθετήριο Εμβληματικών Μνημείων που δημιουργούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Το Εύλογον», βρέθηκαν στο επίκεντρο της τρίτης συνεδρίασης του Εθνικού Δικτύου. Την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιουλίου, χαιρέτισαν ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Δρ. Δημήτριος Τερζής και ο Αντιπρόεδρος Οικονομικών, Υποδομών και Ανάπτυξης, Καθηγητής ΕΜΠ Νίκος Λαγαρός. Τον συντονισμό της συνεδρίασης είχε η Αντωνία Μοροπούλου, Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ, Επιστημονικά Υπεύθυνη του Έργου Εύλογον.

Ο Γιώργος Στασινός, στο χαιρετισμό που απέστειλε τόνισε τη σθεναρή βούληση να υποστηρίξει τη διαδικασία έκδοσης Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ με βάση τις εργασίες του Εύλογον.

Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Δρ. Δημήτριος Τερζής εξέφρασε, στον χαιρετισμό του, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του για το πρόγραμμα τόσο ως προς το αντικείμενο που αφορά την αποκατάσταση εμβληματικών μνημείων του Χριστιανισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όσο και στη διεπιστημονική προσέγγιση που γίνεται στο πλαίσιο του Εύλογον. Αποκάλυψε, μάλιστα, ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν το πρώτο που συνάντησε κατά την ανάλυση των καθηκόντων του στη Γενική Γραμματεία και συνεχάρη όλους συμμετέχοντες.

Στον χαιρετισμό του, ο Αντιπρόεδρος Οικονομικών, Υποδομών και Ανάπτυξης, Καθηγητής ΕΜΠ Νικόλαος Λαγαρός, έκανε λόγο για σημαντική πρωτοβουλία καθώς «συνδέει με ουσιαστικό τρόπο την επιστημονική γνώση, την τεχνολογική καινοτομία, την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τον διάλογο με την κοινωνία». Υπογράμμισε ότι «αξιοποιεί την πολύτιμη εμπειρία του ΕΜΠ σε εμβληματικά έργα αποκατάστασης μνημείων και τη μετατρέπει σε πρότυπη επιστημονική μεθοδολογία με δυνατότητα ευρύτερης εφαρμογής σε μνημεία, ιστορικά σύνολα και υποδομές του δομημένου περιβάλλοντος». Χαρακτήρισε κρίσιμα βήματα «για την μετάβαση από την

ερευνητική τεκμηρίωση στη θεσμική αξιοποίηση και στην πρακτική εφαρμογή» το ψηφιακό αποθετήριο εμβληματικών μνημείων, την τυποποίηση των διαδικασιών και των τεχνικών προδιαγραφών σε επίπεδο ΤΟΤΕΕ. Έδωσε, επίσης έμφαση στο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των εταίρων του Εθνικού Δικτύου, καθώς, όπως εξήγησε «διαμορφώνεται ένας χώρος συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, ελληνικών φορέων του τεχνικού κόσμου, επαγγελματικών συλλόγων, δημόσιων φορέων και οργανισμών που συνδέονται με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς».

Το Σύμφωνο Συνεργασίας ως γέφυρα συνέχειας για ευρεία εφαρμογή της πρότυπης μεθοδολογίας σε έργα υποδομών

Σημειώνεται ότι το Εθνικό Δίκτυο, το ψηφιακό αποθετήριο και η νέα ΤΟΤΕΕ, μέσα από το ερευνητικό έργο «Το Εύλογον», βασίζονται στα εμβληματικά έργα αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα, στην αντισεισμική προστασία της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη και στην αποκατάσταση του Καθολικού της Ιεράς Μονής Κοιμήσεως της Θεοτόκου Βαρνάκοβας στη Φωκίδα.

Η συνεδρίαση ξεκίνησε με το Σύμφωνο Συνεργασίας που παρουσίασε η Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ και Επιστημονικά Υπεύθυνη του Έργου Εύλογον Αντωνία Μοροπούλου. Όπως εξήγησε το Εθνικό Δίκτυο προωθεί την τυποποίηση των διαδικασιών και τις τεχνικές προδιαγραφές που θα υλοποιήσουν την πρότυπη διεπιστημονική μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των εμβληματικών έργων που εντάσσονται στο Εύλογον. Επίσης, θα προωθήσει με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα από τον Οκτώβριο τις προδιαγραφές και την τυποποίηση διαδικασιών, χρησιμοποιώντας ως βάση αναφοράς το ψηφιακό αποθετήριο.

Τόνισε ότι η διάκριση επιστημονικής ευθύνης και συντονισμού είναι το βασικό σημείο του ΜοΥ, διευκρινίζοντας ότι το ΕΜΠ έχει την επιστημονική ευθύνη του έργου και της μεθοδολογίας, ενώ το ΤΕΕ και ο Πρόεδρός του, είναι

φορέας συντονισμού για την εκτέλεση και λειτουργία του Δικτύου, την ενεργοποίηση Επιτροπών, συλλόγων, μελετητικών και εργοληπτικών φορέων και της διαδρομής προς τις τεχνικές προδιαγραφές και την ΤΟΤΕΕ.

«Έχει πολύ μεγάλη σημασία να συμπράττουν όχι μόνο αυτοί που ερευνούν ή σχεδιάζουν αλλά και αυτοί που έχουν την κατασκευαστική εμπειρία. Αυτή η σύμπραξη είναι το καινοτόμο της ιστορίας» τόνισε η κ. Μοροπούλου. Στο Σύμφωνο Συνεργασίας συμμετέχουν επίσης πολύ άλλοι φορείς – χρήστες, «επομένως έχουμε μία κοινή βάση που μας επιτρέπει να προβλέπουμε σε μία ευρύτατη εφαρμογή στο μέλλον, αυτός είναι και ο στόχος» πρόσθεσε.

Κατά την κ. Μοροπούλου, το Σύμφωνο Συνεργασίας μπορεί να αποτελέσει τη γέφυρα για τη συνέχεια, καθώς όπως είπε μπορεί να οδηγήσει στην ευρεία εφαρμογή της πρότυπης μεθοδολογίας όχι μόνο σε έργα πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και ευρύτερα, σε έργα διατήρησης πολιτικών υποδομών, σχεδιασμού και αποκατάστασης.

Ακολούθησε η αναλυτική παρουσίαση του Ψηφιακού Αποθετηρίου Εμβληματικών Μνημείων από τον Κωνσταντίνου Αθανασάκο από την τεχνική ανάπτυξη του έργου και τη Μαίρη Αποστολοπούλου Χημικό Μηχανικό, εκ μέρους της ομάδας του ΕΜΠ. Βασικό χαρακτηριστικό είναι ο μετασχηματισμός του αποθετηρίου σε μία πλατφόρμα διάχυσης γνώσης παρά σε μία «αποθήκη» δεδομένων. Η δομή είναι δένδροειδής, ενώ η κατάτμηση της πληροφορίας είναι εκείνη που συνέβαλε στο να προκύψει η πρότυπη μεθοδολογία και στη συνέχεια η μεθοδολογία οδήγησε στην Τεχνική Οδηγία ΤΕΕ, όπως τονίστηκε κατά την παρουσίαση. Οι κατηγορίες του αποθετηρίου αποτελούνται από τα μνημεία που περιλαμβάνει το Εύλογον και τις θεματικές ενότητες.

Η πλατφόρμα αξιοποιεί σύγχρονα εργαλεία και διαθέτει χωρητικότητα ικανή για τη φιλοξενία όλων των δεδομένων από τα εμβληματικά έργα του Εύλογον, ενώ στην πορεία μπορούν να ενταχθούν και άλλα έργα.

Συνέχεια στη σελ 4

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΤΟ ΕΥΛΟΓΟΝ»: Η ΝΕΑ TOTEE ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Η TOTEE δίνει την κοινή γλώσσα για τη συνεργασία όλων των διαφορετικών επιστημονικών ειδικοτήτων

Συνέχεια από σελ 3

Η νέα υπό διαμόρφωση Τεχνική Οδηγία ΤΕΕ με τίτλο «Κατευθυντήριες Οδηγίες Πρότυπης Διεπιστημονικής Μεθοδολογίας για την Αποκατάσταση Μνημείων και Διατηρητέων Δομημάτων» προέκυψε ως αποτέλεσμα συνεργασίας της επιστημονικής ομάδας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, υπεύθυνος για τα εμβληματικά έργα αποκατάστασης μνημείων και της σχετικής ομάδας εργασίας του ΤΕΕ υπεύθυνος για την προτυποποίηση και τις προδιαγραφές.

Παρουσιάζοντας το προσχέδιο της Τεχνικής Οδηγίας ΤΕΕ, ο **Κυριάκος Λαμπρόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής της Σχολής Χημικών Μηχανικών ΕΜΠ**, έθεσε το ερώτημα «γιατί τώρα». Όπως σημείωσε «είμαστε σε μια μεταβατική περίοδο όπου έχει κάνει τον κύκλο της η θεματική ενότητα «προστασία μνημείων», όπου μετά από δεκαετίες καταφέραμε να προτάξουμε τη διεπιστημονικότητα και τώρα έχουμε μπροστά μας δύο μεγάλες προκλήσεις: ψηφιακός μετασχηματισμός όχι μόνο στην πρόσκτηση δεδομένων, αλλά και στη διαχείριση και την επεξεργασία τους, και τεχνητή νοημοσύνη».

Συνέχισε τονίζοντας ότι «αν δεν αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις αυτές με ένα κανονιστικό κείμενο, με μια σειρά οδηγιών που να τα βάζει όλα σε μια σειρά, έγκαιρα, ούτε ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα μας δώσει απαντήσεις και, πολύ χειρότερα, αν έρθει η τεχνητή νοημοσύνη, θα βασίζεται σε λάθος δεδομένα, σε αποσπασματικά δεδομένα και θα μας δίνει λάθος απαντήσεις».

Αυτό είναι και το πλαίσιο που θα πρέπει να λάβει υπόψη το Εθνικό Δίκτυο στην εξέταση της TOTEE, όπως ανέφερε, προσθέτοντας ότι «πάμε στο επόμενο βήμα που είναι η διαχείριση των δεδομένων σε 3D περιβάλλον, σε ψηφιακό περιβάλλον, με πολύπλοκες αναλύσεις».

Η Τεχνική Οδηγία με τίτλο «Κατευθυντήριες Οδηγίες Πρότυπης Διεπιστημονικής Μεθοδολογίας για την Αποκατάσταση Μνημείων και Διατηρητέων Δομημάτων» έχει τέσσερις βασικούς άξονες: διατήρηση και ανάδειξη αξιών, δομική ακεραιότητα, συμβατότητα επεμβάσεων και διασφάλιση αειφορίας.

Υπογράμμισε, επίσης, τον ρόλο του ΤΕΕ που όπως είπε «έχει συμβάλει ουσιαστικά με σειρά προτάσεων, ήδη από το 1992, στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης επιστημονικής μεθοδολογίας για την συντήρηση και αποκα-

τάσταση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς». Η παρούσα TOTEE καλείται να τυποποιήσει τις διαδικασίες που σχετίζονται με τις κύριες φάσεις για την αποκατάσταση και την προστασία μνημείων και διατηρητέων δομημάτων, ενώ αντιμετωπίζει την αναγκαιότητα για τυποποίηση διαδικασιών και έλεγχο ποιότητας σε όλο τον «κύκλο ζωής» των έργων.

Σύμφωνα με τον κ. Λαμπρόπουλο η TOTEE απευθύνεται στους μηχανικούς και εργολήπτες καθώς και στους φορείς διαχείρισης των μνημείων και διατηρητέων δομημάτων. «Ουσιαστικά είναι βέλτιστη πρακτική για την αποκατάσταση μνημείων» υπογράμμισε.

Αντ. Μοροπούλου: Το ψηφιακό αποθετήριο και τη TOTEE είναι αποτέλεσμα της δημιουργικής, διεπιστημονικής συνεργασίας και ελεύθερης έκφρασης

Από την πλευρά της η κ. **Μοροπούλου** τόνισε ότι «το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και το ΕΜΠ, σήμερα ορθώνουν ανάστημα και προτάσσουν την ολιστική διαχείριση όλων των διεπιστημονικών δεδομένων. Μπορεί ένας αρχιτέκτονας, ένας πολιτικός μηχανικός, ένας τοπογράφος, ένας ηλεκτρολόγος, ένας μηχανολόγος, ένας χημικός μηχανικός να συνεργαστούν με κοινή γλώσσα και στα πραγματικά γεωαναφερόμενα σημεία ενός μνημείου. Συνενώως αυτός είναι ο στόχος. Και η TOTEE είναι κάτι που θα επιτρέψει αυτός ο στόχος να υλοποιηθεί».

Η κ. Μοροπούλου σχολίασε ότι «αυτό που φαίνεται και στο ψηφιακό αποθετήριο και στην TOTEE, εκτός από τη διεπιστημονικότητα, είναι η δημιουργική συνεργασία και η ελεύθερη έκφραση σημαντικών ανθρώπων. Και το αποτέλεσμα είναι αποτέλεσμα της δουλειάς όλων». Έκανε μάλιστα γνωστό ότι η TOTEE θα παρουσιαστεί το φθινόπωρο. Στη συνέχεια ο **Επιμελητής της Ομάδας Εργασίας, Πολιτικός Μηχανικός Κωνσταντίνος Κούρταλης** κάλεσε όλα τα μέλη να τοποθετηθούν σχετικά με τη σύνταξη της TOTEE.

Ο **Καθηγητής στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ Χάρης Μουζάκης**, ο οποίος συμμετείχε στη διεπιστημονική ομάδα του ΕΜΠ για την αποκατάσταση του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου και της **Μονής Βαρνάκοβας**, αναφέρθηκε σε δύο παραμέτρους που αναδεικνύονται και συνηγορούνται και οι οποίες δεν υπάρχουν απαραίτητα στους υφιστάμενους κανονι-

σμούς. Αυτές οι παράμετροι αφορούν την επισκεψιμότητα - χρήση ενός μνημείου καθώς και την αρχιτεκτονική και ιστορική αξία.

Από την πλευρά του ο **Ομότιμος Καθηγητής ΕΜΠ της Σχολής Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής Ανδρέας Γεωργόπουλος**, ο οποίος συμμετείχε στη διεπιστημονική ομάδα του ΕΜΠ για την αποκατάσταση του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου, χαρακτήρισε την TOTEE μία καινοτόμα πρόταση που «θα βοηθήσει αυτούς που προκηρύσσουν μελέτες για συντήρηση και προστασία μνημείων προκειμένου να διατυπώσουν σωστές προδιαγραφές», ενώ τάχθηκε υπέρ της ανάγκης επικαιροποίησης σε τακτά διαστήματα.

Η **Αρχιτέκτονας και προϊσταμένη της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων Αττικής, Κυκλάδων και Ανατολικής Στερεάς του Υπουργείου Πολιτισμού Κωνσταντίνα Σιούντρη**, αναφέρθηκε στον εμπλουτισμό του υπάρχοντος κανονιστικού πλαισίου με προκλήσεις όπως η κλιματική κρίση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, που επιτυγχάνεται με την TOTEE και σημείωσε ότι θα πρέπει να προβλέπει αναθεώρηση κάθε πέντε χρόνια προκειμένου να ελέγχεται για τυχόν αλλαγές.

Η **Χημικός Μηχανικός Λένα Αγγελικοπούλου** που εργάζεται στο Υπουργείο Πολιτισμού ως υπεύθυνη συντήρησης των μνημείων της Ακρόπολης ανέφερε ότι η TOTEE έγινε με διεπιστημονική συμμετοχή. «Καταγράφονται τα πρότυπα, δίνονται οδηγίες, είναι ένα εξαιρετικό κείμενο και θεωρώ ότι με την ολοκλήρωση του έργου από το ΤΕΕ θα είναι πολύ σημαντικό να επικοινωνηθεί και να παρουσιαστεί ευρύτερα στους φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού, σε όλη την Ελλάδα, γιατί είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο το οποίο μπορούν όλοι να το χρησιμοποιήσουν» σημείωσε.

Η **Καθηγήτρια στο Πολυτεχνείο της Κρήτης Νόνη Μαρβελάκη** που εκπροσωπεί στην ΟΕ τη Διεθνή Οργάνωση Εργαστηρίων Rilem, ως τεχνικός εμπειρογνώμονας των Επιτροπών, σημείωσε ότι αυτά που προτείνονται από την TOTEE συνάδουν «με τα σημερινά δεδομένα της κλιματικής αλλαγής και την ανάγκη για όσο το δυνατόν πιο πράσινα και επιτελεστικά υλικά».

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΤΟ ΕΥΛΟΓΟΝ»: Η ΝΕΑ ΤΟΤΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Συνέχεια από σελ 4

προσθέτοντας ότι «μπορούν να έχουν πολύ μεγάλη εφαρμογή στα σύγχρονα κτίρια».

«Είναι πολύμορφη και πολύπλευρη η προσφορά της ομάδας εργασίας» τόνισε.

Η **Ελισάβετ Τσιλιμαντού, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός** και ο **Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος** επίσης **Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός**, αναφέρθηκαν στη σημασία της εισαγωγής τεχνολογιών όπως το H-BIM και τα digital twins, που αναφέρονται στην TOTEE.

Από την ομάδα των Γεωτεχνικών, ο **Γεωλόγος Κωνσταντίνος Βασιλειάδης** αναφέρθηκε ιδιαίτερα στο θέμα της συνεισφοράς των μη καταστρεπτικών μεθόδων για την έρευνα του υπεδάφους και την αλληλεπίδραση του μνημείου με το περιβάλλον.

Ο **Αλέξανδρος Νικολαΐδης, Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός** σημείωσε σε ό,τι αφορά την TOTEE ότι «ίσως είναι η πρώτη φορά που γίνεται αναφορά σε ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις σε ένα μνημείο» και ειδικά στην πυρασφάλεια.

Ο **Θεόδωρος Πάνου, Αρχιτέκτονας Μηχανικός, με πολυετή εμπειρία στον ΕΛΟΤ** υπογράμμισε ότι αυτό που, επίσης, λείπει από τα έργα αποκατάστασης σήμερα και προβλέπεται στην TOTEE είναι η παρακολούθηση της πορείας τους μετά την ολοκλήρωση.

Κλείνοντας τις τοποθετήσεις της Ομάδας Εργασίας, ο **Επιμελητής της, Πολιτικός Μηχανικός Κωνσταντίνος Κούρταλης** σημείωσε ότι από τις πρώτες συνεδριάσεις είχε συγκρατήσει δύο σχόλια: ότι «κάνουμε πολύ σοβαρά πράγματα, καταφέρνουμε πάρα πολύ αξιόλογα αποτελέσματα, αλλά στο τέλος δεν μένει τίποτα» καθώς και την κατεύθυνση που είχε δώσει η κ. Μοροπούλου πως όλη αυτή τη διαδικασία δεν πρέπει να κρατηθεί περίκλειστη αλλά να αναδειχθεί. «Σήμερα έχουμε απάντηση και στα δύο. Στο ένα με την παρουσίαση του ψηφιακού

αποθετηρίου και στο άλλο με την παρουσίαση της TOTEE που αφήνει αποτύπωμα» τόνισε.

Η **Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων του ΤΕΕ Λιάνα Αναγνωστάκη** πρότεινε τη συνεργασία της Ομάδας Εργασίας που λειτουργεί ήδη στο ΤΕΕ και επεξεργάζεται τις κατευθυντήριες γραμμές για το BIM και της Ομάδας Εργασίας για την TOTEE προκειμένου να εξετάσουν το H-BIM (heritage BIM) και τα digital twins στα μνημεία. Εξέφρασε την πεποίθηση ότι από τη συνεργασία αυτή μπορεί να υπάρξουν αποτελέσματα που να βγουν και εκτός συνόρων. «Οι Έλληνες μηχανικοί είναι επιστημονικός κλάδος που μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης» σημείωσε.

Από την πλευρά του ο **Λάμπρος Πυργιώτης, σύμβουλος του Προέδρου του ΤΕΕ, Χημικός Μηχανικός**, σημείωσε ότι οι TOTEE «συνιστούν γνωσιακό υπόβαθρο, λειτουργώντας ως πρωτόκολλα όχι απλώς εφαρμογής, αλλά παραγωγής τεχνικής γνώσης. Έχουν ένα τεχνολογικό χαρακτήρα, διανοίγουν τεχνολογικές προοπτικές και λειτουργούν ως φορείς παραγωγής δομημένων δεδομένων», ενώ αναφέρθηκε στην προοπτική σχημάτων πιστοποίησης, ιδιαίτερα προσόντων, υπό το πλαίσιο της TOTEE O για την Αειφόρο Δόμηση.

«Να οδηγήσουμε σε διεθνείς προδιαγραφές που δεν υπάρχουν»

Στην παρέμβασή της η κ. **Μοροπούλου** υπογράμμισε ότι «αυτή η TOTEE δεν έχει μόνο τη σημασία της εφαρμογής. Έχει και τη σημασία της ακρίβειας. Ακόμη δεν έχει προσδιοριστεί αυτό που εμείς κάναμε από την πρώτη στιγμή, ακρίβεια των μετρήσεων, ακρίβεια της τεκμηρίωσης. Αναφερόμαστε σε φωτογραμμετρική ακρίβεια. Και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία». «Επομένως, μέσα από αυτήν την TOTEE μπορούμε να οδηγήσουμε σε διεθνείς προδιαγραφές που δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή» πρόσθεσε.

Στη συζήτηση που ακολούθησε πήρε τον λόγο εκ μέρους του **Εcosity η Αρχιτέκτονας Μαργαρίτα Καραβασιλή**, σημειώνοντας ότι «αυτή η TOTEE ήταν ένα όνειρο ζωής πολλών μηχανικών». «Θέλω να πιστεύω ότι αυτή η δουλειά θα φτάσει στην υλοποίηση σαν κανονισμός της χώρας, θα ενημερωθούν οι νεότεροι μηχανικοί και θα είναι και το σημείο εκκίνησης για πολλά άλλα θέματα που αφορούν στα υλικά, στην κατασκευή, στις πράσινες συμβάσεις».

Η **Βασιλική Καραβία, Αρχιτέκτονας Μηχανικός**

(ΕΜΠ) και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας του ΤΕΕ, έκανε λόγο για μεγάλη προσπάθεια που είναι δυναμική «θα εξελίσσεται και θα αποτελέσει πρότυπο τόσο στη χώρα μας αλλά και παγκόσμια, γιατί θα είναι εφαρμόσιμη».

Η **Ομότιμη Καθηγήτρια του ΕΜΠ Σοφία Αυγερινού-Κολώνια**, εκπροσωπώντας τον ΣΕΠΟΧ, και ως μέλος του ICOMOS (Διεθνές Συμβούλιο για την Προστασία Μνημείων και Ιστορικών Χώρων) μίλησε για την ανάγκη προώθησης της TOTEE και στο εξωτερικό.

Η **Κλειώ Σγουροπούλου Καθηγήτρια του Τμήματος Μηχανικών Πληροφορικής και Υπολογιστών της Σχολής Μηχανικών στο ΠΑΔΑ**, εξέθεσε τη διεπιστημονικότητα που χαρακτηρίζει την TOTEE. Ο **Ηλίας Πετρινίδης, Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΤΕΕ**, εκπροσωπώντας και το Κέντρο Διαφυλάξεως Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕΔΑΚ) έκανε λόγο για την ανάγκη συμμετοχής του στην όλη προσπάθεια. Με θερμά λόγια αναφέρθηκαν επίσης ο **Δρ. Νίκος Καμπάνης** από το ΙΤΕ, και η **Έφη Τριτοπούλου Πρόεδρος της Ένωσης Διπλωματούχων Ελληνίδων Μηχανικών**.

Στην εκδήλωση και στη συνεδρίαση του Εθνικού Δικτύου συμμετείχαν, δια ζώσης και διαδικτυακά, η **Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) Βασιλική Γεωργιάδου**, ο **Γενικός Διευθυντής της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, η **επιστημονική υπεύθυνη για το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, Ελένη Ζυμή**, ο **Πρόεδρος του Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ) Γιώργος Συριανός**, ο **Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ) Γεώργιος Ντούλης**, ο **Ξενοφών Κarkanτζός**, μέλος και Πρόεδρος της Αντιπροσωπείας της ΠΕΔΜΕΔΕ (Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων), ο οποίος έχει διατελέσει Αντιπρόεδρος του ΣΑΤΕ (Σύνδεσμος Ανωνύμων Τεχνικών Εταιρειών), ο **Ευάγγελος Γκούτσης** εκ μέρους της Ελληνικής Εταιρείας Μη Καταστροφικών Ελέγχων (ΕΛΕΜΚΕ) και πολλοί εκπρόσωποι του ΤΕΕ και επιστημονικών και επαγγελματικών συλλόγων.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ: ΤΟ ΤΕΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ BETTER HOMES PARTNESHIPS ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΕΙ ΝΑ ΕΚΔΗΛΩΣΟΥΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ενημερώνει τα μέλη του για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναζητώντας συγκεκριμένα παραδείγματα έργων, συνεργασιών και λύσεων που μπορούν να ακολουθηθούν και σε άλλες χώρες, συμβάλλοντας στην επιτάχυνση οικονομικά προσιτών και υψηλής ποιότητας ανακαίνσεων κατοικιών σε ολόκληρη την ΕΕ.

Με καταληκτική ημερομηνία στις **21 Αυγούστου 2026**, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν τη δήλωσή τους για έργα ή πρωτοβουλίες που συμβάλλουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

- Ευελιξία στη ζήτηση ενέργειας μέσω της ανακαίνισης κτιρίων
- Ενθάρρυνση και απλοποίηση της διαδικασίας των ανακαίνσεων
- Χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων
- Υλοποίηση αποδοτικών λύσεων θέρμανσης και ψύξης με δυνατότητα εφαρμογής σε ευρεία κλίμακα.

Ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός δήλωσε σχετικά: «Σε ένα περιβάλλον που σημαδεύεται από συνεχόμενες κλιματικές πιέσεις και ταυτόχρονα το γερασμένο κτιριακό απόθεμα αποδεικνύεται ακατάλληλο να ανταπεξέλθει στις σύγχρονες απαιτήσεις εξοικονόμησης, οι Έλληνες Μηχανικοί καλούνται να δώσουν λύσεις καινοτόμες και οικονομικά προσιτές. Στη χώρα μας έχουν ολοκληρωθεί ή εξελίσσονται projects που μπορούν να τη φέρουν στην πρώτη γραμμή της νέας πολιτικής ανακαίνσεων που διαμορφώνεται στην ΕΕ. Η εμπειρία στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη έργων για τη μόνωση, τη σκίαση, την αξιοποίηση βιώσιμων πρακτικών που οδηγούν σε πιο ανθεκτικές κατοικίες μέσα από ουσιαστικές και ολιστικές ανακαινίσεις, πρέπει να μεταδοθεί και να βρει πεδίο ευρύτερης εφαρμογής. Οι Έλληνες Μηχανικοί και ο τεχνικός κόσμος της χώρας μπορούν να κερδίσουν πολλά μεταφέροντας τεχνολογία και τεχνογνωσία, αμφίδρομα, με συναδέλφους σε άλλες χώρες της ΕΕ. Μέσα από συνεργασίες και αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν τα ψηφιακά εργαλεία τα οποία θέτουμε διαρκώς, ως ΤΕΕ, στην υπηρεσία τους, οι Έλληνες Μηχανικοί μπορούν να κάνουν τη διαφορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο».

Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αφορά άμεσα μηχανικούς, μελετητές και εταιρείες του κλάδου, καθώς είναι ανοιχτή σε κατασκευαστικές εταιρείες, φορείς ανάπτυξης έργων, παρόχους ενέργειας, διαχειριστές δικτύων και παρόχους τεχνολογίας. Επίσης, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οργανώσεις καταναλωτών και ερευνητικούς φορείς, ενώ ενθαρρύνονται ιδιαίτερα οι κοινοπραξίες πολλαπλών ενδιαφερομένων μερών. Στόχος της ΕΕ είναι να εντοπίσει πρωτοβουλίες που οδηγούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, μπορούν να αναπαράχθούν και σε μεγάλη κλίμακα, δίνουν τη δυνατότητα για συνεργασίες μεταξύ διαφορετικών πλευρών, συμβάλλοντας, ταυτόχρονα, στη δημιουργία πιο προσιτής στέγας.

Σημειώνεται ότι, η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της

ΕΕ εντάσσεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Better Homes Partnerships» (BHP), υπό τη Γενική Διεύθυνση Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και ως μέρος του Ευρωπαϊκού Σχεδίου για την Προσιτή Στέγαση (European Affordable Housing Plan) και του Ενεργειακού Πακέτου για τους Πολίτες (Citizen's Energy Package).

Αναλυτικές πληροφορίες και η δήλωση ενδιαφέροντος παρέχονται στην [ειδική ιστοσελίδα](#) της ΕΕ.

(αυτόματη μετάφραση από την ιστοσελίδα της ΕΕ)

Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος: Συνεργασίες για Καλύτερα Σπίτια

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Συνεργασίες για Καλύτερα Σπίτια – Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος

Προθεσμία υποβολής: **21 Αυγούστου 2026, 23:59 CET.**

1. Εισαγωγή και Ιστορικό

Οι Συνεργασίες για Καλύτερα Σπίτια (BHP) είναι μια πρωτοβουλία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Προσιτής Στέγας και του Πακέτου Μέτρων για την Ενέργεια των Πολιτών. Σκοπός της είναι η επιτάχυνση οικονομικά προσιτών, υψηλής ποιότητας ανακαίνσεων κατοικιών, η απαλλαγή των συστημάτων θέρμανσης από τις ανθρακούχες εκπομπές και η τόνωση καινοτόμων λύσεων μέσω συγκεκριμένων έργων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Παρά την υπάρχουσα χρηματοδότηση από την ΕΕ και την εθνική νομοθεσία, τα ποσοστά ανακαίνισης παραμένουν ανεπαρκή για την επίτευξη των στόχων ενεργειακής ασφάλειας, κλίματος και κοινωνικής πολιτικής. Ο κατακερματισμός στην πολιτική, τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή εμποδίζει την πρόοδο. Το BHP στοχεύει στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών -συμπεριλαμβανομένων των εθνικών/περιφερειακών αρχών, των παρόχων στέγας, των κατασκευαστών έργων, των προμηθευτών ενέργειας, των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των παρόχων τεχνολογίας- για την υλοποίηση απλών έργων ανακαίνισης και την αναβάθμιση επιτυχημένων μοντέλων.

Η παρούσα Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη να προτείνουν συγκεκριμένα έργα, συνεργασίες ή αναπαραγωγίσιμες λύσεις με έδρα την Ευρώπη, τα οποία ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του BHP. Οι επιλεγμένες πρωτοβουλίες μπορούν να λάβουν αναγνώριση από την Επιτροπή, μεγαλύτερη προβολή και υποστήριξη για την υπέρβαση εμποδίων (π.χ. κανονιστικών, οικονομικών ή τεχνικών). Η επιλογή από την Επιτροπή θα υποδεικνύει ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει μια πρωτοβουλία ως ευθυγραμμισμένη με τις προτεραιότητες της ΕΕ και κατάλληλη για κλιμάκωση και αναπαραγωγή σε όλα τα κράτη μέλη, με βάση την αποδεδειγμένη

απόδοση και τη συνεργασία των ενδιαφερομένων μερών.

Σημείωση: Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να μην επιλέξει προτάσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια ή δεν ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του BHP. Τα προσωπικά δεδομένα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με [τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων](#).

2. Στόχοι και πεδίο εφαρμογής

Το BHP εστιάζει σε τέσσερις βασικούς τομείς όπου η ενισχυμένη συνεργασία μπορεί να έχει αντίκτυπο μέσω της υλοποίησης και της κλιμάκωσης έργων:

1. Ευελιξία ζήτησης μέσω ανακαίνισης κτιρίων

• Έργα που επιτρέπουν στα κτίρια να γίνουν ενεργά ενεργειακά περιουσιακά στοιχεία και να παράγουν, αποθηκεύουν, μειώνουν ή μεταπορίζουν την κατανάλωση ενέργειας, π.χ. προετοιμάζοντας τα σπίτια για ευελιξία μέσω βελτιωμένων μόνωσης, επιτόπιων παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ηλεκτρικής και θερμικής αποθήκευσης, έξυπνων τεχνολογιών και συστημάτων διαχείρισης οικιακής ενέργειας, αντλιών θερμότητας, αμφίδρομης φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και συνδυασμών αυτών.

2. Ενθάρρυνση και απλοποίηση ανακαίνσεων

- Οι λύσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν υπηρεσίες ενιαίας εξυπηρέτησης (OSS) που προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες ανακαίνισης (π.χ. προσφέροντας έναν συνδυασμό συμβουλών, επιλογής εργολάβου, λύσεων χρηματοδότησης, επίβλεψης και ποιοτικού ελέγχου, διεκπεραίωσης γραφειοκρατικών διαδικασιών).
- Υλοποίηση ανακαίνσεων με πρωτοβουλία των πολιτών, σειριακών/εκτός εγκαταστάσεων ανακαίνσεων ή συνάθροισης σε επίπεδο γειτονιάς (π.χ. συλλογικές αγορές, εγγυημένα αποτελέσματα).
- Ψηφιακά εργαλεία για την επιτάχυνση της υλοποίησης έργων και τη μείωση του διοικητικού φόρτου (π.χ. απλοποίηση της έκδοσης αδειών).

3. Ανάπτυξη καινοτόμων χρηματοοικονομικών μέσων

• Εφαρμογή, π.χ., προγραμμάτων εγγυήσεων, δανείων ανακαίνισης, μοντέλων αποπληρωμής επί του λογαριασμού/επί του φόρου, μικτής χρηματοδότησης ή λύσεων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε έργα.

4. Εφαρμογή και κλιμάκωση αποδοτικών λύσεων θέρμανσης/ψύξης

• Καθαρές και αποδοτικές λύσεις θέρμανσης, όπως η ανάπτυξη αντλιών θερμότητας ή οι ηλιακές τεχνολογίες (π.χ. «θέρμανση ως υπηρεσία», ανάπτυξη σε ολόκληρη τη γειτονιά, «κουτιά ενέργειας» με αντλίες θερμότητας + αποθήκευση).

Συνέχεια στη σελ 7

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ: ΤΟ ΤΕΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ BETTER HOMES PARTNESHIPS ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΕΙ ΝΑ ΕΚΔΗΛΩΣΟΥΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Η Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος: Συνεργασίες για Καλύτερα Σπίτια

Συνέχεια από σελ 6

• Ενωμάτωση με δίκτυα τηλεθέρμανσης ή κοινότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

3. Κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής Ποιος μπορεί να υποβάλει αίτηση;

- Δημόσιες αρχές : εθνικές, περιφερειακές, τοπικές.
- Ιδιοκτήτες, πάροχοι ή φορείς εκμετάλλευσης κατοικιών : εταιρείες κοινωνικής στέγασης, συνεταιρισμοί, ενεργειακές κοινότητες.
- Ιδιωτικός τομέας : κατασκευαστικές εταιρείες, κατασκευαστές έργων, προμηθευτές ενέργειας, διαχειριστές δικτύων, φορείς συγκέντρωσης δεδομένων, πάροχοι τεχνολογίας.
- Χρηματοοικονομικοί παράγοντες : δημόσιοι και ιδιωτικοί χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που έχουν άδεια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας στην επικράτεια της Ένωσης, όπως δημόσιες και εμπορικές τράπεζες, εταιρείες επενδύσεων, διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων, ασφαλιστικές εταιρείες και οι αντιπροσωπευτικές τους ενώσεις, μεταξύ άλλων μέσω του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού Χρηματοδότησης για την Απόδοση της Ενεργειακής Απόδοσης.
- Κοινωνία των πολιτών : ΜΚΟ, καταναλωτικές οργανώσεις, ερευνητικοί φορείς.
- Κοινοπραξίες : ενθαρρύνονται οι συμπράξεις πολλαπλών ενδιαφερομένων μερών.

4. Απατήσεις για προτάσεις

Για να πληρούν τις προϋποθέσεις, οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος πρέπει:

1. Να είναι ευθυγραμμισμένες με μία ή περισσότερες από τις τέσσερις περιοχές ΒΗΡ (βλ. Ενότητα 2).
2. Να επιδείνουν σημαντικά παράδοση :
 - Υφιστάμενα έργα ή λύσεις αγοράς : Απόδειξη υλοποίησης (π.χ. αποτελέσματα πιλοτικών προγραμμάτων, συμβάσεις, εξασφαλισμένη χρηματοδότηση).
 - Νέα πρωτοβουλία : Σαφές χρονοδιάγραμμα, αφοσιωμένοι συνεργάτες (επιστολές υποστήριξης) και επιβεβαιωμένα σχέδια κλιμά-

κωσης.

- Να έχει ένα σαφές σχέδιο χρηματοδότησης (εάν είναι σχετικό).
- 3. Να επιδεικνύουν πολυμερή εμπλοκή (π.χ. συνεργασία δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, συμμετοχή των πολιτών). Κάθε πρόταση θα πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον δύο εταίρους από τη λίστα στην ενότητα «Ποιος μπορεί να υποβάλει αίτηση».

- 4. Αντιμετώπιση εμποδίων (π.χ. κανονιστικών, οικονομικών, τεχνικών) και πρόταση λύσεων.

- 5. Να συμπεριλαμβάνουν μια στρατηγική αναπαραγωγής (πώς το μοντέλο μπορεί να προσαρμοστεί και αλλού στην ΕΕ).

- 6. Δέσμευση για διαφάνεια (κοινοποίηση διαδράματων που αναλήφθηκαν με την Επιτροπή και τους ομολόγους της).

- 7. Να δεσμευτούν για την παροχή πιο οικονομικά προσιτών στέγασης και τη θέπιση μέτρων ασφαλείας για τους ευάλωτους πληθυσμούς και τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε ενεργειακή φτώχεια.

5. Υποστήριξη που προσφέρεται από την Επιτροπή

Επιλεγμένες πρωτοβουλίες μπορούν να λάβουν:

- Αναγνώριση ως Συνεργαίας για Καλύτερα Σπίτια, με προβολή μέσω καναλιών της ΕΕ.

- Διευκόλυνση της υποστήριξης (π.χ. εύρεση συνεργατών με χρηματοδότες, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής ή παρόχους τεχνολογίας, καθώς και με άλλες πρωτοβουλίες που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ).

- Συνεργασία με σχετικά δίκτυα και πλατφόρμες (π.χ. τον Συνασπισμό Χρηματοδότησης Ενεργειακής Απόδοσης, τη Συμμαχία Στέγασης, τον Κόμβο Συμβουλευτικής Ενέργειας Πολιτών ή τον Κόμβο Συμβουλευτικής για την Ενεργειακή Φτώχεια).

- Καθοδήγηση σχετικά με τη χρηματοδότηση από την ΕΕ (π.χ. ευθυγράμμιση με τα Εθνικά Σχέδια Ανακαίνισης Κτιρίων και τη χρηματοδότηση από την ΕΕ, όπως π.χ. το Ταμείο Συνοχής, το LIFE, το Ταμείο Καινοτομίας).

- Συμμετοχή στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών (π.χ. εργαστήρια).

Λάβετε υπόψη ότι η πρωτοβουλία πολιτικής «Συνεταιρισμοί για Καλύτερα Σπίτια» έχει στρατηγικό και μη δεσμευτικό χαρακτή-

ρα και δεν επιδιώκει να διαθέσει, να δεσμεύσει ή να απονείμει χρηματοδότηση σε οποιοδήποτε συγκεκριμένο έργο, δικαιούχο ή μεμονωμένη επενδυτική πρόταση.

6. Διαδικασία υποβολής

Πώς να υποβάλετε αίτηση;

- Συμπληρώστε τα παρακάτω πεδία.
- Ανεβάστε πρόσθετες πληροφορίες εάν θέλετε να τις παρέχετε (μόνο PDF ή Word).
- Υποβάλετε την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος έως τις 21 Αυγούστου 2026, 23:59 CET.

7. Αξιολόγηση και επιλογή

Οι προτάσεις θα αξιολογηθούν με βάση:

1. Ευθυγράμμιση με τους στόχους της ΒΗΡ
2. Επίπεδο ωριμότητας και παράδοση σκυροδέματος στο έδαφος
3. Συμμετοχή ενδιαφερομένων μερών και καινοτομία
4. Στόχευση ευάλωτων νοικοκυριών ή κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις
5. Επεκτασιμότητα και δυνατότητα αναπαραγωγής
6. Μόχλευση ιδιωτικού κεφαλαίου.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες ή να προσκαλέσει τους υποψηφίους που θα επιλεγούν σε μια παρουσίαση.

8. Χρονοδιάγραμμα

Περίοδος	Δράση
Ιούνιος 2026	Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος
21 Αυγούστου 2026	Προθεσμία υποβολής υποβολών
Σεπτέμβριος/Οκτώβριος	Κοινοποίηση επιλεγμένων πρωτοβουλιών
Οκτώβριος 2026	Ανακοίνωση στη Σύνοδο Κορυφής για τη Στέγαση (θα επαληθευτεί)

9. Επικοινωνία

Για ερωτήσεις, στείλτε email στη διεύθυνση:

ENR-BUILDINGS@ec.europa.eu

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 10 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΕ 35 ΔΗΜΟΥΣ

Προγράμματα για την αναβάθμιση των δημοτικών υπηρεσιών, την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας, την τηλεϊατρική και την ψηφιακή ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς προβλέπει η νέα πρόσκληση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνικής Νομοσύνης.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στην έκδοση νέας πρόσκλησης, συνολικού προϋπολογισμού 10 εκατ. ευρώ, για την υλοποίηση έργων ψηφιακού μετασχηματισμού σε 35 Δήμους της χώρας προχώρησε το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνικής Νομοσύνης.

Η πρόσκληση αποσκοπεί στην ενίσχυση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στόχο τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, την αναβάθμιση της ποιότητας των δημοτικών υπηρεσιών και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ως εργαλείου βιώσιμης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης, οι συμμετέχοντες Δήμοι θα έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν ή να αναβαθμίσουν ηλεκτρονι-

κές υπηρεσίες που διευκολύνουν τις συναλλαγές των πολιτών με τις δημοτικές υπηρεσίες. Παράλληλα, προβλέπεται η δημιουργία σύγχρονων ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών για κινητές συσκευές, μέσω των οποίων οι πολίτες θα μπορούν να παρακολουθούν την πορεία των αιτημάτων τους και να διαχειρίζονται τις συναλλαγές τους με τον Δήμο.

Η πρόσκληση περιλαμβάνει επίσης δράσεις αξιοποίησης τεχνολογιών που επιτρέπουν τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, καθώς και έργα που αφορούν την Πολιτική Προστασία και τη διαχείριση κρίσεων.

Ιδιαίτερη πρόβλεψη υπάρχει για υπηρεσίες απομακρυσμένης φροντίδας και τηλεϊατρικής, οι οποίες απευθύνονται σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ενώ περιλαμβάνονται και εφαρμογές που στοχεύουν στην ανάδειξη της ιστορίας, του πολιτισμού και του τουριστικού αποθέματος κάθε περιοχής.

Μεταξύ των παρεμβάσεων που μπορούν να υλοποιηθούν συγκαταλέγονται διαδραστικοί χάρτες, ψηφιακές πύλες πληροφόρησης, θεματικές διαδρομές, εφαρμογές επαυξημένης και

εικονικής πραγματικότητας, καθώς και δράσεις ψηφιοποίησης ιστορικού και πολιτιστικού αρχείου.

Έμφαση δίνεται ακόμη στην ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας των Δήμων, μέσω της προστασίας των πληροφοριακών συστημάτων τους, της διασφάλισης της αδιάλειπτης λειτουργίας των υπηρεσιών και της πρόβλεψης για συνεχή αναβάθμιση και συντήρηση των εφαρμογών που θα αναπτυχθούν, ώστε οι νέες ψηφιακές υπηρεσίες να παραμείνουν λειτουργικές και αξιόπιστες σε βάθος χρόνου.

Όπως τονίζεται, με τη νέα πρόσκληση, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνικής Νομοσύνης συνεχίζει την υλοποίηση παρεμβάσεων που στοχεύουν στη δημιουργία σύγχρονων, ανθεκτικών και λειτουργικών πόρων, με επίκεντρο την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τους πολίτες και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της ψηφιακής τεχνολογίας.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ

Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Το πρώτο βήμα για τον ολιστικό σχεδιασμό με στόχο την πιο αποτελεσματική διαχείριση των υδατικών πόρων της χώρας για την ύδρευση, την άρδευση και την αποχέτευση υλοποιεί το νομοσχέδιο του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως αναφέρει σε σχετική ανακοίνωση. Το νομοσχέδιο έχει τίτλο «Επέκταση αρμοδιοτήτων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσής Υδρεύσεως και Αποχέτευσής Πρωτευούσης και της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσής Θεσσαλονίκης, ενίσχυση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ρυθμίσεις για τον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία και λοιπές διατάξεις», και τέθηκε από την Παρασκευή 10 Ιουλίου έως και την Δευτέρα 20 Ιουλίου σε πρόσθετη δημόσια διαβούλευση.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με το ΥΠΕΝ, το νομοσχέδιο αποτελεί τμήμα της συνολικής μεταρρύθμισης για τα ύδατα που προωθεί η κυβέρνηση και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την πρώτη «Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα», καθώς και ένα ευρύτατο πλέγμα 103 κρίσιμων έργων υποδομής σε 63 Δήμους σε ολόκληρη τη χώρα, αξίας 142 εκατ. ευρώ (όπως έργα αφαλατώσεων, επισκευές και αναβάθμισης παλαιών δικτύων, κατασκευές νέων δικτύων κ.ά.), που έχουν υλοποιηθεί τους τελευταίους 10 μήνες ή δρομολογηθεί για το αμέσως επόμενο διάστημα. Η μεταρρύθμιση συνοδεύεται από την οριστική διευθέτηση των χρεών των απορροφούμενων ΔΕΥΑ προς τους παρόχους υπηρεσιών ενέργειας, ύψους 200 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία νομοθετήθηκε πρόσφατα. Το νομοσχέδιο, σύμφωνα πάντα με το ΥΠΕΝ, αποσκοπεί στον εξορθολογισμό της διαχείρισης του νερού, την καταπολέμηση της σπατάλης, και την αξιοποίηση της τεχνολογίας, της εμπειρίας και της κλίμακας των δύο ισχυρών φορέων, ενώ παράλληλα ενισχύει τη δυνατότητα χρηματοδότησης και υλοποίησης απαραίτητων έργων, καθώς και ενσωματώνει τη σημασία της τοπικής γνώσης και των αναγκών κάθε περιοχής.

Στόχος είναι ένα πιο οργανωμένο, ανθεκτικό και δίκαιο σύστημα, που θα παρέχει καλύτερες υπηρεσίες και θα διασφαλίζει ποιοτικό, ασφαλές και οικονομικά προσιτό νερό. Η διασφάλιση της απρόσκοπτης, προσιτής και ασφαλούς πρόσβασης όλων των πολιτών στο νερό, το οποίο αποτελεί τον πολυτιμότερο φυσικό, δημόσιο πόρο και θεμέλιο κάθε μορφής ζωής, κοινωνικής οργάνωσης και οικονομικής δραστηριότητας, είναι αδιαπραγμάτευτη εθνική προτεραιότητα και προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, σήμερα και στο μέλλον.

Η επίδραση της κλιματικής κρίσης και των αυξανόμενων πιέσεων στην υδατική ασφάλεια, τα φαινόμενα λειψυδρίας και η ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για προσιτό και ποιοτικό νερό, καθιστούν την ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση των υδατικών πόρων απολύτως αναγκαία.

Με το νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ, συνεχίζει η ανακοίνωση, συ-

νενώνονται οι δυνάμεις 70 παρόχων υπηρεσιών ύδατος σε δύο. Σήμερα, οι φορείς συνολικά στη χώρα μας ξεπερνούν τους 735, με συνέπεια τον κατακερματισμό, την αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και την αναποτελεσματικότητα. Με το νέο πλαίσιο, επεκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ σε όλη την ηπειρωτική Αττική, την Αίγινα και το Αγκίστρι, την Βοιωτία, την Φωκίδα και την Εύβοια (με την εξαίρεση της Σκύρου).

Ταυτόχρονα, ανατίθεται στην ΕΥΔΑΠ για πρώτη φορά και η ευθύνη της άρδευσης, προκειμένου να υπάρχει ολοκληρωμένη διαχείριση του νερού και να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας που θα είναι επωφελείς για όλους τους χρήστες. Αντίστοιχα, επεκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα της ΕΥΑΘ σε ολόκληρες τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής, με σκοπό την αντιμετώπιση των οξυτών προβλημάτων της τελευταίας σε νερό ύδρευσης και άρδευσης, την μείωση των απωλειών, καθώς και τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.

Η αναβάθμιση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα μειώσει τη σπατάλη του νερού, θα οδηγήσει σε αποτελεσματικότερη διαχείριση και, μακροπρόθεσμα, σε μείωση του λειτουργικού κόστους. Παράλληλα, η πρόσβαση σε δανειακά κεφάλαια (π.χ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων), ευρωπαϊκά προγράμματα και διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία, διευκολύνει την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων σε υποδομές. Το νέο σχήμα παρέχει επίσης μεγαλύτερη ευελιξία στην προσέλκυση και στελέχωση με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, προσφέροντας ανταγωνιστικότερο μισθολογικό πλαίσιο και ενισχύοντας τη συνολική επιχειρησιακή ικανότητα.

Επιπλέον, η αποτελεσματικότερη διαχείριση των δικτύων αποχέτευσης και των λυμάτων θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία της δημόσιας υγείας και στην αποτροπή περιστατικών περιβαλλοντικής επιβάρυνσης, όπως οι υπερχειλίδες λυμάτων που παρατηρήθηκαν πέρυσι σε ορισμένες νησιωτικές περιοχές.

Σύμφωνα πάντα με το ΥΠΕΝ, με τη συνένωση φορέων παροχής υπηρεσιών ύδατος, που θα οδηγήσει στην εξυπηρέτηση από την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ περιοχών οι οποίες σήμερα καλύπτονται από ιδιώτες, με πολύ υψηλό κόστος και με νερό η ποιότητα του οποίου δεν ελέγχεται με τον συστηματικό τρόπο που εφαρμόζουν οι δύο μεγάλοι δημόσιοι πάροχοι, ενισχύεται ο δημόσιος χαρακτήρας του νερού.

«Το νερό είναι ευθύνη μας. Δεν ανήκει μόνο σε εμάς, ανήκει και στα παιδιά μας. Οφείλουμε να το προστατεύσουμε, να μειώσουμε τη σπατάλη του και να το κληροδοτήσουμε, άφθονο, ποιοτικό και προσιτό στην επόμενη γενιά», υπογραμμίζεται. Ειδικότερα, προβλέπονται:

Γεωγραφική επέκταση αρμοδιότητας ύδρευσης/αποχέτευ-

σης, και επέκταση αρμοδιότητας στην άρδευση, εντός 1 έτους. Η ΕΥΔΑΠ απορροφά 26 τμήματα Δήμων που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης & αποχέτευσης, 7 ΔΕΥΑ και 8 ΤΟΕΒ και την αρμοδιότητα άρδευσης που ασκεί η Περιφέρεια (πρώην Οργανισμός Κωπαϊδίας). Το σύνολο των παρόχων που ενσωματώνονται στην ΕΥΔΑΠ είναι 43.

Η ΕΥΑΘ απορροφά 5 τμήματα Δήμων που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης & αποχέτευσης, 8 ΔΕΥΑ, 11 ΤΟΕΒ και 1 ΓΟΕΒ. Το σύνολο των παρόχων που ενσωματώνονται στην ΕΥΑΘ είναι 25.

Κάθε Δήμος εκτός Αττικής καθώς και οι Δήμοι του Ν. Χαλκιδικής και οι Δήμοι Λαγκαδά και Βόλβης ορίζουν Ειδικό Συντονιστή ως σύνδεσμο με την ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ. Η ΠΕΔ Στερεάς Ελλάδας ορίζει ένα μέλος στο ΔΣ της ΕΥΔΑΠ.

Η απορρόφηση των παρόχων ύδρευσης/αποχέτευσης πραγματοποιείται κατόπιν αποτίμησης της συνολικής τους καθακής θέσης, η οποία εγκρίνεται από την ΡΑΑΕΥ. Προβλέπεται δυνατότητα δικαστικής προσφυγής σε περίπτωση διαφωνίας για το ως άνω τμήμα.

Οι ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ αναλαμβάνουν το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού των παρόχων που απορροφούν (με την εξαίρεση τυχόν νομικών και φορολογικών υποχρεώσεων που αφορούν περίοδο προ της απορρόφησης).

Όσοι πάροχοι το επιθυμούν, μπορούν να προχωρήσουν ταχύτερα σε απορρόφηση από την ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ. Προβλέπεται δυνατότητα υπογραφής διμερούς συμφωνίας με ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ για εθελοντική παραχώρηση κατόπιν συμφωνίας και έγκρισης από ΡΑΑΕΥ. Αν είναι όμοιοι ή υδρεύονται από ενιαίο υδροδοτικό σύστημα και λάβουν απόφαση εντός 3 μηνών, επωφελούνται και από την απομείωση του χρέους προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας (δεν απαιτείται έγκριση της ΡΑΑΕΥ στην περίπτωση αυτή).

Όπως ξεκαθαρίζει το ΥΠΕΝ, διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι των ΔΕΥΑ και των ΟΕΒ μεταφέρονται σε ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ με τα ίδια δικαιώματα. Στην περίπτωση των δημοτικών υπηρεσιών, επιλέγει ο Δήμος ποιοι θα μεταφερθούν, ανάλογα με τις ανάγκες του.

Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με το νομοσχέδιο για τα ύδατα έδωσε στη δημοσιότητα το ΥΠΕΝ.

Ειδικότερα:

Ποιο είναι το πρόβλημα που έρχεται να επιλύσει η μεταρρύθμιση για τα ύδατα;

Συνέχεια στη σελ 9

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ

Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Συνέχεια από σελ 8

Στην Ελλάδα, σήμερα, διαμορφώνεται ένα περίπλοκο μωσαϊκό ύδρευσης, με περισσότερους από 735 διαφορετικούς φορείς που διαχειρίζονται θέματα ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης, με διαφορετικά οικονομικά δεδομένα, διαφορετικές δυνατότητες και διαφορετικό επίπεδο υπηρεσιών. Σε άλλες χώρες, όπως η Ιρλανδία αντίστοιχες αρμοδιότητες έχει ένας μόνο κεντρικός φορέας, ενώ π.χ. στην Τσεχία ή στην Πολωνία, υπάρχει ένας πολύ μικρός αριθμός φορέων (πέντε - δέκα). Ο κατακερματισμός αυτός στη χώρα μας οδηγεί σε αυξανόμενο λειτουργικό κόστος, με συνεπαγόμενη επιβάρυνση του πολίτη, μη βιώσιμους οργανισμούς, ανεπαρκή στελέκωση, διαρροές και ποσοστά μη τιμολογούμενου νερού πολύ πάνω από τον διεθνή μέσο όρο, αδυναμία άντλησης κεφαλαίων και την ανάγκη για συνεχή κεφαλαιακή ενίσχυση, δυσκολία επενδύσεων σε δίκτυα και υποδομές, ενώ στερεί τη δυνατότητα για ενιαίο εθνικό σχεδιασμό αντιμετώπισης τόσο της λειψυδρίας όσο και της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της. Παράλληλα, επιδρά αρνητικά στην καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών, καθώς υπάρχουν ακόμη περιοχές της χώρας δεν είναι καν συνδεδεμένες σε δίκτυο πόσιμου νερού, άλλες υδρεύονται με πεπαλαιωμένα δίκτυα με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα του νερού, προκύπτουν ζητήματα υπερχείλισης λυμάτων όπως πέρυσσι στο ανατολικό Αιγαίο και πολλά άλλα πρακτικά προβλήματα (π.χ. διαφορετικά τιμολόγια από περιοχή σε περιοχή).

Είναι τόσο έντονο το πρόβλημα του κατακερματισμού και της διαχείρισης;

Στην Αττική, από τους 62 δήμους, 36 υδρεύονται κανονικά από την ΕΥΔΑΠ, 4 παίρνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ αλλά τα δίκτυα ανήκουν στους δήμους, 3 έχουν μεικτό σύστημα (κάποια τμήματα τα καλύπτει η ΕΥΔΑΠ και άλλα τμήματα καλύπτονται είτε με ιδιωτικό δίκτυο είτε με ευθύνη του δήμου), 3 παίρνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ χωρίς να εμπίπτουν καν στην αρμοδιότητα της, ενώ υπάρχουν και 16 δήμοι (με 40 δημοτικές ενότητες) στους οποίους η κάθε δημοτική ενότητα ακολουθεί διαφορετικό σύστημα (άλλες υδρεύονται από την ΕΥΔΑΠ, άλλες παίρνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ αλλά τα δίκτυα ανήκουν στους δήμους, κάποιες έχουν μεικτό σύστημα και κάποιες παίρνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ χωρίς να εμπίπτουν καν στην αρμοδιότητα της). Ταυτόχρονα, σχεδόν παντού στην ηπειρωτική Αττική, η αποχέτευση είναι αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ. Η κατάσταση γίνεται ακόμα χειρότερη εάν αναλογιστούμε τι γίνεται και στην άρδευση (το αρδευτικό νερό αντιπρο-

σωπεύει περίπου το 85% της συνολικής κατανάλωσης ύδατος κατά μέσο όρο στην Ελλάδα), όπου υπάρχουν οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), κάποιοι από τους οποίους λειτουργούν, κάποιοι όχι, σε κάποιες περιοχές η υπηρεσίες άρδευσης παρέχονται από τους δήμους, σε κάποιες από την Περιφέρεια, κλπ. Και για να κλείσει η εικόνα αυτού του «μωσαϊκού», οι περισσότεροι από τους οργανισμούς που διαχειρίζονται τα ύδατα στην Ελλάδα είναι ζημιογόνοι, δεν έχουν διαχειριστική επάρκεια και δεν έχουν τα απαραίτητα χρηματοδοτικά εργαλεία για να χρηματοδοτήσουν τα έργα τα οποία απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που έρχονται (λειψυδρία, κλιματική αλλαγή, παλαιωμένα δίκτυα, κλπ.). Μέχρι σήμερα το μεγαλύτερο μέρος των μεγάλων έργων υποδομής κατασκευάζονται είτε από τα Υπουργεία, είτε από την Περιφέρεια, παρ' όλα αυτά τα τιμολόγια των επιμέρους παρόχων είναι στην πλειοψηφία των περιοχών υψηλότερα από αυτά της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ, χωρίς ανταποδοτικότητα προς τους πολίτες, παρά το γεγονός ότι η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ βάσει του ρυθμιστικού πλαισίου ενσωματώνουν στα τιμολόγια τους και το ανταποδοτικό κόστος των έργων που απαιτούνται, με άμεσα οφέλη για τους πελάτες τους (επενδύσεις σε νέα δίκτυα, νέες τεχνολογίες, καλύτερη εξυπηρέτηση, κλπ.).

Ποιες είναι οι βασικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου;

Με το νομοσχέδιο επεκτείνεται η χωρική αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ σε όλη την ηπειρωτική Αττική, τη Βοιωτία, τη Φωκίδα και την Εύβοια. Ταυτόχρονα, ανατίθεται στην ΕΥΔΑΠ για πρώτη φορά και η ευθύνη της άρδευσης, προκειμένου να υπάρχει ολοκληρωμένη διαχείριση του νερού, ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακος και να υπάρχει στρατηγική διαχείριση του πόρου που είναι επωφελής για όλους τους χρήστες. Αντίστοιχα, στη Θεσσαλονίκη, διευρύνεται η χωρική αρμοδιότητα της ΕΥΑΘ σε ολόκληρες τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης και Χαλκιδικής, με σκοπό την αντιμετώπιση των οξέυατων προβλημάτων της τελευταίας, τόσο σε νερό ύδρευσης όσο και άρδευσης. Η διεύρυνση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ συνοδεύεται από την απορρόφηση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης, των τμημάτων Ύδρευσης / Αποχέτευσης των ΟΤΑ, και των ΟΕΒ, με την οριστική διευθέτηση των χρεών των απορροφούμενων ΔΕΥΑ προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΕΥΔΑΠ απορροφά 26 τμήματα Δήμων που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, 7 ΔΕΥΑ και 8 ΤΟΕΒ και την αρμοδιότητά άρδευσης που ασκεί η Περιφέρεια (πρώην Οργανισμός Κωπαΐδας). Το σύνολο των παρόχων

που ενσωματώνονται στην ΕΥΔΑΠ είναι 43.

Συμπληρωματικά, οι ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ αναλαμβάνουν το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού των παρόχων που απορροφούν (με την εξαίρεση τυχόν νομικών και φορολογικών υποχρεώσεων που αφορούν περίοδο προ της απορρόφησης). Το κράτος καλύπτει τουλάχιστον το 75% των χρεών των ΔΕΥΑ προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, δηλ. για τις περιοχές της Βοιωτίας, της Φωκίδας, της Εύβοιας και των περιοχών εντός της Αττικής τουλάχιστον 34,59 εκατ. ευρώ από τα συνολικά χρέη των 40,69 εκατ. ευρώ και για την περιοχή της Θεσσαλονίκης και της Χαλκιδικής τουλάχιστον 20,16 εκατ. ευρώ από τα συνολικά χρέη των 23,71 εκατ. ευρώ (υπόλοιπα με ημερομηνία 31/3/2026). Για την κάλυψη των αναγκών θα διατεθούν συνολικά 200 εκατ. ευρώ, ανεβάζοντας τον λογαριασμό σε ένα πακέτο συνολικά 400 εκατ. ευρώ που διατίθενται προς Δήμους και ΔΕΥΑ.

Τέλος, η ΕΥΑΘ απορροφά σε 5 τμήματα Δήμων που παρέχουν υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, 8 ΔΕΥΑ, 11 ΤΟΕΒ και 1 ΓΟΕΒ. Το σύνολο των παρόχων που ενσωματώνονται στην ΕΥΑΘ είναι 25.

Έτσι κινδυνεύει να ιδιωτικοποιηθεί το νερό;

Ακριβώς το αντίθετο. Η περαιτέρω ενίσχυση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ και η μετεξέλιξή τους στους δύο βασικούς, δημόσιους πυλώνες παροχής υπηρεσιών ύδατος είναι στρατηγική επιλογή της Κυβέρνησης, που διαφυλάσσει και ενισχύει τον δημόσιο χαρακτήρα του νερού και, εν τέλει, τα συμφέροντα και την ποιότητα των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι Έλληνες πολίτες. Η επιλογή της ενίσχυσης της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ αποτελεί έμπρακτη ψήφο εμπιστοσύνης στους δημόσιους παρόχους και τους εργαζομένους τους, δημόσιους λειτουργούς, που έχουν ανταποκριθεί σε όλες τις δύσκολες προκλήσεις που αντιμετώπισαν έως τώρα και στον δημόσιο χαρακτήρα του νερού, ο οποίος είναι αδιαπραγμάτευτος. Επιπρόσθετα, με το νομοσχέδιο θωρακίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας του νερού, αφού περιοχές που σήμερα εξυπηρετούνται από ιδιωτικά δίκτυα και ιδιώτες παρόχους θα αποκτήσουν επιτέλους δημόσιες υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης και πόσιμο νερό άριστης ποιότητας που υπόκειται σε όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους. Το Κράτος επενδύει σε δημόσια δίκτυα και υποδομές. Τέλος, ενισχύεται ο δημόσιος χαρακτήρας του νερού με την κάλυψη από την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ περιοχών που σήμερα εξυπηρετούνται από ιδιωτικά δίκτυα με πολύ υψηλό κόστος με νερό,

Συνέχεια στη σελ 10

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Συνέχεια από σελ 9

η ποιότητα του οποίου δεν ελέγχεται με τον συστηματικό τρόπο που εφαρμόζουν οι δύο μεγάλοι δημόσιοι πάροχοι.

Εξαντλείται με το νομοσχέδιο η προσπάθεια της κυβέρνησης για τη μεταρρύθμιση σχετικά με το νερό;

Η προσέγγιση της Κυβέρνησης είναι ολιστική και περιλαμβάνει, επιπλέον της μεταρρύθμισης για τους παρόχους, την πρώτη Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα, καθώς και ένα ευρύτατο πλέγμα 103 έργων υποδομής, σε 62 Δήμους της χώρας, αξίας 141,927 εκατ. ευρώ. Αυτά αφορούν, μεταξύ άλλων, έργα ασφατώσεων, επισκευής και αναβάθμισης παλαιών δικτύων, κατασκευής νέων δικτύων, γεωτρήσεων, μονάδων επεξεργασίας νερού, δεξαμενών ύδρευσης κ.ά. Παράλληλα, θα υπάρξει και τρίτος κύκλος χρηματοδότησης έργων αντιμετώπισης της λειψυδρίας, με το ποσό συνολικής χρηματοδότησης να αγγίζει 200 εκατ. ευρώ.

Η σοβαρότητα του ζητήματος της διαχείρισης του νερού απαιτεί προσεκτικά βήματα που θα φέρουν άμεσο αποτέλεσμα. Για αυτόν τον λόγο προχωράμε με προσεκτικά βήματα, βασισμένοι στους δύο υφιστάμενους πλέον πετυχημένους δημόσιους παρόχους, την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, ως βασικούς πυλώνες της σταδιακής μεταρρύθμισης που απαιτεί χρόνο για να ολοκληρωθεί. Η εμπειρία που θα αποκτήσουμε από τη γεωγραφική επέκτασή τους (καλύπτοντας πάνω από το 50% της ύδρευσης της χώρας) καθώς και τη, συνολική ή μερική ή, επέκτασή τους στην άρδευση, θα αποτελέσουν πολύτιμο οδηγό για τα επόμενα βήματα.

Η μεταρρύθμιση αυτή αποτελεί τμήμα μιας μακροπρόθεσμης προσπάθειας για τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων της χώρας. Στόχος είναι η διασφάλιση ποιοτικών υπηρεσιών ύδρευσης για όλους τους πολίτες, με ανθεκτικές υποδομές και αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων υδάτινων πόρων απέναντι στις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης. Με σταθερά και τεκμηριωμένα βήματα, θα συνεχιστεί η εφαρμογή πολιτικών που ενισχύουν την ασφάλεια του νερού για τις επόμενες γενιές.

Γιατί χρειάζεται η μεταρρύθμιση και δεν επιλύονται τα προβλήματα με τις ΔΕΥΑ και την υφιστάμενη κατάσταση;

Η χώρα έχει ανάγκη από μια συνολική και αποτελεσματική διαχείριση υδάτων, την οποία ο υφιστάμενος κατακερματισμός δεν μπορεί να υπηρετήσει. Η παρούσα μεταρρύθμιση εξασφαλίζει:

Τεχνογνωσία: παρέχεται σημαντικά μεγαλύτερη διοικητική, διαχειριστική και τεχνική επάρκεια από τους δύο μεγάλους εθνικούς παρόχους υπηρεσιών ύδατος, ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, η οποία σε συνδυασμό με την τοπική γνώση και εμπειρία θα συνδράμει

αποφασιστικά στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων.

Οικονομίες κλίμακας: Μέσω της ενιαίας διαχείρισης του νερού, επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας και προτεραιοποιούνται τα έργα εκείνα που πραγματικά είναι απαραίτητα και ωφελούν συνδυαστικά τις περιοχές που καλύπτονται από την μεταρρύθμιση, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις υδρευτικές όσο και τις αρδευτικές ανάγκες των περιοχών αυτών.

Χρηματοδοτικά εργαλεία: απελευθερώνονται σημαντικοί πόροι για την υλοποίηση όλων των απαραίτητων έργων υποδομής αφού και οι δύο αυτοί δημόσιοι πάροχοι έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση σε διεθνή και ευρωπαϊκά κεφάλαια, μέσω της δυνατότητας πρόσβασης σε χρηματοοικονομικά μέσα άντλησης δανειακών κεφαλαίων με ευνοϊκούς όρους.

Ανθρώπινο κεφάλαιο: ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ έχουν τη δυνατότητα να προσλαμβάνουν τα απαραίτητα στελέχη και εργαζομένους με πολύ πιο ευέλικτες διαδικασίες, μετά τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Νέες προκλήσεις: μεγαλύτερη ευχέρεια αντιμετώπισης των νέων απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για το Πόσιμο Νερό (ΕΕ) 2020/2184 και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τα Λύματα (ΕΕ) 2024/3019.

Τιμολόγηση: Ενιαία τιμολόγηση με διαφάνεια, στην βάση της ανταποδοτικότητας των έργων και υπό την εποπτεία της ΠΑΑΕΥ.

Ποιο το όφελος τοπικών κοινωνιών και πολιτών από τη μεταρρύθμιση;

Η μεταρρύθμιση είναι πολιτική, νομική και λειτουργικά ώριμη: πολιτική η προσέγγιση αυτή έχει συζητηθεί και δημοσιοποιηθεί, υπήρξε εκτεταμένη διαβούλευση με τους δήμους και φορείς, εξασφαλίζοντας σύγκληση. Υπάρχει νομική ασφάλεια, συνταγματική τεκμηριωμένη με σεβασμό στην σχετική απόφαση ΣΤΕ και την αρχή της οικονομικής αυτοτέλειας.

Επιπλέον, οδηγεί σε χαμηλότερα τιμολόγια, αφού η στρατηγική διαχείριση, ο ενιαίος προγραμματισμός και ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός των επενδύσεων οδηγεί σε είναι βελτιστοποίηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων και κατ'επέκταση της οικονομικής επιβάρυνσης των ωφελούμενων (π.χ. όχι δύο φράγματα σε δύο γειτονικές περιοχές, αλλά ένα μεγαλύτερο που καλύπτει και τις δύο).

Παράλληλα, έχει δρομολογηθεί η ομαλή μετάβαση με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη νέα διοικητική δομή των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Κάθε Δήμος εκτός Αττικής, καθώς και οι Δήμοι της Π.Ε. Χαλκιδικής, και οι Δήμοι Λαγκαδά και Βόλβης ορίζουν Ειδικό Συντονιστή ως σύνδεσμο με τις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Η ΠΕΔ Στερεάς Ελλάδας ορίζει ένα μέλος στο ΔΣ της ΕΥΔΑΠ. Η επιλογή αυτή εξασφαλίζει την ενσωμάτωση της τοπικής τεχνογνωσίας στα νέα δεδομένα και τη συναινετική διαδικασία αποφάσεων μεταξύ ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ και τοπικών

κοινωνιών.

Η αμεσότητα και η τοπικότητα των υπηρεσιών ύδρευσης παραμένουν και ενισχύονται. Αρχικά το προσωπικό που θα μεταφερθεί με την μεταρρύθμιση στην ΕΥΔΑΠ / ΕΥΑΘ θα συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες που προσφέρει μέχρι σήμερα εντός της Περιφερειακής Ενότητας που ανήκει, διασφαλίζοντας από την πρώτη ημέρα την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας και την μεταφορά τεχνογνωσίας σχετικά με τα τοπικά δίκτυα. Παράλληλα θα δημιουργηθούν επιμέρους διευθύνσεις και τμήματα της ΕΥΔΑΠ για την ύδρευση και την άρδευση και θα ενισχυθεί η παρουσία της εταιρείας στις περιοχές που επεκτείνεται. Θα δημιουργηθεί ένα λειτουργικό σύστημα με τοπική παρουσία ώστε η παροχή των υπηρεσιών που θα λαμβάνουν οι πολίτες, να συμβαδίζει με τα επίπεδα ποιότητας που ορίζει η ΠΑΑΕΥ.

Τι γίνεται με τους εργαζόμενους των παρόχων;

Όλοι οι εργαζόμενοι των ΔΕΥΑ, ανεξαρτήτως εργασιακού καθεστώτος, μεταφέρονται σε ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ με το μισθολογικό καθεστώς των εργαζομένων στις δύο εταιρείες. Ως προς τους δημοτικούς υπαλλήλους, ο Δήμος θα αποφασίσει ποιοι υπάλληλοι θα μετακινηθούν, καθώς κάποιοι εξ αυτών εξυπηρετούν ευρύτερες ανάγκες του Δήμου. Ο τόπος εργασίας των υπαλλήλων παραμένει εντός των ορίων της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία εργάζονταν πριν από την απορρόφηση, με εξαίρεση την περίπτωση συναίνεσης του υπαλλήλου.

Τι θα γίνει με την τιμή του νερού;

Η τιμή του νερού της ΕΥΔΑΠ στην Αττική, σήμερα, είναι, μαζί με της Βουδαπέστης, η χαμηλότερη σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ η ΕΥΑΘ έχει μία από τα πιο χαμηλές τιμές επίσης. Οι οικονομίες κλίμακας, η αυξημένη τεχνογνωσία που θα οδηγήσει σε μείωση των διαρροών και του μη τιμολογούμενου νερού, καθώς και ο στρατηγικός προγραμματισμός των απαιτούμενων έργων, αποτελούν εξέχοντα για τη διασφάλιση χαμηλής τιμής για όλους, μαζί με υψηλού επιπέδου υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης. Η ενίσχυση των υποδομών, η μείωση των απωλειών και η καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων συμβάλλουν στη συγκράτηση του κόστους, διασφαλίζοντας ότι το νερό θα παραμείνει ένα προστά, ποιοτικό και αξιόπιστο δημόσιο αγαθό για όλους.

Γιατί, εκτός από ιδιαίτερα ανταγωνιστική τιμή, το νερό της ΕΥΔΑΠ είναι και το ποιοτικότερο στην Ευρώπη.

Τι θα γίνει με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών;

Η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ παρέχουν εξαιρετικές ποιότητας πόσιμο νερό μέσα από την κατάλληλη επεξεργασία του σε σύγχρονες Μονάδες Επεξεργασίας Νερού,

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΕ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΣΕ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έθεσε την Παρασκευή σε δημόσια διαβούλευση τη νέα Υπουργική Απόφαση για την ανάπτυξη, εγκατάσταση και σύνδεση σταθμών αυτοκατανάλωσης και την αξιοποίηση φθηνής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με στόχο την οργάνωση του τομέα της αυτοκατανάλωσης.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, όπως σημειώνει το υπουργείο: Για πρώτη φορά θεσπίζεται η δυνατότητα εγκατάστασης: -μικρών φωτοβολταϊκών συστημάτων μέγιστης ισχύος έως 800 Watt («φωτοβολταϊκά στο μπαλκόνι»), -μεμονωμένων συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, αποκλειστικά για την κάλυψη ιδίων αναγκών, χωρίς έγχυση ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο, με σαφείς δικλίδες ασφαλείας για την προστασία του δικτύου και των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, η μεταρρύθμιση που έρχεται σε συνέχεια του Ν 5299/2026 για την προώθηση της ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές, απλοποιεί, αποσπασματίζει και καθορίζει πλήρως τις διαδικασίες για την εφαρμογή όλων των σχημάτων αυτοκατανάλωσης και θέτει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε σταθμούς αυτοκατανάλωσης. Παράλληλα, διευρύνει και απλουστεύει τη δυνατότητα συμμετοχής πολιτών, επιχειρήσεων, αγροτών, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ενεργειακών Κοινοτήτων στην ενεργειακή μετάβαση και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη ενεργειακή αυτονομία και μείωση του ενεργειακού κόστους των καταναλωτών.

Η ενίσχυση της ενεργειακής δημοκρατίας, μέσω της αυτοκατανάλωσης, αποτελεί βασική προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Ενεργειακή δημοκρατία σημαίνει δυνατότητα σε ολόκληρα και περισσότερα νοικοκυριά και επιχειρήσεις να αξιοποιούν τον ήλιο, να παράγουν τη δική τους καθαρή ενέργεια και να μειώνουν το ενεργειακό τους κόστος, με αυτάρκεια, έλεγχο και συμβολή σε ένα πιο βιώσιμο και καθαρό ενεργειακό μοντέλο. Η στήριξη της πολιτείας και η ανταπόκριση των πολιτών αποτυπώνονται και στα 37.407 συστήματα αυτοκατανάλωσης που τέθηκαν σε λειτουργία από το 2020 ως σήμερα, συνολικής ισχύος 1.070 MW, με σημαντική συμμετοχή νοικοκυριών και επιχειρήσεων, σε σύγκριση με την περίοδο 2015-2019, κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία μόλις 1.772 συστήματα ισχύος 36 MW, κάτι που αποδεικνύει τη δυναμική ανάπτυξη του θεσμού στη χώρα μας.

Με την τροποποίηση της Υπουργικής Απόφασης καλύπτονται ζητήματα και ρυθμίζονται στέλεις που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου αυτοκατανάλωσης, ενώ προσφέρεται μεγαλύτερη ευελιξία και νέες δυνατότητες στους καταναλωτές. Ειδικότερα:

-αποσπασμίζονται οι διαδικασίες εφαρμογής και εκκαθάρισης των σχημάτων αυτοκατανάλωσης, -διευκολύνεται η ανάπτυξη συλλογικής αυτοκατανάλωσης, όπως σε πολυκατοικίες και συγκροτήματα κατοικιών, καθώς και η ανάπτυξη σταθμών από τρίτο πρόσωπο προς όφελος του αυτοκαταναλωτή, -εισάγεται η δυνατότητα εκπροσώπησης καταναλωτών που

συμμετέχουν σε σχήματα αυτοκατανάλωσης από διαφορετικούς προμηθευτές,

-επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις, η μετάβαση μεταξύ διαφορετικών σχημάτων αυτοκατανάλωσης και η συμμετοχή μιας παροχής σε περισσότερους από έναν σταθμούς, -προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για τους υφιστάμενους σταθμούς αυτοκατανάλωσης, ώστε η μετάβαση στο νέο πλαίσιο να πραγματοποιηθεί ομαλά, χωρίς επιπλέον κόστος για τους αυτοκαταναλωτές και με άμεσο οικονομικό όφελος από τους σταθμούς.

Το νέο πλαίσιο συνοδεύεται από σημαντικές παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού, που διευκολύνουν την εξυπηρέτηση των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό επιταχύνεται η εγκατάσταση «έξυπνων» μετρητών για όλους όσοι επιλέγουν να ενταχθούν σε σχήματα αυτοκατανάλωσης και υλοποιείται το Ηλεκτρονικό Μητρώο Αυτοκατανάλωσης, αποσκοπώντας στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών στην ευελιξία και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Με τη νέα Απόφαση, η αυτοκατανάλωση γίνεται πιο προσιτή, πιο απλή και πιο αποτελεσματική για όλους. Το νέο πλαίσιο δίνει περισσότερες επιλογές σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενισχύει την ενεργειακή αυτονομία των καταναλωτών και συμβάλλει ουσιαστικά στην ενεργειακή δημοκρατία και τη μείωση του ενεργειακού κόστους.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν τα σχόλιά τους έως και τη Δευτέρα 20/7/2026 στην ηλεκτρονική διεύθυνση aftokatanalosi@prv.ypeka.gr.

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΕΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ Όλες οι πληροφορίες για τις νέες διατάξεις μέσω ερωτήσεων – απαντήσεων

Συνέχεια από σελ 10

υπό την επίβλεψη εξαιρετικά κατηρημένου επιστημονικά και τεχνικά προσωπικού και μέσα από τους συνεχείς ελέγχους της ποιότητας, σύμφωνα με τις προβλέψεις της αναθεωρημένης Οδηγίας για το πόσιμο νερό. Παράλληλα, οι εταιρείες αυτές έχουν μεγάλη εμπειρία και τεχνογνωσία στη διαχείριση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, διασφαλίζοντας τη συνεχή ορθή λειτουργία τους που είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Λειτουργία που απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό και τεχνογνωσία, η προσέλκυση και η πρόσληψη των οποίων δεν είναι εύκολη λόγω του υφιστάμενου πλαισίου. Εάν, δε, ληφθεί υπόψη ότι σε πολλές περιοχές υπάρχουν έργα βιολογικού καθαρισμού που υπολειτουργούν και η ποιότητα του νερού ύδρευσης δεν είναι ιδιαίτερα καλή με αποτέλεσμα πολλοί πολίτες να χρησιμοποιούν εμφανωμένο νερό στην καθημερινότητα τους, παρά το ότι είναι συνδεδεμένοι με δίκτυα ύδρευσης, τότε γίνεται αμέσως κατανοητό ότι η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών από την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ θα είναι ασύγκριτα βελτιωμένες.

Τι γίνεται με την άρδευση; Πώς διασφαλίζεται ότι

η ύδρευση της Αθήνας δεν θα γίνει εις βάρος των αναγκών άρδευσης των περιοχών στις οποίες επεκτείνεται η ΕΥΔΑΠ;

Η τεχνική γνώση και εμπειρία της ΕΥΔΑΠ, η οποία και σήμερα συνεργάζεται με τους ΟΕΒ της περιοχής, τους Δήμους και την Περιφέρεια, καθώς και οι πολλαπλάσιοι οικονομικοί πόροι που διαθέτει, αποτελούν πρόσθετα εγγύα αξιοπιστίας. Το παράδειγμα της άμεσης αποτελεσματικής παρέμβασης της ΕΥΔΑΠ για τη διασφάλιση της άρδευσης του Κωπαϊδικού πεδίου με πλωτά αντλιοστάσια αποδεικνύει ότι η τεχνογνωσία της ΕΥΔΑΠ αποτελεί την καλύτερη ασφαλιστική δικλίδα για τους αγρότες της περιοχής. Παράλληλα η μεταρρύθμιση προβλέπει την ανάθεση ειδικών συντονιστών από κάθε Δήμο, ο οποίος θα συμμετέχει σε συντονιστικές επιτροπές με όργανα και στελέχη της ΕΥΔΑΠ προκειμένου να αναδεικνύονται και να εισακούγονται τα οποιαδήποτε τοπικά θέματα ύδρευσης και άρδευσης.

Ποια θα είναι η επίπτωση στην τιμή του αρδευτικού νερού της περιέλευσης της αρδευσης στην ΕΥΔΑΠ σε πολύ σημαντικές γεωργικές περιοχές όπως π.χ. η Βοιωτία;

Σήμερα η τιμολόγηση του αρδευτικού νερού αντανάκλα και

καλύπτει το λειτουργικό κόστος των δικτύων άρδευσης. Δεν αναμένουμε κάποια αλλαγή στην ακολουθούμενη πρακτική, παρά μόνο εξοικονόμηση νερού -δηλαδή έμμεση μείωση του κόστους- από τη βελτίωση της διαχείρισής του. Επιπρόσθετα, το νομοσχέδιο προβλέπει ρητά ότι για 3 χρόνια δεν θα αυξηθεί η τιμή του αρδευτικού νερού.

Τι γίνεται με την αξία των δικτύων που έχουν δαπανήσει δημότες και δήμοι;

Τα δίκτυα, όπως και τα υπόλοιπα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Δήμου (είτε πρόκειται για ΔΕΥΑ, είτε για τμήματα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός των ΟΤΑ), αποτιμώνται και απορροφώνται από την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ. Η μεθοδολογία αποτίμησης και το τίμημα που θα προκύψει από την αποτίμηση, θα εγκρίνεται από την ΡΑΑΕΥ και θα καταβάλλεται στον Δήμο. Σε περίπτωση που ένας Δήμος δεν θέλει να παραχωρήσει τα πάγια που έχει στα βιβλία του, διατηρεί το δικαίωμα του ορτ ουτ, δηλαδή να διατηρήσει την κυριότητα των παγίων του και θα οριστεί ένα τέλος χρήσης που θα καταβάλλεται από την ΕΥΔΑΠ στον εκάστοτε Δήμο. Η δραστηριότητα όμως της ύδρευσης, της αποχέτευσης, της άρδευσης και όλα τα υπόλοιπα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που σχετίζονται με τα ύδατα θα περάσουν στην ΕΥΔΑΠ / ΕΥΑΘ.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΡ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΤΣΩΛΗΣ ΣΤΟ ΑΠΕ- ΜΠΕ: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΙΓΙΑΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΙΑΣ

**Έλεγχοι με drones - Επιτάχυνση οριοθέτησης για χιλιάδες ιδιοκτήτες, επενδυτές και επιχειρήσεις
Νέοι κανόνες παραχώρησης σε επιχειρήσεις, Δήμους και σωματεία**

Ελέγχους με χρήση drones και τεχνολογίες τηλεπισκόπησης ή δορυφορικών λήψεων σε εκτεταμένες παράκτιες περιοχές και νέες διαδικασίες οριοθέτησης αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, με στόχο την επιτάχυνση και απλοποίηση των αποφάσεων για ιδιοκτήτες, επενδυτές και επιχειρήσεις και νέοι κανόνες για παραχώρησης για την απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας σε επιχειρήσεις, Δήμους και σωματεία συνθέτουν τις βασικές αλλαγές στο καθεστώς διαχείρισης αιγιαλού και παραλίας, που θεσμοθετήθηκαν και μπαίνουν σε άμεση εφαρμογή.

«Οι νέες ρυθμίσεις δεν μεταβάλλουν τον βασικό πυρήνα του ισχύοντος πλαισίου αλλά αποσκοπούν στην αντιμετώπιση πρακτικών ζητημάτων, που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του, εισάγοντας βελτιώσεις στη διαδικασία οριοθέτησης, στις παραχωρήσεις απλής χρήσης, στους ελέγχους και στις διοικητικές κυρώσεις καθώς και ειδικές μεταβατικές ρυθμίσεις για το έτος 2026», αναφέρει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Κωνσταντίνος Καρατσώλης, Δικηγόρος, Δρ στο Δίκαιο Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας, της δικηγορικής εταιρίας «DTK Law Firm», και σημειώνει ότι:

«Οι αλλαγές επικεντρώνονται κυρίως στην επιτάχυνση των διαδικασιών οριοθέτησης και παραχώρησης, στην αξιοποίηση της τεχνολογίας για την αποτελεσματικότερη άσκηση των ελέγχων και στην επίλυση ειδικών πρακτικών ζητημάτων, που αναδείχθηκαν κατά την πρώτη περίοδο εφαρμογής του νόμου. Πρόκειται, συνεπώς, για στοχευμένες βελτιώσεις, που ενισχύουν τη λειτουργικότητα του υφιστάμενου πλαισίου, χωρίς να μεταβάλλουν τον βασικό προσανατολισμό του ως προς την προστασία και τη βιώσιμη διαχείριση του αιγιαλού και της παραλίας».

Οι αλλαγές στο καθεστώς διαχείρισης αιγιαλού και παραλίας γίνονται με τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του νόμου 5092/2024 για τη διαχείριση, προστασία και αξιοποίηση του αιγιαλού και της παραλίας. Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις περιελήφθησαν στον «ποlynόμο» για τα μέτρα εισοδηματικής και μισθολογικής στήριξης των πολιτών και άλλες διατάξεις του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που ψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (ν. 5313/2026, Α' 106) και τίθεται σε ισχύ. Οι νέες ρυθμίσεις, όπως εξηγήει ο κος Κωνσταντίνος Καρατσώλης έχουν ως εξής:

Οι παραβάσεις θα εντοπίζονται πλέον με drones και δορυφορικές λήψεις

Θεσμοθετήθηκε η τεκμηρίωση παραβάσεων στον αιγιαλό και την παραλία μέσω drones, τηλεπισκόπησης και δορυφορικών λήψεων, διευρύνοντας το πλαίσιο των ελέγχων με απομακρυσμένα μέσα, παράλληλα με τις επιτόπιες αυτοψίες.

Με τη νέα νομοθετική ρύθμιση, τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα μπορούν να συντάξουν πόρισμα με βάση επαρκή φωτογραφική τεκμηρίωση που έχει ληφθεί εξ αποστάσεως, χωρίς να απαιτείται υποχρεωτικά επιτόπια αυτοψία. Το πόρισμα επιδίδεται στον φερόμενο ως παραβάτη με την προβλεπόμενη διαδικασία.

Η αλλαγή αφορά πολίτες, επιχειρηματίες και παραχωρησιούχους που δραστηριοποιούνται σε παράκτιες ζώνες. Στόχος είναι η επιτάχυνση των ελέγχων, ιδίως σε εκτεταμένες παραλίες και περιοχές με πολλές παραχωρήσεις.

«Η σημαντικότερη καινοτομία είναι ότι, όταν η παράβαση τεκμηριώνεται επαρκώς με τα τεχνολογικά μέσα εξ αποστάσεως, δεν απαιτείται πλέον η διενέργεια επιτόπιας αυτοψίας, γεγονός που αναμένεται να επιταχύνει αισθητά τους ελέγχους ιδίως σε εκτεταμένες παράκτιες περιοχές», τονίζει ο κος Καρατσώλης.

Νέα διαδικασία οριοθέτησης για να κλείσουν εκκρεμότητες και καθυστερήσεις

Αλλάζει η διοικητική διαδικασία οριοθέτησης αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού, με στόχο την επιτάχυνση και απλοποίηση των αποφάσεων. Η αλλαγή αφορά πολίτες, ιδιοκτήτες, επενδυτές και επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται σε παράκτιες περιοχές, καθώς η οριοθέτηση αποτελεί προϋπόθεση τόσο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και για τη νόμιμη αξιοποίηση ακινήτων και παραχωρήσεων. Ο καθορισμός των ορίων γίνεται από Επιτροπή σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Στην Επιτροπή συμμετέχουν ο προϊστάμενος της Κτηματικής Υπηρεσίας, μηχανικός, εκπρόσωπος της Λιμενικής Αρχής, γεωλόγος και υπάλληλος της αρμόδιας Διεύθυνσης Χωροταξίας και Περιβάλλοντος. Προβλέπεται επίσης δυνατότητα σύστασης και δεύτερης επιτροπής, όταν οι υπηρεσιακές ανάγκες το απαιτούν, ώστε να επιταχύνεται η εξέταση υποθέσεων.

«Για την οριοθέτηση χρησιμοποιούνται τα ορθοφωτογραφικά υπόβαθρα του Ελληνικού Κτηματολογίου, ώστε οι αποφάσεις να στηρίζονται σε κοινό σύστημα αναφοράς. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στον επανακαθορισμό, όταν υπάρχει σφάλμα ή όταν η ακτογραμμή μεταβάλλεται από νόμιμα τεχνικά έργα ή φυσικά αίτια» εξηγεί ο κος Καρατσώλης. Ξεχωριστή διαδικασία προβλέπεται για τον καθορισμό όχθης, παλαιάς όχθης και παρόχθιας ζώνης. Στην αρμόδια επιτροπή συμμετέχει επιπλέον υδραυλικός μηχανικός, ενώ σε προστατευόμενες περιοχές προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπου του ΟΦΥΠΕΚΑ, του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Οι αποφάσεις μπορούν να προσβληθούν με ενδικοφανή προ-

σφυγή και, στη συνέχεια, με αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Όταν οριστικοποιηθούν, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην ιστοσελίδα του υπουργείου Οικονομικών.

Νέοι κανόνες για παραχωρήσεις σε επιχειρήσεις, δήμους και σωματεία

Αλλάζει το πλαίσιο για την απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας, με άμεσο ενδιαφέρον για ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, camping, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ναυταθλητικά σωματεία, Δήμους και Δημοτικές Ανώνυμες Εταιρείες.

Η βασική αλλαγή είναι ότι η παραχώρηση σε όμορες επιχειρήσεις και ναυταθλητικά σωματεία εξακολουθεί να γίνεται χωρίς ηλεκτρονική πλειοδοτική διαδικασία και χωρίς δημοπρασία, με σύμβαση διάρκειας από ένα έως τρία έτη με την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία. Προϋπόθεση είναι η επιχείρηση ή το σωματείο να λειτουργεί νόμιμα σε χώρο όμορο του αιτούμενου τμήματος αιγιαλού ή παραλίας.

Στο ίδιο καθεστώς εντάσσονται πλέον και οι δήμοι και οι δημοτικές ανώνυμες εταιρείες. Μπορούν να λαμβάνουν παραχώρηση απλής χρήσης για διάστημα από ένα έως τρία έτη, χωρίς δημοπρασία. Τίθεται όμως όριο έως τρία τμήματα αιγιαλού και παραλίας για τον ίδιο Δήμο ή Δημοτική Εταιρεία, ενώ απαγορεύεται η περαιτέρω παραχώρηση σε τρίτους.

Νέα πρόβλεψη θεσπίζει την προσωρινή παραχώρηση απλής χρήσης για επιχειρήσεις και σωματεία που έχουν υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση και η εξέτασή της εκκρεμεί.

«Η προσωρινή παραχώρηση, όπως εξηγεί ο κος Καρατσώλης, χορηγείται με συμπληρωματική έντυπη αίτηση, μετά την παρέλευση τουλάχιστον δέκα ημερών από την αρχική αίτηση, και ισχύει μέχρι την υπογραφή της σύμβασης. Για να εξεταστεί η αίτηση απαιτείται παράβολο ίσο με το πρόστιμο που προβλέπεται για αυθαίρετη κατάληψη. Αν η αρχική αίτηση εγκριθεί, το ποσό επιστρέφεται μετά από συμψηφισμό με το αντάλλαγμα. Αν απορριφθεί, καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου».

Ποιοι συνεχίζουν νόμιμα το φετινό καλοκαίρι, και τι ισχύει για αυθαίρετες καταλήψεις

Μεταβατικό καθεστώς ισχύει για τη θερινή περίοδο του 2026 στις παραχωρήσεις απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας. Με τη νέα νομοθετική ρύθμιση, επιχειρήσεις και ναυταθλητικά σωματεία που είχαν παραχώρηση το 2025 και υπέβαλαν εμπρόθεσμα νέα αίτηση για το ίδιο τμήμα,

Συνέχεια στη σελ 13

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΡ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΤΣΩΛΗΣ ΣΤΟ ΑΠΕ- ΜΠΕ: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΙΓΙΑΛΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΙΑΣ

Ποιοι συνεχίζουν νόμιμα το φετινό καλοκαίρι, και τι ισχύει για αυθαίρετες καταλήψεις

Συνέχεια από σελ 12

μπορούν να συνεχίσουν νόμιμα τη δραστηριότητά τους έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, ακόμη και πριν ολοκληρωθεί η εξέταση του φακέλου τους από την Κτηματική Υπηρεσία, σημειώνει ο κος Καρατσώλης

Η ρύθμιση αφορά όμορες επιχειρήσεις, όπως ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, camping, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και ναυταθλητικά σωματεία.

Απαιτείται υπεύθυνη δήλωση ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις και καταβολή προσωρινού ανταλλάγματος ίσου με το ετήσιο αντάλλαγμα της προηγούμενης σύμβασης. Αν συναφθεί νέα σύμβαση, το ποσό συμψηφίζεται με το συνολικό αντάλλαγμα. Αν η δήλωση αποδειχθεί αναληθής, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το τετραπλάσιο του προηγούμενου ετήσιου ανταλλάγματος και αποκλεισμός πέντε ετών από κάθε διαδικασία παραχώρησης.

Παράλληλα, επιχειρήσεις ή σωματεία που είχαν κυρώσεις για αυθαίρετη κατάληψη αιγιαλού ή παραλίας μπορούν το 2026 να υποβάλουν νέα αίτηση, εφόσον εξοφλήσουν πλήρως το πρό-

στιμο. Οι παλαιοί αποκλεισμοί παύουν να ισχύουν για τις συμβάσεις του 2026, αλλά σε νέα παράβαση εφαρμόζονται αυστηρότερες κυρώσεις υποτροπής, όπως από αναστολή λειτουργίας για δέκα ημέρες έως δεκαετή αποκλεισμό από παραχωρήσεις και διπλασιασμός του προστίμου.

Ειδική ρύθμιση για επιχειρήσεις που επλήγησαν από την κακοκαιρία Daniel

Ειδικό καθεστώς θεσμοθετήθηκε για φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και οντότητες που επλήγησαν από την κακοκαιρία Daniel και εμπίπτουν στις σχετικές διατάξεις στήριξης σημειώνει ο κος Καρατσώλης και εξηγεί ότι:

Οι δικαιούχοι μπορούν να συμμετέχουν ξανά στις διαδικασίες παραχώρησης αιγιαλού και παραλίας, ακόμη και αν στο παρελθόν τους είχαν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις που οδηγούσαν σε αποκλεισμό από μελλοντικές παραχωρήσεις.

Με τη ρύθμιση, οι κυρώσεις αποκλεισμού που είχαν ήδη επιβληθεί παύουν να ισχύουν, ακόμη και αν προηγήθηκαν της νέας διάταξης. Ειδικά για το 2026, οι αιτήσεις παραχώρησης μπορούν να υποβάλλονται οποτεδήποτε στις αρμόδιες Κτηματικές Υπηρεσίες, σε έντυπη μορφή.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ 6ΟΥ ΠΡΟΒΛΗΤΑ, ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟ CAISSON ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΡΗΠΙΔΩΜΑΤΟΣ

«Ιστορική στιγμή για τη Βόρεια Ελλάδα» χαρακτηρίζει η διοίκηση της ΟΛΘ ΑΕ την τοποθέτηση του πρώτου δομικού στοιχείου του νέου κρηπιδώματος καθώς αποτελεί το πρώτο ορατό βήμα του έργου. Ο 6ος Προβλήτας σχηματίζεται στο θερμιακό μετά από 30 χρόνια σημειώνει η ΟΛΘ ΑΕ και «αρχίζει πλέον να λαμβάνει φυσική μορφή».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το πρώτο caisson κατασκευάστηκε στον ειδικά διαμορφωμένο εργοταξιακό χώρο εντός των εγκαταστάσεων της ΟΛΘ Α.Ε., μεταφέρθηκε πλωτά στη θέση εγκατάστασής του και τοποθετήθηκε με ελεγχόμενη διαδικασία στη θαλάσσια περιοχή της επέκτασης. Συνολικά, το έργο προβλέπει την κατασκευή και εγκατάσταση 21 caissons, τα οποία θα αποτελέσουν τη βασική δομική βάση του νέου Προβλήτα 6. Τη στιγμή που το πρώτο caisson ποντίζεται στο θερμιακό, το δεύτερο ήδη κατασκευάζεται στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Με αυτό τον τρόπο, διατηρείται η συνεχής ροή εργασιών, ώστε το έργο να προχωρά, σύμφωνα με τον προγραμματισμό.

Τα caissons είναι μεγάλα προκατασκευασμένα κιβώτια από οπλισμένο σκυρόδεμα, τα οποία χρησιμοποιούνται διεθνώς στην κατασκευή σύγχρονων λιμενικών έργων. Στην περίπτωση του έργου του Προβλήτα 6, κάθε caisson έχει μήκος περίπου 30 μέτρα, πλάτος 15 μέτρα, ύψος 20 μέτρα και βάρος περίπου 1.400 τόνων. Με την ολοκλήρωση της επέκτασης, ο νέος Προβλήτας 6 θα διαθέτει κρηπιδώμα μήκους 1.081 μέτρων (από τα 568 μ. σήμερα) και λειτουργικό βάθος 16,8 μέτρων (από τα 12,6 μ. σήμερα), επιτρέποντας την εξυπηρέτηση πλοίων κύριων γραμμών και ενισχύοντας σημαντικά τη δυναμικότητα και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα του Λιμένα

Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πόντισης του πρώτου caisson, τελέστηκε αγιασμός στο χώρο του εργοταξίου, από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβα, παρουσία του Παναγιώτατου Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, κ. Φιλόθεου.

Με την επιτυχή τοποθέτηση του πρώτου caisson, ολοκληρώνεται ένα σημαντικό κατασκευαστικό ορόσημο, καθώς πρόκειται για το πρώτο δομικό στοιχείο του νέου κρηπιδώματος. Η εξέλιξη αυτή σηματοδοτεί τη σταδιακή διαμόρφωση της νέας λιμενικής υποδομής που θα αναβαθμίσει ουσιαστικά τις δυνατότητες του λιμένα και θα διαμορφώσει την οικονομική ταυτότητα της Βόρειας Ελλάδας για τις επόμενες δεκαετίες.

«Σήμερα γίνεται ορατό ένα όραμα που για δεκαετίες αποτελούσε στρατηγική επιδίωξη»

Η Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΟΛΘ Α.Ε., Αγγελική Σαμαρά, με αφορμή τη σημαντική εξέλιξη του έργου, δήλωσε: «Σήμερα δεν τοποθετήθηκε απλώς το πρώτο δομικό στοιχείο του νέου κρηπιδώματος. Σήμερα γίνεται ορατό ένα όραμα που για δεκαετίες αποτελούσε στρατηγική επιδίωξη για τη Θεσσαλονίκη και τη Βόρεια Ελλάδα. Η επέκταση του Προβλήτα 6 αποτελεί επένδυση εθνικής σημασίας, η οποία θα ενισχύσει τη θέση του Λιμένα στο διεθνές χάρτη των μεταφορών. Η πρόοδος του έργου επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΟΛΘ Α.Ε. στο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για ένα λιμάνι που αφίνει ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα για το σήμερα, αλλά και για τις επόμενες γενιές». Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΛΘ Α.Ε., Δρ. Ιωάννης Τσάρας, τόνισε: «Η τοποθέτηση του πρώτου caisson σηματοδοτεί ένα

ιδιαιτέρα σημαντικό ορόσημο, καθώς ο νέος Προβλήτας 6 αρχίζει πλέον να παίρνει μορφή. Πρόκειται για μια εξέλιξη που επιβεβαιώνει ότι η υλοποίηση της σημαντικότερης επένδυσης στην ιστορία του Λιμένα Θεσσαλονίκης προχωρά σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Με την ολοκλήρωσή του, ο Προβλήτας 6 θα αναβαθμίσει ουσιαστικά τις επιχειρησιακές δυνατότητες του λιμένα, ενισχύοντας τον ρόλο της Θεσσαλονίκης ως πύλης εμπορίου και συνδυασμένων μεταφορών για τη Νοτιοανατολική και την Κεντρική Ευρώπη. Η πλήρης αξιοποίηση αυτής της επένδυσης συνδέεται άμεσα με την έγκαιρη πρόοδο των κρίσιμων έργων συνδεσιμότητας και την άρση των εκκρεμοτήτων που επηρεάζουν την απρόσκοπτη εξέλιξη της, ώστε ο λιμένας να μπορέσει να αξιοποιήσει στο έπακρο τις νέες δυνατότητες που δημιουργούνται. Είναι μια μέρα χαράς για τη Θεσσαλονίκη και τη Βόρεια Ελλάδα, ένα ιστορικό ορόσημο, το οποίο εκκρεμούσε για πάνω από 30 χρόνια. Προσεχώς, οι Θεσσαλονικείς και οι επισκέπτες της πόλης, θα μπορούν να διακρίνουν στο θαλάσσιο μέτωπο, το έργο που θα διαμορφώσει το οικονομικό μέλλον της περιοχής».

Η πρόοδος του έργου επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΟΛΘ Α.Ε. για την υλοποίηση του επενδυτικού της προγράμματος και τη δημιουργία ενός σύγχρονου, ανταγωνιστικού και διεθνώς διασυνδεδεμένου λιμένα. Με την ολοκλήρωση του έργου, η Θεσσαλονίκη θα διαθέτει υποδομές που ενισχύουν καθοριστικά το ρόλο της ως βασικού πυλώνα εμπορίου, εφοδιαστικής αλυσίδας και συνδυασμένων μεταφορών για τη Νοτιοανατολική και την Κεντρική Ευρώπη, δημιουργώντας σημαντική προστιθέμενη αξία για την τοπική και την εθνική οικονομία.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΑΙ ΑΚΤ: ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ - ΤΟ ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δ. Παπαστεργίου: Η συζήτηση για την ΤΝ αφορά πρωτίστως στην εμπιστοσύνη

Η Τεχνητή Νοημοσύνη έχει ήδη μπει στην καθημερινότητα εκατομμυρίων πολιτών, συχνά χωρίς να γίνεται αντιληπτό. Από τις μεταφράσεις κειμένων και τις αναζητήσεις πληροφοριών μέχρι τα chatbots, την οργάνωση ταξιδιών και την υποστήριξη εργασιών, οι εφαρμογές ΤΝ αποτελούν πλέον μέρος της ψηφιακής ζωής.

Ωστόσο, η χρήση της δεν περιορίζεται στις εφαρμογές που χρησιμοποιούμε στις προσωπικές μας συσκευές. Η Τεχνητή Νοημοσύνη αξιοποιείται όλο και περισσότερο σε τομείς όπου οι αποφάσεις μπορούν να επηρεάσουν άμεσα τη ζωή των πολιτών: από την υγεία και τη δημόσια διοίκηση έως την εκπαίδευση, την εργασία και την επιχειρηματικότητα.

Μπορεί να βοηθήσει έναν γιατρό να εντοπίσει έγκαιρα μια ασθένεια, να υποστηρίξει έναν δημόσιο υπάλληλο στην εξυπηρέτηση των πολιτών, να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη χρήση πόρων στη γεωργία ή να βοηθήσει μια μικρομεσαία επιχείρηση να οργανώσει καλύτερα την παραγωγή και τις πωλήσεις της.

Οι δυνατότητες είναι μεγάλες, όπως μεγάλες είναι και οι προκλήσεις.

Τι συμβαίνει όταν η Τεχνητή Νοημοσύνη χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση υποψηφίων σε μια θέση εργασίας; Όταν συμμετέχει στην επιλογή δικαιούχων μιας δημόσιας παροχής; Όταν υποστηρίζει μια ιατρική διάγνωση ή μια δικαστική διαδικασία; Πώς διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις αυτές είναι αξιόπιστες, διαφανείς και δεν οδηγούν σε διακρίσεις;

Σε αυτά τα ερωτήματα απαντάει ο ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act), ενώ το εθνικό πλαίσιο εφαρμογής του, η συζήτηση του οποίου έχει ξεκινήσει στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, έρχεται να οργανώσει τον τρόπο με τον οποίο οι κανόνες αυτοί θα εφαρμοστούν στην Ελλάδα, υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Δεν είναι όλες οι εφαρμογές ίδιες

Η βασική φιλοσοφία του AI Act είναι ότι δεν αντιμετωπίζονται όλες οι εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης με τον ίδιο τρόπο. Δεν έχει τις ίδιες απαιτήσεις ένα chatbot που απαντά σε ερωτήσεις πολιτών με ένα σύστημα που μπορεί να επηρεάσει την πρόσληψη εργαζομένων, την αξιολόγηση μαθητών ή την πρόσβαση ενός πολίτη σε μια κρίσιμη δημόσια υπηρεσία.

Για τον λόγο αυτό, ο Κανονισμός ακολουθεί μια προσέγγιση που βασίζεται στον κίνδυνο. Όσο μεγαλύτερη είναι η πιθανή επίδραση μιας εφαρμογής στην υγεία, την ασφάλεια ή τα θεμελιώδη δικαιώματα, τόσο αυστηρότερο είναι και το πλαίσιο που τη διέπει.

Στην πράξη, οι εφαρμογές υψηλού κινδύνου θα πρέπει να πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές αξιοπιστίας, ανθρωπίνης εποπτείας και διαφάνειας. Παράλληλα, ορισμένες χρήσεις της Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως το κοινωνικό σκο-

ράρισμα (social scoring) ή συγκεκριμένες μορφές βιομετρικής επιτήρησης, απαγορεύονται πλήρως.

Τι αλλάζει για τον πολίτη

Για τον πολίτη, το νέο πλαίσιο σημαίνει κυρίως περισσότερη προστασία και μεγαλύτερη διαφάνεια.

Εάν μια εφαρμογή Τεχνητής Νοημοσύνης χρησιμοποιείται για να αξιολογήσει μια αίτηση εργασίας, να επηρεάσει την πρόσβαση σε μια εκπαιδευτική διαδικασία ή να υποστηρίξει αποφάσεις που έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στη ζωή ενός ανθρώπου, δεν θα μπορεί να λειτουργεί χωρίς κανόνες και εποπτεία.

Παράλληλα, όταν ένας πολίτης αλληλεπιδρά με ένα σύστημα Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως ένα chatbot εξυπηρέτησης, θα πρέπει να γνωρίζει ότι συνομιλεί με σύστημα ΤΝ και όχι με φυσικό πρόσωπο.

Η διαφάνεια αποτελεί μία από τις βασικές αρχές του νέου πλαισίου.

Τι σημαίνει για τις επιχειρήσεις

Για τις επιχειρήσεις, ο AI Act δεν αποτελεί μόνο ένα σύνολο υποχρεώσεων, αλλά δημιουργεί και ένα σταθερό πλαίσιο λειτουργίας.

Μέχρι σήμερα, πολλές εταιρείες ανέπτυσαν εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης χωρίς να γνωρίζουν ποιοι κανόνες θα ισχύσουν τελικά στην ευρωπαϊκή αγορά. Πλέον αποκτούν ένα κοινό πλαίσιο για όλα τα κράτη-μέλη, γεγονός που μειώνει την αβεβαιότητα και διευκολύνει τις επενδύσεις.

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά το AI Regulatory Sandbox, μέσω του οποίου νεοφυείς και μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα μπορούν να δοκιμάζουν καινοτόμες εφαρμογές σε πραγματικές συνθήκες, με την υποστήριξη της Πολιτείας, πριν αυτές κυκλοφορήσουν στην αγορά.

Ο στόχος δεν είναι να επιβραδυνθεί η καινοτομία, αλλά να αναπτυχθεί σε ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, όπου οι επιχειρήσεις γνωρίζουν τους κανόνες και οι πολίτες αισθάνονται ασφαλείς να χρησιμοποιήσουν τις νέες τεχνολογίες.

Δ. Παπαστεργίου: Η συζήτηση για την Τεχνητή Νοημοσύνη αφορά πρωτίστως στην εμπιστοσύνη

Τη σημασία της ισορροπίας ανάμεσα στην ανάπτυξη της καινοτομίας και την προστασία των πολιτών υπογραμμίζει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνητής Νοημοσύνης, Δημήτρης Παπαστεργίου. Όπως σημειώνει, η συζήτηση για την Τεχνητή Νοημοσύνη δεν αφορά μόνο την τεχνολογία, αλλά κυρίως την εμπιστοσύνη που πρέπει να δημιουργείται γύρω από τη χρήση της.

«Η συζήτηση για την Τεχνητή Νοημοσύνη δεν αφορά μόνο στην τεχνολογία. Αφορά πρωτίστως στην εμπιστοσύνη. Όσο

περισσότερο η ΤΝ επηρεάζει την καθημερινότητά μας, τόσο μεγαλύτερη είναι η ευθύνη μας να διαμορφώσουμε κανόνες που προστατεύουν τους πολίτες και παράλληλα δημιουργούν τις προϋποθέσεις προκειμένου η καινοτομία να αναπτυχθεί με ασφάλεια. Με το εθνικό πλαίσιο εφαρμογής του AI Act διασφαλίζουμε ακριβώς αυτή την ισορροπία: δημιουργούμε ένα ασφαλές περιβάλλον για τους πολίτες, ένα σαφές πλαίσιο για τις επιχειρήσεις και τα κατάλληλα θεμέλια, ώστε η Τεχνητή Νοημοσύνη να συμβάλει σε ένα πιο αποτελεσματικό κράτος και σε μια πιο ανταγωνιστική οικονομία».

Γιατί χρειάζεται εθνικό πλαίσιο εφαρμογής

Παρότι ο AI Act ισχύει σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε χώρα οφείλει να οργανώσει τον τρόπο εφαρμογής του.

Τα βασικά ερωτήματα αφορούν το ποια αρχή θα ελέγχει την αγορά, πού θα απευθύνεται ένας πολίτης αν θεωρεί ότι θίγονται τα δικαιώματά του, πώς θα υποστηρίζονται οι επιχειρήσεις που αναπτύσσουν εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης και πώς θα συντονίζονται οι δημόσιοι φορείς.

Σε αυτά τα ζητήματα απαντά το ελληνικό νομοσχέδιο, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων, τον ορισμό των αρμόδιων εποπτικών αρχών, τη δημιουργία Κέντρου Συντονισμού και Τεχνογνωσίας, τη λειτουργία του AI Regulatory Sandbox, τη σύσταση Ενιαίου Μητρώου Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης του Δημοσίου και έναν ενιαίο μηχανισμό υποβολής καταγγελιών.

Γιατί είναι πλέον σαφές, πως η Τεχνητή Νοημοσύνη αναμένεται να επηρεάσει σχεδόν κάθε τομέα της οικονομίας και της δημόσιας ζωής τα επόμενα χρόνια, από την υγεία και την εκπαίδευση μέχρι τη βιομηχανία, τη γεωργία, τις μεταφορές και τη λειτουργία του κράτους. Κατά συνέπεια το ζητούμενο πλέον δεν είναι αν η ΤΝ θα αποτελέσει μέρος της καθημερινότητας πολιτών, επιχειρήσεων και δημόσιων φορέων, αλλά με ποιον τρόπο θα αξιοποιηθεί ώστε οι δυνατότητές της να μετατραπούν σε πραγματικό όφελος για την κοινωνία.

Το εθνικό πλαίσιο εφαρμογής του AI Act αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για την ανάπτυξη της ΤΝ στην Ελλάδα, που περιλαμβάνει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημοσίου, την αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, την ενίσχυση της έρευνας, τη στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων εφαρμογών. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην ενημέρωση και εκπαίδευση των πολιτών, μέσα από δράσεις όπως ο «Οδηγός Τεχνητή Νοημοσύνη για Όλους», με στόχο η κοινωνία να μπορεί να κατανοήσει, να αξιοποιήσει και να συμμετέχει στις αλλαγές που φέρνει η νέα τεχνολογία.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ PBN

Χρ. Δήμας: Η Ελλάδα επενδύει σε υποδομές αεροναυτιλίας για την επόμενη δεκαετία

Η επικείμενη υπογραφή της σύμβασης, στο αμέσως προσεχές διάστημα, για τις διαδικασίες Performance Based Navigation (PBN) οι οποίες βασίζονται σε δορυφορικά σήματα για την ακριβή πλοήγηση των αεροσκαφών, σηματοδοτεί την έναρξη ενός έργου εθνικής σημασίας που αλλάζει τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται και εκτελούνται οι πτήσεις στα ελληνικά αεροδρόμια, τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Σε μία περίοδο κατά την οποία η αεροπορική κίνηση στην Ευρώπη καταγράφει ιστορικά υψηλά επίπεδα και οι καθυστερήσεις απασχολούν το σύνολο του ευρωπαϊκού δικτύου αερομεταφορών, η Ελλάδα προχωρά στην υλοποίηση μίας από τις σημαντικότερες διαρθρωτικές παρεμβάσεις στον τομέα της διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας. Πρόκειται για μία επένδυση που δεν αποσκοπεί στην αντιμετώπιση συγκυριακών προβλημάτων, αλλά στη δημιουργία των προϋποθέσεων για ένα ασφαλέστερο, αποδοτικότερο και περισσότερο ανθεκτικό σύστημα αεροναυτιλίας, ικανό να ανταποκριθεί στη διαρκώς αυξανόμενη αεροπορική κίνηση των επόμενων ετών.

Το έργο αποτελεί βασικό πυλώνα του Action Plan για τη συμμόρφωση της χώρας με το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα της Διαχείρισης Εναέριας Κυκλοφορίας (ATM) και συμβάλλει στην πλήρη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1048 για την Πλοήγηση Βάσει Επιδόσεων (Performance Based Navigation - PBN). Παράλληλα, ενισχύει την αξιοπιστία της χώρας έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών, επιβεβαιώνοντας την έμπρακτη πρόοδο στην υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το έργο αφορά:

* 31 αεροδρόμια σε όλη τη χώρα.

* Σχεδίαση, αξιολόγηση και επικύρωση 191 νέων διαδικασιών PBN.

* Επανασχεδιασμό και επικαιροποίηση 187 συμβατικών ενόργων διαδικασιών.

* Επικαιροποίηση των αεροναυτικών δεδομένων και πλήρη αποτύπωση φυσικών και τεχνητών εμποδίων. Πρόκειται ουσιαστικά για τον μεγαλύτερο ανασχεδιασμό των διαδικασιών πτήσης που έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα στην Ελλάδα.

Χρ. Δήμας: Η Ελλάδα επενδύει σε υποδομές αεροναυτιλίας για την επόμενη δεκαετία

Σε δήλωσή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Χρίστος Δήμας τονίζει: «Η υπογραφή της σύμβασης για τις διαδικασίες PBN δεν αποτελεί μία ακόμη δημόσια σύμβαση. Αποτελεί ένα αποφασιστικό βήμα για τον συνολικό εκσυγχρονισμό της ελληνικής αεροναυτιλίας, με στόχο ένα ασφαλέστερο, αποδοτικότερο και πιο σύγχρονο σύστημα διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας, αντάξιο της διαρκώς αυξανόμενης σημασίας της Ελλάδας ως ευρωπαϊκού και διεθνούς αεροπορικού κόμβου.

Η Ελλάδα δεν επενδύει απλώς στην αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων. Επενδύει στις υποδομές και στις τεχνολογίες που θα επιτρέψουν στο σύστημα αεροναυτιλίας να ανταποκριθεί με ασφάλεια και αξιοπιστία στην αεροπορική κίνηση της επόμενης δεκαετίας».

Περισσότερη ασφάλεια - μεγαλύτερη επιχειρησιακή αποδοτικότητα

Οι νέες διαδικασίες PBN αναμένεται να επιφέρουν ουσιαστικές επιχειρησιακές βελτιώσεις. Μέσω της αξιοποίησης προηγμένων δυνατοτήτων δορυφορικής πλοήγησης, τα αεροσκάφη θα μπορούν να ακολουθούν ακριβέστερες και περισσότερο προβλεψιμότητες τροχιές, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της διαχείρισης του εναέριου χώρου, την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της χωρητικότητας των αεροδρομίων και την ενίσχυση του επιπέδου ασφαλείας των πτήσεων.

Ειδικότερα, η εφαρμογή τους ενισχύει:

* την ασφάλεια των πτήσεων,
* την επιχειρησιακή ικανότητα του συστήματος αεροναυτιλίας,
* την καλύτερη αξιοποίηση της χωρητικότητας των αεροδρομίων,
* την ανθεκτικότητα του συστήματος απέναντι στη συνεχή αύξηση της αεροπορικής κίνησης.

Οφέλη για αεροπορικές εταιρείες και επιβάτες

Οι βελτιστοποιημένες διαδικασίες πτήσης συμβάλλουν σε:

* μικρότερες αποστάσεις και χρόνους πτήσης,
* περιορισμό των αναμονών,
* χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμου,
* μείωση των εκπομπών CO₂,
* μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και ποιότητα στις αεροπορικές υπηρεσίες.

Οι διαδικασίες PBN δεν αποτελούν από μόνες τους λύση στο σύνθετο ζήτημα των καθυστερήσεων, αποτελούν όμως μία από τις σημαντικότερες διαρθρωτικές παρεμβάσεις για την αύξηση της δυναμικότητας και της αποδοτικότητας του ελληνικού συστήματος αεροναυτιλίας.

Μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου εκσυγχρονισμού

Η σύμβαση εντάσσεται στο συνολικό πρόγραμμα μετασχηματισμού της ελληνικής αεροναυτιλίας, το οποίο περιλαμβάνει:

* την ανάπτυξη των υπηρεσιών Data Link Services (DLS),
* την προμήθεια του νέου συστήματος διαχείρισης εναέριας κυκλοφορίας TopSky ATC One,
* την ανάπτυξη των νέων συστημάτων επιτήρησης Mode S, την υλοποίηση του εθνικού Action Plan για την πλήρη συμμόρφωση της χώρας με το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο.

ΠΟΜΙΔΑ: ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Ενεργοποιούνται σταδιακά οι ευεργετικές διατάξεις του νόμου 5293/2026 με τίτλο «Παρεμβάσεις για ένα κράτος πιο φιλικό στον πολίτη» τον οποίο εισηγήθηκε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης και Υπουργός Επικρατείας κ. Κωστής Χατζηδάκης και οι οποίες επιλύουν σημαντικά και χρόνια προβλήματα των ιδιοκτητών ακινήτων, που δυσχέραιναν την αγορά και ταλαιπωρούσαν τους πολίτες και τη δικαιοσύνη, όπως αναφέρεται σε χθεσινή ανακοίνωση της ΠΟΜΙΔΑ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στην εκτενή ανακοίνωση της ΠΟΜΙΔΑ αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η υλοποίηση των διατάξεων του νόμου αυτού που θέτουν τέλος στις ατέρμονες περιουσιακές διεκδικήσεις του Δημοσίου, θωρακίζουν τα νόμιμα περιουσιακά δικαιώματα των πολιτών και διευκολύνουν τις συναλλαγές, έχει δρομολογηθεί και εξελίσσεται σταδιακά ως εξής:

1. Από τη δημοσίευση του Ν. 5293/2026 (7.4.2026) ισχύουν ήδη οι εξής νέες ρυθμίσεις που αφορούν:

* την κατάργηση της υποχρεωτικής επισύναψης τοπογραφικού διαγράμματος στα συμβόλαια ακινήτων σε κτηματογραφημένες περιοχές (άρθρο 16).

* τη δυνατότητα καταβολής του φόρου κληρονομίας, δωρεάς ή γονικής παροχής κατά τη μεταβίβαση του ακινήτου (άρθρο 17).

* την υποβολή καταγγελίας κακοδιοίκησης στον Σύμβουλο Ακεραιότητας (άρθρο 9), και

* την ενιαία εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών από κεντρικό όργανο κάθε φορά (άρθρο 10).

2. Με την πρόσφατη υπ' αριθμό πρωτ. 177178/30.6.2026 εγκύκλιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Διευκρινίσεις για την εφαρμογή των άρθρων 12 και 14 του ν. 5293/2026», την έκδοση της οποίας η ΠΟΜΙΔΑ δικαιτεί με όλην ιδιαίτερη ικανοποίηση, παύει οριστικά η «βιομηχανία» άδικων και παράλογων δικαστικών περιουσιακών διεκδικήσεων του Δημοσίου κατά πολλών δεκάδων χιλιάδων πολιτών σε όλη τη χώρα. Η ρύθμιση αυτή ήταν πάγιο αίτημα της ΠΟΜΙΔΑ και μόνιμο σύνθημά της, ενόψει μάλιστα καταρτίσεων Κτηματολογίου, ήταν ότι «Το Δημόσιο δεν μπορεί να συνεχίσει να διεκδικεί τα πάντα από τους πάντες και για πάντα!...»

Οι διατάξεις αυτές θεσπίζουν τις ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες το Δημόσιο δεν θα προβάλλει δικαιώματα και θα απέχει από την άσκηση αγωγών κατά τη διόρθωση των πρώτων εγγραφών στο Εθνικό Κτηματολόγιο, σε κάθε στάδιο, δικαστικό ή μη. Αφορούν πολλές χιλιάδες ακίνητα σε όλη τη χώρα, αστικά και αγροτικά, και αναμένεται να αποδώσουν σύντομα τα πρώτα θετικά αποτελέσματα, τερματίζοντας την πολυετή ταλαιπωρία πολιτών οι οποίοι αναλώνονταν σε δικαστικούς αγώνες με το Δημόσιο που διαρκούσαν επί γενεές, για να μη χάσουν τις περιουσίες τους.

Ο πρώτος θεμελιώδης κανόνας οριζόντιας εφαρμογής που τίθεται με το άρθρο 12 του νόμου και αφορά κάθε ακίνητο, είναι ότι το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα, όταν ο πολίτης απέκτησε την κυριότητα με τίτλο από επαχθή αιτία (τυπικά με αγορά) που μεταγράφηκε έως την 5η Ιουνίου 1993, ή με άλλο παράγωγο τρόπο με τίτλο κτήσης μεταγεγραμμένο έως την 11η Ιουνίου 1975. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται και από τους τίτλους των δικαιοπαρόχων. Όποιος, δηλαδή, κατέχει νόμιμο τίτλο μεταγεγραμμένο εντός των ορίων αυτών προστατεύεται πλήρως έναντι κάθε διεκδίκησης του Δημοσίου.

Πέραν του γενικού αυτού κανόνα, ο νόμος περιλαμβάνει και ειδική πρόβλεψη για τα αγροτικά ακίνητα, δηλαδή για ακίνητα του Δημοσίου που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αντιμετωπίζοντας μια χρόνια αδικία που ταλαιπωρούσε ιδιαίτερα τους κατόχους τους. Για τα ακίνητα αυτά, το Δημόσιο δεν θα προβάλλει πλέον δικαιώματα και θα απέχει από την άσκηση αγωγών, όταν οι πολίτες τα κατέχουν δύναμι προωρινού παραχωρητηρίου ή διαδικασίας διανομής, καθώς και όταν η εγκατάστασή τους υποδείχθηκε από την ίδια τη δημόσια αρχή, στο πλαίσιο αγροτικών διανομών, αναστασιών και διαδικασιών αποκατάστασης προσφύγων.

Συνέχεια στη σελ 16

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΠΟΜΙΔΑ: ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Συνέχεια από σελ 15

Στις περιπτώσεις αυτές, οι πολίτες δεν εγκαταστάθηκαν αυθαίρετα, αλλά κατόπιν υπόδειξης της ίδιας της Πολιτείας, η οποία στη συνέχεια στρεφόταν εναντίον τους διεκδικώντας ως δικό της το ακίνητο που η ίδια είχε παραδώσει. Με τις νέες διατάξεις αποκαθίσταται η αδικία αυτή και η στοιχειώδης συνέπεια που επιβάλλει το κράτος δικαίου, ώστε το Δημόσιο να μην αμφισβητεί μια κατάσταση νόμιμης κατοχής ακινήτου που το ίδιο εγκαθίδρυσε.

Με την παραπάνω εγκύκλιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, παρέχονται αναλυτικές οδηγίες προς τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων για την ενιαία εφαρμογή των νέων αυτών διατάξεων, προσδιορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την απόδειξη των δικαιωμάτων των πολιτών και διευκρινίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες το Δημόσιο οφείλει να απέχει από την προβολή δικαιωμάτων και από δικαστικές διεκδικήσεις ακινήτων που υπάγονται στη διαχείριση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διευκολύνοντας έτσι την άμεση εφαρμογή μιας μεταρρύθμισης που αναμένεται να δώσει οριστική λύση σε χιλιάδες εκκρεμείς ιδιοκτησιακές υποθέσεις.

Η σημαντικότερη τομή, ωστόσο, του ίδιου άρθρου, είναι ότι για πρώτη φορά μετά από 111 χρόνια και συγκεκριμένα από το 1915, έτος κατά το οποίο θεσπίστηκαν το απαράγραπτο των δικαιωμάτων του Δημοσίου και η απαγόρευση της χρειακτικότητας σε βάρος του, ο επί δεκαετίες ήσυχος και καλόπιστος νομέας ενός ακινήτου μπορεί να αναγνωριστεί δικαστικά κύριος του έναντι του Δημοσίου. Ειδικότερα, αρκεί το Δημόσιο να μην έχει ασκήσει πράξεις νομής μετά την 23η Φεβρουαρίου 1946 και ο ίδιος να νέμεται καλόπιστα το ακίνητο, κατά το άρθρο 1042 του Αστικού Κώδικα, για σαράντα (40) τουλάχιστον έτη πριν από τη 19η Μαρτίου 2003, συνυπολογιζομένου και του χρόνου νομής των δικαιωπαρρόχων του. Πρόκειται για ρύθμιση ιστορικής σημασίας, που αποκαθιστά επί τέλους σε σημαντικό βαθμό στη χώρα μας την ασφάλεια δικαίου στην ιδιωτική ακίνητη περιουσία.

3. Σε λίγες μέρες αναμένεται η έκδοση απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ για τη δυνατότητα που της δίνει ο νόμος (άρθρο 18) να απελευθερώνει οριστικά τη μεταβίβαση κατεσχημένων ακινήτων, με την προϋπόθεση ότι ένα ποσοστό του τιμήματος (το οποίο θα ορίζει η ΑΑΔΕ με βάση το ποσό της οφειλής και το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση) θα παρακρατείται από τον Συμβολαιογράφο και θα αποδίδεται στην ΑΑΔΕ. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι να δοθεί η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες ακινήτων με συσσωρευμένες οφειλές, να πουλήσουν τα κατεσχημένα ακίνητά τους, μειώνοντας ταυτόχρονα τα χρέη τους.

4. Εντός των επομένων ημερών επίσης αναμένεται να εκδοθεί Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικο-

νομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της ΑΑΔΕ με την οποία (άρθρο 15) ο συμβολαιογράφος καθιερώνεται ως «υπηρεσία μιας στάσης» για τη μεταβίβαση ακινήτων από επαχθή ή χαριστική αιτία, καθώς και αιτία θανάτου. Ο πολίτης δηλαδή θα απευθύνεται πλέον σε ένα μόνο σημείο, το/τη συμβολαιογράφο του, που θα αναλαμβάνει το σύνολο των διαδικασιών, από τη συλλογή των απαιτούμενων δικαιολογητικών έως τη σύνταξη και τη μεταγραφή του συμβολαίου στο Κτηματολογικό Γραφείο, αξιοποιώντας τις δυνατότητες διαλειτουργικότητας με τις όλες τις δημόσιες αρχές και υπηρεσίες και το Κτηματολόγιο.

Στο πλαίσιο αυτό, ο συμβολαιογράφος θα συλλέγει διαδικτυακά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως τα κτηματολογικά στοιχεία του ακινήτου, τα αποδεικτικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, την ηλεκτρονική ταυτότητα κτιρίου, εφόσον έχει εκδοθεί, και θα συμπληρώνει και υποβάλλει τις φορολογικές δηλώσεις μεταβίβασης, θα εισπράττει και θα αποδίδει τους φόρους μεταβίβασης, κληρονομίας, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και τα τέλη καταχώρισης στο Κτηματολόγιο. Επίσης, εφόσον συμφωνηθεί ρητά από τους συμβαλλομένους, θα μπορεί να εισπράττει και το τίμημα σε ακατάσχετο δεσμευμένο λογαριασμό του ειδικού σκοπού (escrow account), να παρακρατεί από αυτό και να αποδίδει στο Δημόσιο το ποσό που απαιτείται για την εξόφληση οφειλών του πωλητή και την άρση τυχόν κατάσχεσης σε βάρος του επί του μεταβιβαζόμενου ακινήτου και να αποδίδει στον πωλητή το ποσό που απομένει.

5. Ενεργοποιούνται σταδιακά και πολλές ακόμη ευεργετικές ρυθμίσεις για τους πολίτες

Ο νόμος 5293/2026 δεν αφορά μόνο την ιδιωτική ακίνητη περιουσία, αλλά θεσπίζει μια σειρά ρυθμίσεων που αλλάζουν τη σχέση του πολίτη με τη Διοίκηση και οι οποίες απορροούν έμμεσα και τους ιδιοκτήτες ακινήτων, που ενεργοποιούνται σταδιακά με την έκδοση των σχετικών αποφάσεων και εγκυκλίων των αρμοδίων αρχών. Μέχρι σήμερα έχουν ενεργοποιηθεί με σχετικές διοικητικές εγκυκλίους, τα εξής άρθρα του νόμου αυτού:

*Αντικατάσταση των δικαιολογητικών με υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 3). Η ρύθμιση ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου και εξειδικεύθηκε με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΔ-ΔΗ/Φ.17/8084/15.5.2026 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ: 9ΜΛΔ46ΜΤΛ6-ΚΟΜ). Ο πολίτης δεν υποχρεώνεται πλέον να προσκομίζει πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που ήδη τηρούνται σε αρχείο του Δημοσίου, μπορεί να τα αντικαθιστά με υπεύθυνη δήλωση, ενώ η υπηρεσία εκδίδει αμέσως τη διοικητική πράξη και αναζητεί η ίδια τα δικαιολογητικά.

*Ψηφιακή ενημέρωση για την πορεία των υποθέσεων (άρθρο 5). Η ρύθμιση ενεργοποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 19625 ΕΞ 2026 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης

(Β' 3050/29.5.2026) και ισχύει από την 1η Ιουνίου 2026. Σύμφωνα με αυτήν κάθε πολίτης λαμβάνει πλέον μοναδικό κωδικό, και με αυτόν θα μπορεί να παρακολουθεί ηλεκτρονικά την πορεία της υπόθεσής του.

*Υποχρεωτική ανάρτηση των εγκυκλίων οδηγίων (άρθρο 6). Τέλος στις «αφανείς» εγκυκλίους: οι εγκύκλιες οδηγίες αναρτώνται υποχρεωτικά, ανά θεματική ενότητα, στην ιστοσελίδα κάθε φορέα και στη «Διαύγεια» και δεν ισχύουν πριν από την ανάρτησή τους. Όσες ισχύουν σήμερα και δεν αναρτηθούν, παύουν να ισχύουν από την 1η Οκτωβρίου 2026.

*Ψηφιακή ενημέρωση για τα ωράρια των δημοσίων υπηρεσιών (άρθρο 7). Με την υπ' αριθμ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/282/οικ.8587/22.5.2026 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ: Ρ6ΓΨ46ΜΤΛ6-5ΨΤ) ορίζεται ότι κάθε δημόσιος φορέας οφείλει από την 7η Ιουλίου 2026 να τηρεί διαρκώς αναρτημένα στην ιστοσελίδα του τα ωράρια λειτουργίας και υποδοχής κοινού και δικηγόρων, καθώς και τις αργίες, η δε παράλειψη συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

*Συμμόρφωση της Διοίκησης με τις δικαστικές αποφάσεις (άρθρο 8). Τώρα πλέον ο πολίτης που δικαιώθηκε στα δικαστήρια δεν χρειάζεται να προσφύγει ξανά για να εκτελεσθεί η απόφαση: οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου κάθε φορέα αναλαμβάνουν να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση, να διαβιβάσουν την απόφαση στις αρμόδιες υπηρεσίες, να παρακολουθήσουν την εκτέλεσή της, να ενημερώσουν τον ενδιαφερόμενο και να επιστημονούν στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα τις παραλείψεις των υπαλλήλων να συμμορφωθούν προς τις εκδοθείσες δικαστικές αποφάσεις.

Η νομοθετική πρωτοβουλία του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης κ. Κωστή Χατζηδάκη να εισηγηθεί ένα νόμο με αποκλειστικό αντικείμενο την κατοχύρωση των περιουσιών των πολιτών και τη διευκόλυνση των συναλλαγών τους, δικαιώνει πλήρως τον τίτλο «Παραμβάσεις για ένα κράτος πιο φιλικό στον πολίτη», κάνοντας πράξη την ασφάλεια δικαίου. Οι σημαντικές και ιδιαίτερα χρήσιμες αυτές ρυθμίσεις δικαιώνουν πάγια αιτήματα της ΠΟΜΙΔΑ για την προστασία της ιδιοκτησίας και την αποκατάσταση της ασφάλειας δικαίου για κάθε ιδιοκτήτη ή επενδυτή. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι, για πρώτη φορά έπειτα από έναν και πλέον αιώνα κατά τον οποίο ίσχυσε το «απαράγραπτο» των δικαιωμάτων του Δημοσίου και η απαγόρευση της χρειακτικότητας σε βάρος του, ο επί δεκαετίες ήσυχος και καλόπιστος νομέας, κάτοικος ή καλλιεργητής, μπορεί επί τέλους να αναγνωριστεί κύριος του ακινήτου του! Δεν είναι νοητό το κράτος να συνεχίσει να αμφισβητεί περιουσίες που οι πολίτες κατέχουν νόμιμα επί δεκαετίες ή να διεκδικεί ακίνητα για τα οποία οι ίδιοι διαθέτουν νόμιμους τίτλους και πραγματική κατοχή επί γενιές, πληρώνοντας όλους τους προβλεπόμενους φόρους, γιατί τότε θα απαιξιωνόταν πλήρως και το Εθνικό Κτηματολόγιο.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ, Η ΕΛΛΑΔΑ

Εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, πετρελαιοειδών και φυσικού αερίου

Προφίλ βασικού προμηθευτή όλων των κύριων μορφών ενέργειας (πετρελαιοειδή, ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο) των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης «κτίζουν» οι ελληνικές ενεργειακές επιχειρήσεις, υπογραμμίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Αξιοποιώντας τη γεωγραφική θέση, τη γεωπολιτική συγκυρία, τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της εγχώριας παραγωγής και μεταποίησης αλλά και την στρατηγική που χαράσσεται σε πολιτικό επίπεδο για την ενεργειακή διπλωματία, παραγωγή, έμπορο και διαχειριστές δικτύων στρέφουν το ενδιαφέρον τους στην αξιοποίηση εξαγωγικών ευκαιριών στην ευρύτερη περιοχή. Στον κλάδο των διυλιστηρίων, που είναι παραδοσιακά εξαγωγικός, οι ισχυρές επιδόσεις συνεχίστηκαν και το 2025. Η Helleniq Energy, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στη γενική συνέλευση των μετόχων, εξήγαγε την τελευταία τριετία κατά μέσο όρο 8 εκατ. τόνους ετησίως. Ειδικά στη ΝΑ Ευρώπη οι εξαγωγές ξεπερνούν τα 2 εκατ. τόνους ετησίως (Μαυροβούνιο: 288 εκατ., Σερβία: 123 εκατ., Βουλγαρία: 245 εκατ., Κύπρος: 449 εκατ. και Βόρεια Μακεδονία 953 εκατ., όπου εξελίχθηκε αποφασιστικής σημασίας ήταν η επανέναρξη λειτουργίας του αγωγού Θεσσαλονίκης - Σκοπίων VARDAX για την μεταφορά ντίζελ κίνησης με προορισμό την τοπική αλλά και την ευρύτερη αγορά της περιοχής. Η Motor Oil εξήγαγε το 2025 8,8 εκατ. μετρικούς τόνους καυσίμων ενώ οι πωλήσεις στην εσωτερική αγορά πλησίασαν τα

4 εκατ. μτ. Όπως σημειώνεται στην ετήσια οικονομική έκθεση, από την ανάλυση των στοιχείων όγκου των πωλήσεων της Εταιρείας διαφαίνεται ο έντονα εξαγωγικός χαρακτήρας της καθώς οι πωλήσεις εξωτερικού συμπεριλαμβανομένης και της ναυτιλίας ανήλθαν για το 2025 στο 74,17% επί του συνολικού όγκου των πωλήσεων έναντι 80,58% το 2024. Ο όμιλος εξάγει σε περισσότερες από 65 χώρες ενώ έχει παρουσία στη λιανική αγορά μεταξύ άλλων σε Κύπρο, Σερβία, Βόρεια Μακεδονία, Μαυροβούνιο, Αλβανία και Κροατία. Στην ηλεκτρική ενέργεια καταγράφεται εντυπωσιακή μεταστροφή του συστήματος από εισαγωγικό σε εξαγωγικό με επιδόσεις που συγκρατούνται στις κορυφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακόμα και σε απόλυτες τιμές. Σύμφωνα με τα δεδομένα που έχει παρουσιάσει ο υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Νίκος Τσάφος, το 2019 η χώρα εισήγαγε περίπου 10 TWh (18% των αναγκών της). Το 2024 η Ελλάδα έγινε οριακά καθαρός εξαγωγέας, το 2025 οι εξαγωγές έφθασαν σε 3 TWh και το 2026 η χώρα μας είναι σε απόλυτους αριθμούς, ο 5ος μεγαλύτερος καθαρός εξαγωγέας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη. Σε χρηματικούς όρους το 2014-2019, η Ελλάδα ξόδεε περίπου 300 εκατ. ευρώ το χρόνο για να εισάγει ηλεκτρική ενέργεια. Το 2025 το έλλειμμα μετατράπηκε σε εμπορικό πλεόνασμα ύψους 262 εκατ. ευρώ και στο πρώτο τετράμηνο του 2026 το πλεόνασμα έφθασε στα 341 εκατ., δηλαδή έχει ήδη ξεπεράσει την

επίδοση όλων της προηγούμενης χρονιάς. Στο φυσικό αέριο οι εξαγωγές μέσω του ελληνικού συστήματος το 2025 τριπλασιάστηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, φθάνοντας στις 8,6 τεραβατώρες. Προηγήθηκε το ρεκόρ του 2023 με 16,7 τεραβατώρες (αλλά και σημαντική κάμψη το 2024 στις 2,9 τεραβατώρες). Σημαντική είναι και η ανάπτυξη το 2026 καθώς στο πρώτο εξάμηνο οι εξαγωγές τριπλασιάστηκαν, φθάνοντας τις 8,72 TWh έναντι 2,86 TWh την αντίστοιχη περιόδο. Η εξαγωγική δραστηριότητα στον τομέα του φυσικού αερίου υποστηρίζεται από την στρατηγική ανάπτυξης του «κάθετου διαδρόμου» εφοδιασμού της περιοχής με φυσικό αέριο που εισάγεται στη χώρα μας σε υγροποιημένη μορφή, αεριοποιείται και εξάγεται στις χώρες της περιοχής. Εξελίχθηκε κομβικής σημασίας ήταν η συμφωνία που επιτεύχθηκε το Μάρτιο μεταξύ των Διαχειριστών των συστημάτων μεταφοράς Ελλάδας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Μολδαβίας και Ουκρανίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συμφωνία που οδήγησε σε μείωση του κόστους μεταφοράς και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του διαδρόμου. Ήδη στις δημοπρασίες που πραγματοποιήθηκαν την περασμένη εβδομάδα για τη δέσμευση δυναμικότητας εξαγωγών τα επόμενα χρόνια, οι ενδιαφερόμενες εταιρίες δέσμευσαν σχεδόν τη μισή δυναμικότητα μέχρι το 2030.

ΟΡΙΜΑΖΕΙ Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΓΕΩΤΡΗΣΗ ΣΤΟ «ΜΠΛΟΚ 2» - ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ Η ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Οριμάζει αδειοδοτικά και οργανωτικά η ερευνητική γεώτρηση στο «μπλοκ 2» του Ιονίου, που προγραμματίζεται για το Φεβρουάριο του 2027 από τις Energean, ExxonMobil και Helleniq Energy, όπως ανέφεραν την Πέμπτη πηγές της κοινοπραξίας, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ. Μέσα στο μήνα αναμένεται να κατατεθεί προς έγκριση στο υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την γεώτρηση, που είναι ξεχωριστή από την αντίστοιχη μελέτη που είχε προηγηθεί και εγκριθεί για την διενέργεια των σεισμικών ερευνών στην περιοχή. Μία ακόμη

εκκρεμότητα που αφορά την επιλογή του λιμένα μέσω του οποίου θα εξυπηρετηθεί η απαιτούμενη μεταφορά υλικών και εφοδίων, βαίνει προς λήξη καθώς από τις εναλλακτικές επιλογές φαίνεται -σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πηγές- ότι προκρίνεται το λιμάνι της Ηγουμενίτσας που είναι και το πλησιέστερο στον στόχο της γεώτρησης. Μετόχοι της Κοινοπραξίας εκμετάλλευσής του «μπλοκ 2» είναι οι Energean (που έχει και το ρόλο του διαχειριστή) με 30%, ExxonMobil με 60% και Helleniq Energy με 10%. Η γεώτρηση «Ασώπης 1» θα φθάσει σε βάθος 4622 μέτρων και αναμένεται

να κοστίσει 60-70 εκατ. ευρώ. Είναι, υπενθυμίζεται, η πρώτη ερευνητική γεώτρηση στη χώρα μετά από 40 χρόνια. Η εκτίμηση για το δυναμικό φυσικού αερίου στο σημείο κινείται στα 270 δισ. κυβικά μέτρα. Αν επιβεβαιωθεί η ύπαρξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμου κοιτάσματος, θα χρειαστούν πρόσθετες επενδύσεις της τάξης των 5 δισ. ευρώ για την ανάπτυξή του. Στην περίπτωση αυτή τα έσοδα για το Ελληνικό Δημόσιο σε βάθος 20 ετών εκτιμώνται σε 10 δισ. ευρώ.

ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

«Τις τελευταίες ημέρες, από τις αρχές Ιουλίου, υπάρχουν ανοδικές τάσεις στις τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου κίνησης. Για το λόγο αυτό, η κυβέρνηση έσπευσε να αντιμετωπίσει το θέμα, σε συνεννόηση με τα διυλιστήρια. Τα διυλιστήρια ανταποκρίθηκαν και συμφώνησαν να συμβάλουν στην προσπάθεια. Δεσμεύθηκαν λοιπόν, να προσφέρουν στο Δημόσιο από 20 εκατ. ευρώ ο κάθε όμιλος, η Helleniq Energy και η Motor Oil, δηλαδή συνολικά 40 εκατ. ευρώ. Η προσφορά αυτή θα χρησιμοποιηθεί από την κυβέρνηση προκειμένου από την ερχόμενη εβδομάδα και μέχρι το τέλος Αυγούστου να μειωθεί η τιμή της απλής αμόλυβδης κατά 10 λεπτά το λίτρο και του ντίζελ κίνησης κατά 5 λεπτά, χωρίς δημοσιονομικό κόστος». Αυτά ανέφερε μεταξύ άλλων ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης,

Κωστής Χατζηδάκης, σε συνέντευξη στο EPTnews, εξειδικεύοντας τις σχετικές ανακοινώσεις του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη την Παρασκευή στη Βουλή. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο Κωστής Χατζηδάκης εξήγησε ότι η μείωση των 10 λεπτών στη βενζίνη και 5 λεπτών στο ντίζελ κίνησης υπολογίζεται σε σχέση με το ισχύον την Παρασκευή 10 Ιουλίου επίπεδο των τιμών. Είναι γνωστό ότι οι τιμές λιανικής μεταβάλλονται καθημερινά, ανάλογα με τη διακύμανση των διεθνών τιμών των αντίστοιχων προϊόντων (βενζίνης και ντίζελ) και τις ισοτιμίες ευρώ/δολαρίου. Αυτό σημαίνει ότι αν οι διεθνείς τιμές αυξηθούν μέχρι την εφαρμογή του μέτρου, η διαφορά από τις τρέχουσες τιμές θα είναι αντίστοιχα περιορισμένη. Αντίθετα αν οι διεθνείς τιμές μειωθούν, η μείωση θα είναι

μεγαλύτερη και οι καταναλωτές θα έχουν πρόσθετο όφελος. «Σε κάθε περίπτωση», τόνισε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, «οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ότι θα πληρώνουν τιμή χαμηλότερη κατά 10 λεπτά στη βενζίνη και 5 λεπτά στο ντίζελ από εκείνη που θα πλήρωναν αν δεν γινόταν η παρέμβαση της κυβέρνησης σε συνεργασία με τα διυλιστήρια». Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του μέτρου θα οριστικοποιηθούν σε συνεννόηση με το υπουργείο Οικονομικών και τα διυλιστήρια και θα ανακοινωθούν αυτή την εβδομάδα προκειμένου η μείωση να εφαρμοστεί το ταχύτερο δυνατόν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΡΥΘΜΙΣΗ 72 ΔΟΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ: ΠΟΤΕ ΑΝΟΙΓΕΙ Η ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΓΙΑ ΑΙΤΗΣΕΙΣ Ποιοι κερδίζουν, πώς μειώνεται η μηνιαία δόση στο μισό και τι ισχύει με τα νέα χρέη

Στα μέσα αυτής εβδομάδας ή, πάντως, ως τις 20 Ιουλίου το αργότερο, θα ανοίξει η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής στη νέα ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς την εφορία, προσφέροντας έως και 72 δόσεις για χρέη στην ΑΑΔΕ.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, με βάση με τον σχεδιασμό της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, τις επόμενες ημέρες θα εμφανιστεί στην πλατφόρμα myAADE η σχετική επιλογή (Ρυθμίσεις οφειλών - Αίτηση ρύθμισης οφειλών ν.5313/2026), η οποία θα μπορεί να παράγει ρυθμίσεις με βάση τον νέο «νόμο Πιερρακάκη» για το ιδιωτικό χρέος. Σύμφωνα με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «αυτή είναι μια πολιτική δεύτερης ευκαιρίας. Αλλά ουσιαστικά είναι μια πολιτική οικονομικής επανένταξης». Η νέα ρύθμιση έως 72 δόσεων για φορολογικές οφειλές, θα «τρέχει» παράλληλα με εκείνη για χρέη στον ε-ΕΦΚΑ από ασφαλιστικές εισφορές. Και οι δύο αφορούν παλαιές οφειλές, που έχουν δημιουργηθεί έως το τέλος του 2023. Σε συνδυασμό όμως, με την πάγια ρύθμιση για τα νεότερα χρέη, μπορούν να μειώσουν σχεδόν στο μισό τη μηνιαία δόση, για εκατοντάδες χιλιάδες οφειλές.

Πώς επιλέγουν δόση

Όταν ανοίξει η εφαρμογή για αιτήσεις στην πλατφόρμα myAADE, θα δείχνει στον οφειλέτη πώς διαμορφώνεται η οφειλή και το «δοσολόγιο» το οποίο καλείται να πληρώσει. Όσο περισσότερους μήνες αποπληρωμής επιλέγει, τόσο μειώνεται η μηνιαία δόση που προκύπτει. Όσο λιγότερους μήνες όμως επιλέγει, τόσο μειώνονται οι τόκοι που θα τον βαρύνουν.

Η νέα ρύθμιση είναι έκτακτη και θα παραμείνει ανοιχτή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026. Απευθύνεται σε όσους έχουν παλαιές αρρυθμίστες οφειλές προς εφορία, τελωνεία και ασφαλιστικά ταμεία και αναζητούν έναν πιο ρεαλιστικό τρόπο αποπληρωμής. Ειδικά για χρέη στην εφορία, το ποσό της πρώτης δόσης θα πρέπει να καταβληθεί μέσα σε τρεις ημέρες από την υποβολή της αίτησης (ενώ για χρέη σε τελωνεία ή ΚΕΑΟ/ΕΦΚΑ ως το τέλος του επόμενου μήνα) κάτι που σημαίνει ότι ο οφειλέτης πρέπει να είναι προετοιμασμένος και ταμειακά πριν προχωρήσει.

Ποιους και πώς ωφελεί

Το βασικό χαρακτηριστικό της νέας ρύθμισης είναι ότι δεν καλύπτει όλα τα χρέη με τον ίδιο τρόπο. Οφειλές που δημιουργήθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 μπορούν να

ενταχθούν στις 72 δόσεις. Αντιθέτως, όσα χρέη προέκυψαν (ή έχουν μπει εκ νέου σε διακανονισμό) από 1η Ιανουαρίου 2024 και μετά, θα συνεχίσουν να ρυθμίζονται με την πάγια ρύθμιση των 24 δόσεων.

Ο διαχωρισμός αυτός μπήκε ώστε να μη δημιουργηθεί κίνητρο μαζικής εγκατάλειψης των ενεργών πάγιων ρυθμίσεων. Από την άλλη πλευρά, περιορίζει τις προσδοκίες όσων περίμεναν μια ενιαία ρύθμιση για όλα τα χρέη, χωρίς χρονικούς διαχωρισμούς και με ακόμη περισσότερες δόσεις.

Ωστόσο με βάση τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, από τη νέα ρύθμιση μπορούν να επωφεληθούν πάνω από 1,5 εκατομμύριο φυσικά και νομικά πρόσωπα που βαρύνονται ακόμα με παλαιές αρρυθμίστες οφειλές προ του 2024.

Η νέα ρύθμιση δεν καταργεί την πάγια, αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά. Για τους οφειλές, το αποτέλεσμα είναι πρακτικά μια πιο χαμηλή συνολική μηνιαία δόση, επειδή το παλαιότερο μέρος του χρέους απλώνεται σε έξι χρόνια, ενώ το νεότερο παραμένει στη 24μηνη ρύθμιση.

Στην πράξη, η νέα ρύθμιση μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη για τρεις βασικές κατηγορίες οφειλετών.

* Πρώτον, για όσους έχουν μεγάλα χρέη -άνω των 150.000 ευρώ- και αναζητούν έναν τρόπο να τακτοποιήσουν μέρος των υποχρεώσεών τους και να αποφύγουν συνέπειες όπως η δημόσια έκθεση στη λίστα μεγαλοοφειλετών.

* Δεύτερον, για μικρούς και μεσαίους οφειλές με χρέη περίπου από 2.000 έως 50.000 ευρώ, που αποτελούν και τη μεγάλη μάζα των πολιτών που προσπαθούν να μείνουν συνεπείς. Στις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις, σημαντικό μέρος του χρέους έχει δημιουργηθεί πριν το 2024, άρα μπορεί να μεταφερθεί στις 72 δόσεις και να μειώσει αισθητά τη μηνιαία επιβάρυνση.

* Τρίτον, για οφειλές με παλαιά χρέη που τους έχουν ήδη οδηγήσει σε κατασχέσεις. Ειδικά όσοι έχουν σχετικά μικρές οφειλές -της τάξης των 3.000 έως 5.000 ευρώ- έχουν κίνητρο να εξοφλήσουν άμεσα το ένα τέταρτο του χρέους και να εντάξουν το υπόλοιπο στις 72 δόσεις, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για αποδέσμευση από μέτρα αναγκαστικής είσπραξης για τα επόμενα 5-6 χρόνια.

«Κέρδος» μισή μηνιαία δόση

Το βασικό πλεονέκτημα της νέας ρύθμισης είναι ακριβώς αυτό: μειώνει τη μηνιαία δόση στα παλιά χρέη και κάνει τη συνολική επιβάρυνση πιο διαχειρίσιμη. Για τους οφειλές, η μείωση της μηνιαίας καταβολής μπορεί έτσι να φτάσει πε-

ρίπου στο 30% έως 50%, ανάλογα με το πόσο μεγάλο μέρος της οφειλής έχει δημιουργηθεί πριν από το 2024.

Για παράδειγμα:

* Φυσικό πρόσωπο με συνολικό χρέος 7.000 ευρώ, από τα οποία τα 5.000 ευρώ είναι παλαιά, δεν θα χρειαστεί να ρυθμίσει όλο το ποσό σε 24 δόσεις. Θα μπορεί να βάλει τα 5.000 ευρώ στις 72 δόσεις και τα υπόλοιπα 2.000 ευρώ στις 24, με αποτέλεσμα η συνολική μηνιαία δόση να πέσει περίπου στα 171 ευρώ, αντί για 310 ευρώ που θα πλήρωνε αν όλο το ποσό έμπαινε σε 24 δόσεις.

* Αντίστοιχα, για χρέος 4.000 ευρώ, από το οποίο τα 3.000 ευρώ είναι οφειλές προ του 2024, η συνολική μηνιαία δόση μπορεί να υποχωρήσει περίπου στα 95 ευρώ, αντί για 177 ευρώ που θα προέκυπταν μόνο με την πάγια ρύθμιση. Για έναν οφειλέτη με περιορισμένη ρευστότητα, αυτή η διαφορά μπορεί να είναι καθοριστική.

* Σε μεγαλύτερες οφειλές, όπως για παράδειγμα σε μια επιχείρηση με συνολικό χρέος 300.000 ευρώ από τα οποία τα μισά είναι παλαιά, το όφελος αποτυπώνεται ακόμη πιο καθαρά στη μηνιαία δόση. Αντί για επιβάρυνση άνω των 13.000 ευρώ τον μήνα, η συνδυαστική χρήση των 72 και 24 δόσεων μπορεί να ρίξει τη δόση σχεδόν στις 9.000 ευρώ. Με άλλα λόγια, η νέα ρύθμιση δεν αποτελεί μια γενική λύση για όλα τα χρέη. Είναι όμως ένα εργαλείο που, σε συνδυασμό με την πάγια ρύθμιση, μπορεί να κάνει την αποπληρωμή πιο ρεαλιστική για πολλούς οφειλές. Το κρίσιμο σημείο είναι να γίνει σωστός διαχωρισμός των οφειλών και να υπολογιστεί εκ των προτέρων αν η νέα, χαμηλότερη δόση είναι πράγματι βιώσιμη σε βάθος χρόνου.

«Ξέρουμε καλά ότι για πολλούς συμπολίτες μας, για επαγγελματίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι εκκρεμότητες του παρελθόντος εξακολουθούν να βαρύνουν το παρόν και να περιορίζουν το μέλλον», ανέφερε ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης παρουσιάζοντας τη νέα παρέμβαση. «Υπάρχουν άνθρωποι που δεν αρνούνται τις υποχρεώσεις τους. Θέλουν να ρυθμίσουν. Θέλουν να είναι συνεπείς. Θέλουν να ξαναμπούν στην κανονική οικονομική ζωή. Αλλά χρειάζονται ένα ρεαλιστικό πλαίσιο για να το πράξουν. Χρειάζονται ένα κράτος που τους δίνει το χέρι και που δεν τους κουνάει το δάχτυλο. Σε αυτούς απευθυνόμαστε. Όχι στους στρατηγικούς κακοηληρωτές. Αλλά σε όσους προσπαθούν. Σε όσους θέλουν να σταθούν ξανά στα πόδια τους», όπως τονίζει ο υπουργός.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΣΗΜΕΡΑ - ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ξεκινούν σήμερα Δευτέρα 13 Ιουλίου και θα διαρκέσουν έως και τη Δευτέρα 31 Αυγούστου οι τακτικές θερινές εκπτώσεις του 2026.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι 50 ημέρες των καλοκαιρινών εκπτώσεων του 2026 αποτελούν την κορυφαία εμπορική περίοδο του καλοκαιριού και το ουσιαστικό βαρόμετρο για την πορεία της αγοράς έως το τέλος του έτους. Οι προσδοκίες του εμπορικού κόσμου είναι συγκρατημένα αισιόδοξες, καθώς η αυξημένη τουριστική κίνηση μπορεί να δώσει ώθηση στην κατανάλωση.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις ο συνολικός κύκλος εργασιών των θερινών εκπτώσεων μπορεί να διαμορφωθεί μεταξύ 7 και 7,4 δισ. ευρώ, σημειώνοντας ονομαστική αύξηση 2% έως 5% σε σχέση με πέρυσι.

Με αφορμή την έναρξη της εκπωτικής περιόδου, η ΕΣΕΕ υπενθυμίζει στις εμπορικές επιχειρήσεις το ισχύον πλαίσιο για την αναγραφή των εκπτώσεων και της προγενέστερης τιμής, καθώς και τη δυνατότητα προαιρετικής λειτουργίας των καταστημάτων την πρώτη Κυριακή των εκπτώσεων. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, σε κάθε ανακοίνωση περί μείωσης τιμής θα πρέπει να αναγράφεται η προγενέστερη τιμή (ή τιμή αναφοράς), βάσει της οποίας εφαρμόζεται η έκπτωση. Ως προγενέστερη τιμή νοείται η χαμηλότερη τιμή που εφάρμοσε η επιχείρηση για το συγκεκριμένο προϊόν κατά τις 30 ημέρες που προηγούνται της πρώτης εφαρμογής της έκπτωσης, δηλαδή πριν από τις 13 Ιουλίου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κώδικα Δεοντολογίας (ΥΑ 66877/30-8-2024), η μείωση τιμής μπορεί να παρουσιάζεται με έναν από τους παρακάτω τρόπους, υπό την προϋπόθεση ότι αναγράφεται και η προγενέστερη τιμή:

- Ποσοστό έκπτωσης, π.χ. «20% έκπτωση».
- Συγκεκριμένο ποσό έκπτωσης, π.χ. «10 ευρώ έκπτωση».
- Αναγραφή της νέας και της προγενέστερης τιμής, π.χ. «Τώρα 50 ευρώ - Πριν 100 ευρώ».
- Αναγραφή της προγενέστερης τιμής ως διαγραμμένης, π.χ. «/100 ευρώ/ 50 ευρώ».

Με αφορμή την έναρξη των θερινών εκπτώσεων, ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ Σταύρος Καφούνης, δήλωσε: «Οι θερινές εκπτώσεις αποτελούν μια σημαντική περίοδο για το ελληνικό εμπόριο, καθώς προσφέρουν στις επιχειρήσεις την ευκαιρία να ενισχύσουν τον κύκλο εργασιών τους και στους καταναλωτές να πραγματοποιήσουν ποιοτικές αγορές σε ιδιαίτερα συμφέρουσες τιμές. Οι προσδοκίες μας είναι ότι η φετινή εκπωτική περίοδος θα συμβάλει στην τόνωση της αγοραστικής κίνησης και θα στηρίξει τις μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες συνεχίζουν να λειτουργούν σε ένα απαιτητικό οικονομικό περιβάλλον. Προϋπόθεση για την επιτυχία των εκπτώσεων είναι η τήρηση της νομιμότητας, η

διαφάνεια στις τιμές και η διατήρηση της σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών».

Η ΕΣΕΕ καλεί τις επιχειρήσεις να τηρήσουν με ιδιαίτερη προσοχή τις διατάξεις που διέπουν τις εκπτώσεις και την ενημέρωση των καταναλωτών, διασφαλίζοντας την διαφάνεια, τη νομιμότητα και την αξιοπιστία των εμπορικών πρακτικών τους.

Υπενθυμίζεται επίσης ότι, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013, τα καταστήματα μπορούν να λειτουργήσουν προαιρετικά την πρώτη Κυριακή της εκπωτικής περιόδου, στις 19 Ιουλίου 2026, με προτεινόμενο ωράριο λειτουργίας από 11:00 έως 20:00.

ΕΒΕΠ

Η εκτίμηση του ΕΒΕΠ είναι ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών των θερινών εκπτώσεων μπορεί να διαμορφωθεί μεταξύ 7 και 7,4 δισ. ευρώ, σημειώνοντας ονομαστική αύξηση 2% έως 5% σε σχέση με πέρυσι. Εκείνο όμως που έχει πραγματική σημασία, όπως τονίζει το επιμελητήριο, δεν είναι μόνο ο τζίρος, αλλά η αύξηση του πεισμένου όγκου των πωλήσεων που είναι οριακά θετικός 0-2% και η ενίσχυση της πραγματικής κατανάλωσης.

Η ελληνική αγορά, συνεχίζει η ανακοίνωση του ΕΒΕΠ, δεν χρειάζεται απλώς μεγαλύτερες εισπράξεις, χρειάζεται περισσότερους καταναλωτές. Αυτό είναι το πραγματικό μέτρο της ανάκαμψης. Οι ελληνικές εμπορικές επιχειρήσεις έχουν αποδείξει ότι διαθέτουν ανθεκτικότητα, προσαρμοστικότητα και υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης. Παρά το αυξημένο λειτουργικό κόστος, τη συμπίεση των περιθωρίων κέρδους και τον έντονο διεθνή ανταγωνισμό, συνεχίζουν να επενδύουν στην ποιότητα, στην αξιοπιστία και στην εμπειρία του πελάτη. Οσάυτο για πολλές επιχειρήσεις οι φετινές εκπτώσεις δεν αποτελούν μόνο μια εμπορική ευκαιρία, αλλά ένα «σωσίβιο» βιωσιμότητας και μια καθοριστική δοκιμασία για τη ρευστότητα τους.

Ο τουρισμός μπορεί να αποτελέσει τον καταλύτη των φετινών εκπτώσεων

Η αυξημένη επισκεψιμότητα σε Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη και στους κορυφαίους τουριστικούς προορισμούς δημιουργεί προϋποθέσεις για ενίσχυση της λιανικής κατανάλωσης και διάχυση των εσόδων στην πραγματική οικονομία. Ταυτόχρονα, σημειώνει το επιμελητήριο, περιμένουμε να δούμε πόσο σημαντικές θα αποδειχθούν οι ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες με την επιβολή του τέλους των 3 ευρώ για την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων στο διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο. Η εφαρμογή ίσων κανόνων για τις επιχειρήσεις αποτελεί βασική προϋπόθεση για υγιή ανταγωνισμό και προστασία των καταναλωτών.

«Αντίπαλοι» της εγχώριας αγοράς παραμένουν οι «fast commerce» πλατφόρμες τρίτων χωρών, με συμμετοχή άνω του 20%, δηλαδή το 1 στα 5 ευρώ των συνολικών αγορών μας, όπως υπογράμμισε το ΕΒΕΠ και προσθέτει: «Καλούμε λοιπόν, τους καταναλωτές να αξιοποιήσουν τις εκπτώσεις, πραγματοποιώντας έρευνα αγοράς και επιλέγοντας τις ελληνικές επιχειρήσεις. Κάθε αγορά από ένα νόμιμο ελληνικό κατάστημα στηρίζει την απασχόληση, ενισχύει τα δημόσια έσοδα και επιστρέφει αξία στην εθνική οικονομία. Η πολιτεία, από την πλευρά της, οφείλει να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις που μειώνουν το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων, ενισχύουν τη ρευστότητα, αντιμετωπίζουν το αθέμιτο εμπόριο και δημιουργούν ένα σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον».

Η καταναλωτική συμπεριφορά, όπως εκτιμά το επιμελητήριο, αναμένεται να παραμείνει αμετάβλητη με προσεκτικές και έξυπνες αγορές, μέσω αναζήτησης χαμηλότερης τελικής τιμής κυρίως σε είδη ένδυσης, υπόδησης, καλλυντικά και συσκευές, ενώ το μέσο ποσοστό έκπτωσης θα είναι φέτος 35-50%.

Τα στοιχεία της ΕΕ για την κατανάλωση στην Ευρώπη το α' εξάμηνο δείχνουν μια ήπια ανάκαμψη σε όγκο, αλλά με τον Ευρωπαϊκό καταναλωτή να παραμένει προσεκτικός λόγω κόστους ζωής και επιτοκίων. Τα βασικά συμπεράσματα για την ευρωπαϊκή αγορά είναι πως η κατανάλωση δεν βρίσκεται σε ύφεση, αλλά αναπτύσσεται με χαμηλές ταχύτητες. Η αύξηση του τζίρου σε αρκετούς κλάδους προέρχεται από τις υψηλότερες τιμές και όχι από περισσότερες πωλήσεις. Ο καταναλωτής παραμένει «value seeker», δηλαδή συγκρίνει, περιμένει προσφορές, περιορίζει αυθόρμητες αγορές. Εάν ο πληθωρισμός συνεχίσει να υποχωρεί το β' εξάμηνο και δεν υπάρξει νέα ενεργειακή αναταραχή, η ιδιωτική κατανάλωση στην ΕΕ μπορεί να κινηθεί στο +1,5% έως +2% σε πραγματικούς όρους, με ισχυρότερη συμβολή υπηρεσιών και τουρισμού.

«Αρα η καλοκαιρινή περίοδος των εκπτώσεων ξεκινά σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία για το ευρωπαϊκό και ελληνικό λιανεμπόριο. Η αγορά καλείται για ακόμη μία φορά να ισορροπήσει ανάμεσα στις προσδοκίες που δημιουργεί η ισχυρή τουριστική κίνηση και στις πιέσεις που εξακολουθούν να ασκούνται στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Οι θερινές εκπτώσεις αποτελούν, ουσιαστικά, το πρώτο «βαρόμετρο» του δεύτερου εξαμήνου, αλλά και το «σωσίβιο» της οικονομικής χρονιάς. Το στοίχημα της αγοράς και κοινό ζητούμενο είναι να αποτελέσουν οι εκπτώσεις την αφετηρία ενός αισιόδοξου κλίματος για τις ΜμΕ του ελληνικού λιανεμπορίου», καταλήγει το ΕΒΕΠ.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΝΑ... «ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ» ΓΙΑ ΟΜΑΔΑ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΙ CUBESAT ΔΟΡΥΦΟΡΟΥΣ

Στην ιδίορμνη Βαλίτσα ταξιδιού που έχει μπροστά της η επιστήμονας από τη Βουλγαρία, έχει μόλις τοποθετηθεί μια περίεργη κατασκευή που -ακόμη αν δεν είσαι σχετικός με τον χώρο- αντιλαμβάνεσαι πως είναι ένας δορυφόρος που... μίκρυνε! «Πόσο κοστίζει να αποκτήσεις κανείς έναν τέτοιο δορυφόρο; Λοιπόν, χωρίς το ηλεκτρονικό φορτίο και τα ηλιακά πάνελ, θα πληρωθούν κάπου 200.000 ευρώ για να πάει στα χέρια ενός πελάτη!». Η επιστήμονας Μόνικα Ράνγκελολβα (Monika Rangyova) είναι στέλεχος μιας ομάδας από τη Βουλγαρία που δραστηριοποιείται στον απαιτητικό κλάδο της αεροδιαστημικής, ενώ μικροί δορυφόροι που έχει αναπτύξει βρίσκονται ήδη στο διάστημα.

Η βουλγαρική EnduroSat, με έδρα τη Σόφια από το 2015 όταν και ιδρύθηκε, έχει εξελιχθεί σε κατασκευαστή μεμονωμένων εξαρτημάτων δορυφόρων CubeSat και κατάφερε πλέον να παρέχει ολοκληρωμένες διαστημικών υπηρεσιών (end-to-end), μετρώντας ήδη περί τους 90 δορυφόρους σε τροχιά, εξηγεί στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η κ. Ράνγκελολβα, συντονίστρια προγραμμάτων για την ομάδα.

Στη συζήτηση για το Αθηνάϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο -επίσης νεαρός- ανώτερος μηχανικός συστημάτων Λούκα Πάτσα (Luca Pacci) και η Μόνικα Ράνγκελολβα μίλησαν για το πώς τέθηκε από την ομάδα τους ο στόχος, από τα Βαλκάνια να φτάσουν στο διάστημα, αλλά και για τα επόμενα καινοτόμα βήματα που περιλαμβάνουν μεγαλύτερους δορυφόρους στην κατηγορία των εκατοντάδων κιλών.

Όλα σε «in-house» κατασκευή

Το κλειδί της επιτυχίας για την ομάδα εντοπίζεται, όπως λένε, στο μοντέλο λειτουργίας της. «Η προσέγγισή μας είναι

να κάνουμε τα πάντα εσωτερικά στην εταιρεία (in-house). Σχεδιάζουμε και κατασκευάζουμε όλα τα υποσυστήματα στις εγκαταστάσεις μας στη Σόφια. Με αυτόν τον τρόπο έχουμε τον απόλυτο έλεγχο της ποιότητας, της ταχύτητας παραγωγής και της συνολικής λύσης που προσφέρουμε», εξηγεί η κ. Ράνγκελολβα, σημειώνοντας ότι περισσότερες από 3.500 μονάδες κατασκευής (modules) της εταιρείας έχουν ήδη «πετάξει» στο διάστημα.

Από την πλευρά του, ο κ. Πάτσα σημειώνει ότι η εταιρεία αναλαμβάνει πλέον την πλήρη συναρμολόγηση, τις δοκιμές, τις υπηρεσίες εκτόξευσης και τη λειτουργία των δορυφόρων για ποικιλία αποστολών, με την EnduroSat να έχει φτάσει να απασχολεί σήμερα περί τα 330 με 350 άτομα και να διατηρεί γραφεία σε αρκετές τοποθεσίες σε όλο τον κόσμο: στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, στις ΗΠΑ και, πιο πρόσφατα, στην Ιαπωνία.

Από τους CubeSats σε μεγαλύτερους δορυφόρους

Τους δορυφόρους CubeSats της εταιρείας, τους «σπίνει» όπως θέλει ο πελάτης καθώς είναι πλατφόρμες «ανεξάρτητες από το ωφέλιμο φορτίο» (payload agnostic), και έτσι είναι εφικτή η προσαρμογή κάθε είδους τεχνολογίας πάνω τους. «Έχουμε παράσχει πολλούς διαφορετικούς τύπους. Η λογική μας είναι ότι παρέχουμε τη διαστημική υποδομή που επιτρέπει διάφορες εφαρμογές. Έτσι, οι πλατφόρμες μας είναι payload agnostic. Έχουμε αποστολές για επικοινωνίες, αποστολές για παρατήρηση της Γης», εξηγεί η Μόνικα Ράνγκελολβα. Δύο CubeSats της EnduroSat συμμετέχουν, μάλιστα, ήδη ως δορυφόροι συνεισφοράς (σ.σ. Contributing Mission), με αποστολή την παρακολούθηση της κλιματικής αλλαγής στο

εμβληματικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρατήρησης της Γης, το Copernicus.

Το μεγάλο στοίχημα για την ομάδα από τη Βουλγαρία είναι η κλιμάκωση της παραγωγής. «Έχουμε παράσχει, εκτοξεύσει, περισσότερους από 90 δορυφόρους στο διάστημα. Κατασκευάζουμε, δοκιμάζουμε και χτίζουμε δορυφόρους σε μεγάλη κλίμακα πλέον και ο τελικός στόχος είναι να φτάσουμε έως και τους δύο μεγάλους δορυφόρους στην κατηγορία των 100 έως 500 κιλών την ημέρα», υπογραμμίζει ο κ. Πάτσα. Για το μέλλον προετοιμάζονται δορυφόροι σε νέες αποστολές και έτσι τον επόμενο Οκτώβριο προγραμματίζεται η πρώτη εμπορική αποστολή με τον νέο δορυφόρο τους, τον EnduroSat Frame S. Για το 2027-2028 σχεδιάζονται, σύμφωνα με την κ. Ράνγκελολβα, αποστολές με Ραντάρ Συνθετικού Διαφράγματος (SAR) για την παρατήρηση της γης, όπως και μοντέλα δορυφόρων που θα κάνουν εφαρμογή τεχνολογιών επεξεργασίας των δεδομένων πάνω στον δορυφόρο, ενώ θα είναι σε τροχιά -το ενονομαζόμενο edge computing.

Ανοιχτοί σε συνεργασίες

Με παρουσία σε προγράμματα της ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (EIC), η ομάδα δηλώνει ανοικτή σε νέες διεθνείς ή διμερείς συνεργασίες με έμφαση σε έργα υψηλού Επιπέδου Τεχνολογικής Ετοιμότητας (High TRL). «Είμαστε πολύ ανοικτοί στο να πραγματοποιήσουμε αποστολές επίδειξης και επικύρωσης σε τροχιά (in-orbit demonstration and validation), με εταιρείες που επιθυμούν να αναπτυχθούν μαζί μας», καταλήγει η κ. Ράνγκελολβα.

Η ΕΕ ΖΗΤΑΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ «ΕΘΙΣΤΙΚΑ» ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ INSTAGRAM ΚΑΙ ΤΟΥ FACEBOOK

Οι Βρυξέλλες έδωσαν την Παρασκευή εντολή στη γιγάντια αμερικανική εταιρεία τεχνολογίας Meta να αλλάξει χαρακτηριστικά του Facebook και του Instagram τα οποία θεωρεί υπερβολικά «εθιστικά», απειλώντας την σε διαφορετική περίπτωση με πολύ βαρύ πρόστιμο.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, οι Βρυξέλλες κατηγορούν τον όμιλο του Μαρκ Ζάκερμπεργκ ότι δεν αξιολόγησε ορθά και δεν περιορίσε τον κίνδυνο που διατρέχουν οι χρήστες των δύο πλατφορμών να αναπτύξουν εξάρτηση, ιδιαίτερα οι ανήλικοι και οι ευάλωτοι ενήλικοι, εξαιτίας λειτουργιών που έχουν στόχο να κρατούν την προσοχή τους για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο.

Πρόκειται κυρίως για την απεριόριστη ροή περιεχομένων, τις εξαιρετικά προσωποποιημένες συστάσεις ή ακόμα για την αυτόματη προβολή βίντεο - λειτουργίες που έχουν στόχο να αυξάνουν τις διαφημιστικές εισπράξεις των δύο πλατφορμών, καθώς παρακινούν τους χρήστες να «σκολάρουν» απεριόριστα.

«Αυτές οι λειτουργίες τροφοδοτούν την ανάγκη των χρηστών να συνεχίζουν να βλέπουν περιεχόμενα και θέτει τον εγκέφαλό τους σε λειτουργία 'αυτόματου πιλότου', συμβάλλοντας σε συμπεριφορές κακές για την υγεία και σε καταναγκαστική χρήση», εξήγησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εξάλλου, το εκτελεστικό όργανο της ΕΕ δεν είναι ικανοποιημένο από τους γονικούς ελέγχους που έχουν ενσωματωθεί στο Facebook και το Instagram, η διαχείριση των οποίων φαίνεται πως είναι υπερβολικά περίπλοκη, ούτε από τις ρυθμίσεις που αφορούν το χρόνο που καταναλώνουν οι έφηβοι μπροστά σε οθόνες.

«Αμφισβητούμε αυτά τα προκαταρκτικά συμπεράσματα, τα οποία δεν λαμβάνουν υπόψη τα σημαντικά μέτρα που έχουμε λάβει για να προστατεύσουμε τους εφήβους», αντέδρασε ένας εκπρόσωπος της Meta, με τον οποίο ήρθε σε επαφή το Γαλλικό Πρακτορείο.

«Συμμεριζόμαστε τη βούληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προσφέρει ασφαλές και θετικό ιντερνετικό περιβάλλον»,

πρόσθεσε ο όμιλος, ο οποίος υπενθυμίζει ότι οι λογαριασμοί του που απευθύνονται στους εφήβους, οι οποίοι δημιουργήθηκαν πριν από δύο χρόνια, επιτρέπουν στους γονείς «να μπλοκάρουν το Instagram στη διάρκεια της νύκτας και να περιορίζουν στη διάρκεια της ημέρας το χρόνο μπροστά στην οθόνη σε μόλις 15 λεπτά».

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε αυτές τις προκαταρκτικές εντολές στο πλαίσιο έρευνας που άρχισε το Μάιο 2024 σε βάρος του ομίλου του Μαρκ Ζάκερμπεργκ, ύποπτου ότι δεν κάνει αρκετά για να προστατεύσει τους ανήλικους στο Ίντερνετ.

Η Meta θα έχει τώρα τη δυνατότητα να υπερασπίσει τον εαυτό της και να προτείνει μέτρα για να άρει τις ελλείψεις που της καταλογίζονται.

Όμως, αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ικανοποιηθεί, μπορεί να επιβληθεί βαρύ πρόστιμο στον αμερικανικό γίγαντα της τεχνολογίας, το οποίο μπορεί να φθάσει ως και στο 6% του παγκόσμιου ετήσιου τζίρου του.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΝΕΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ 64 ΔΙΣ. ΣΤΑ ΜΕΤΑΛΛΑ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,28

13/07/2026

Δύο κύκλοι έργων σηματοδοτούν κομβικές σημασίας κινήσεις στη διεθνή σκακιέρα των σπάνιων γαιών

Την επόμενη φάση της διεθνούς πολιτικής για τις ορυκτές πρώτες ύλες σηματοδοτούν δύο κινήσεις κομβικής σημασίας στη διεθνή σκακιέρα των κρίσιμων μετάλλων.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΑ πλευρά η Ευρώπη προχωρά στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κρίσιμων Πρώτων Υλών (European Critical Raw Materials Centre), σε συνέχεια του CRM Act και του REsource EU Action Plan, και από την άλλη το G7 προχώρησε στη Διακήρυξη με την οποία θεσμοθετεί μόνιμη συνεργασία ΟΟΣΑ και Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ), μέσω της νέας G7 Platform for Critical Minerals Cooperation, θέτοντας ποσοτικό στόχο μείωσης της εξάρτησης από μονοπωλιακούς προμηθευτές σπάνιων γαιών κάτω του 60% έως το 2030, ανοίγοντας ταυτόχρονα τον δρόμο για επενδύσεις όχι μόνο στην εξόρυξη των κρίσιμων πρώτων υλών, αλλά και στην ανακύκλωση και την αξιοποίηση των δευτερογενών υλικών.

Χρηματοδοτήσεις

Και όλα αυτά ενώ ήδη από την αρχή του 2026 έχουν ανακοινωθεί περίπου 195 έργα σε αλυσίδες αξίας κρίσιμων ορυκτών μεταξύ G7 και χωρών-εταίρων, συγκεντρώνοντας επενδύσεις που ξεπερνούν τα 64 δισ. ευρώ.

Στην Ευρώπη, ήδη από τον πρώτο κύκλο των Στρατηγικών Έργων CRM Act (2025) εγκρίθηκαν 47 έργα σε 13 κράτη-μέλη, με συνολικές επενδύσεις 22,5 δισ. ευρώ. Η επένδυση της METLEN για παραγωγή γαλλίου αποτελεί κομβικό παράδειγμα, καλύπτοντας σχεδόν το σύνολο των ευρωπαϊκών αναγκών. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη ο δεύτερος κύκλος υποβολής για τα Στρατηγικά Έργα του CRM Act, ο οποίος ολοκληρώθηκε με την κατάθεση περισσότερων από 160 αιτήσεων, γεγονός που επιβεβαιώνει το αμείωτο ενδιαφέρον της βιομηχανίας, ενώ η τελική ανακοίνωση αναμένεται για το φθινόπωρο του 2026. Και στον δεύτερο κύκλο η Ελλάδα δηλώνει ενεργό παρουσία, με 5 αιτήσεις, αξιοποιώντας πλήρως το μοναδικό γεωλογικό και κοιτασματολογικό της πλεονέκτημα, αλλά και τη δυνατότητα ανακύκλωσης μετάλλων.

Πέραν αυτών, το REsourceEU ενισχύει την ολοκλήρωση της αλυσίδας μέσω της κινητοποίησης περίπου 3 δισ. ευρώ από διάφορα ευρωπαϊκά ταμεία. Αυτά περιλαμβάνουν το Battery Booster ύψους 1,8 δισ. ευρώ, που στοχεύει συγκεκριμένα σε υλικά καθόδου και ανόδου (λίθιο, κοβάλτιο,

νικέλιο, μαγγάνιο, γραφίτη), και το Ταμείο Καινοτομίας (Innovation Fund), που διαθέτει 1 δισ. ευρώ για την καθαρή τεχνολογία. Παράλληλα, η Ε.Ε. επενδύει στην έρευνα μέσω του Horizon Europe και προωθεί μια πλατφόρμα που θα διασφαλίζει σταθερή ζήτηση για τα ευρωπαϊκά έργα. Επίσης έχει συσταθεί το European Minerals Investment Network (E-MIN), μια μόνιμη πλατφόρμα για την ένωση δημόσιων και ιδιωτικών επενδυτών, βιομηχανικών επιχειρήσεων, κατασκευαστών έργων σε όλη την Ευρώπη και συμμαχικές χώρες. Επίσης, κάποιες ευρωπαϊκές χώρες έχουν δημιουργήσει τα δικά τους funds για τη χρηματοδότηση έργων για κρίσιμες ορυκτές πρώτες ύλες. Η Γαλλία δημιούργησε το Fonds Metaux Critiques για επεξεργασία και ανακύκλωση μετάλλων ύψους 2 δισ. ευρώ, η Γερμανία το Raw Materials Fund (Rohstofffonds) που το διαχειρίζεται η KfW, με ποσό χρηματοδότησης ανά έργο από 50 εκατ. ευρώ έως 150 εκατ. ευρώ, η Ιταλία το Critical Minerals Strategic Fund ύψους 1 δισ. ευρώ και η Ολλανδία το Critical Raw Materials Fund σε συνεργασία με την αναπτυξιακή τράπεζα FMO (Dutch entrepreneurial development bank).

Ελληνικό ενδιαφέρον

Όπως τονίζει στη «Ν» ο dr Πέτρος Τζεφέρης, γενικός διευθυντής Ορυκτών Πρώτων Υλών στο υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος, τόσο η κινητικότητα της Ευρώπης όσο και η πρόσφατη Διακήρυξη του G7 (17/6/2026) «δείχνουν ότι η επόμενη φάση της διεθνούς πολιτικής κρίσιμων ορυκτών θα κινηθεί γύρω από τρεις άξονες: ποσοτικοποιημένους στόχους διαφοροποίησης, μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης βασισμένους σε δεδομένα, και αποθεματοποίηση με διεθνή συντονισμό.

Για χώρες όπως η Ελλάδα, με ενεργό ενδιαφέρον τόσο σε έργα εξόρυξης όσο και σε στρατηγικά έργα, υπό το πλαίσιο του ευρωπαϊκού κανονισμού για τις Κρίσιμες Πρώτες Ύλες (CRM Act), η εξέλιξη αυτή αξίζει στενή παρακολούθηση - ιδίως ως προς τα κριτήρια συμμετοχής χωρών εκτός G7 στην πλατφόρμα, και ως προς το πώς θα ενσωματωθεί η περιφερειακή διάσταση της Νοτιοανατολικής Ευρώπης στις μελλοντικές αναλύσεις ΟΟΣΑ-ΔΟΕ». Εστιάζοντας στην Ευρώπη από τη δική του πλευρά, ο οικονομικός γεωλόγος dr Νικόλαος Αρβανιτιδής, σε ανάλυσή του επισημαίνει πως «η Ελλάδα, με το μοναδικό γεωλογικό της υπόβαθρο και το αξιόλογο μεταλλογενετικό της δυναμικό, αναδεικνύεται σε βασικό πυλώνα της ευρωπαϊκής προσπάθειας».

G7 Platform for Critical Minerals Cooperation

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ θεσμικό στοιχείο της Διακήρυξης του G7 είναι η δημιουργία της G7 Critical Minerals Resilience and Production Alliance, η οποία χτίζεται πάνω στην ήδη υπάρχουσα Critical Minerals Production Alliance και προβλέπεται να παραμείνει ανοιχτή σε πρόσθετες, ομοιόθετες χώρες, υπό την έγκριση των ήδη συμμετεχόντων.

Για την υλοποίηση της συμμαχίας συστήνεται η G7 Platform

for Critical Minerals Cooperation, με αποστολή τη διευκόλυνση του διαλόγου, τη στήριξη λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων και τον συντονισμό μεταξύ των μελών. Η ίδια η Διακήρυξη προσδιορίζει με σαφήνεια τον ρόλο του ΟΟΣΑ και του ΔΟΕ σε αυτή την αρχιτεκτονική: η πλατφόρμα θα συμβουλευτείται -όποτε το κρίνει σκόπιμο- το Critical Minerals Security Programme του ΔΟΕ και τον ΟΟΣΑ, προκειμένου να παρέχουν αναλυτικές εκτιμήσεις βασισμένες σε δεδομένα για τις εξελίξεις της αγοράς και τις ευπάθειες των αλυσίδων εφοδιασμού, να διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών για αποθέματα, να διεξάγουν ασκήσεις ετοιμότητας και να παρακολουθούν την πρόοδο σε χρηματοδότηση, διαφοροποίηση και δεσμεύσεις διαφάνειας. Οι δύο οργανισμοί καλούνται επίσης να παρέχουν δεδομένα που θα επιτρέπουν στα μέλη να λαμβάνουν έγκαιρες προειδοποιήσεις για στρεβλώσεις της αγοράς και να σχεδιάζουν συντονισμένες αντιδράσεις.

Η Διακήρυξη του G7 για τις κρίσιμες ορυκτές πρώτες ύλες θέτει ποσοτικό στόχο μείωσης της εξάρτησης από μονοπωλιακούς προμηθευτές σπάνιων γαιών και μόνιμους μαγνήτες κάτω του 60% έως το 2030, με φιλοδοξία να φτάσει το 50% το συντομότερο δυνατό. Για τα υπόλοιπα κρίσιμα ορυκτά, οι ηγέτες ανέθεσαν στους αρμόδιους υπουργούς να καθορίσουν αντίστοιχους ποσοτικούς στόχους έως το τέλος του 2026. Αντίστοιχα η Ευρώπη προχωρά στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Κρίσιμων Πρώτων Υλών (European Critical Raw Materials Centre).

ΤΟΞΙΚΟΙ ΚΑΠΝΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΣΕΛΙΔΑ 19

13/07/2026

Η χθεσινή πυρκαγιά στο εγκαταλειμμένο κτίριο του Θεάτρου Μπάντμιντον, στο Πάρκο Γουδή, έκανε αποπνικτική την ατμόσφαιρα σε μεγάλη ακτίνα

ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ τέθηκε χθες το βράδυ η Πυροσβεστική, όταν εκδηλώθηκε πυρκαγιά στο παλιό κτίριο του Θεάτρου Μπάντμιντον, στο Πάρκο Γουδή. Εξαιτίας των πυκνών καπνών που κάλυψαν την περιοχή, εστάλη προειδοποιητικό μήνυμα από το 112. Η ατμόσφαιρα έγινε αποπνικτική στις γύρω γειτονίες και σε παρακείμενες πολυκατοικίες, ενώ η έντονη οσμή καπνού έγινε αισθητή σε μεγάλη ακτίνα, από τα βόρεια προάστια έως και το κέντρο της Αθήνας.

Οι τοξικοί καπνοί από τα πλαστικά και την οροφή του εγκαταλειμμένου κτιρίου, όπως και τα στοιβαγμένα σκουπίδια, θύμισαν χθες στους Αθηναίους ότι οι πυρκαγιές δεν αφορούν μόνο μονάδες ανακύκλωσης στον Ασπρόπυργο, αλλά φτά-

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

νον μέχρι και μέσα στην καρδιά της πόλης. Το θετικό είναι ότι δεν υπήρξαν εγκλωβισμοί ή τραυματισμοί πολιτών, όπως και ότι η φωτιά δεν επεκτάθηκε σε γύρω χώρους πρασίνου και διάφορες εγκαταστάσεις.

Το κατεδαφιστέο κτίριο και το αίτημα των κατοίκων για πάρκο

Η γρήγορη κινητοποίηση της Πυροσβεστικής περιόρισε τις φλόγες στο εγκαταλειμμένο κτίριο, με τους πυροσβέστες να χρειάζεται να σπάσουν πόρτες για να φτάσουν εντός. Μέχρι να πέσει το φως επιχειρούσαν επικουρικά και ελικόπτερα, ενώ συνδραμαν εθελοντές από γύρω δήμους, όπως του Βύρωνα και της Αθήνας. Η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (ΔΑΕΕ) θα προσδιορίσει τα ακριβή αίτια της φωτιάς.

Το παλιό κτίριο του Μπάντμιντον έχει κριθεί κατεδαφιστέο από το ΣΤΕ ήδη από το 2012. Ωστόσο το θέατρο παρέμενε σφραγισμένο εδώ και αρκετά χρόνια, λόγω οικονομικών προβλημάτων της ιδιωτικής επιχείρησης που το είχε αναλάβει. Παρότι κατεδαφιστέο, κανείς αρμόδιος φορέας δεν είχε προχωρήσει τελικά στην κατεδάφιση, που ωστόσο έπρεπε να γίνει από τον Απρίλιο και μετά, με τη λήξη της τελευταίας σύμβασης παραχώρησης.

Εδώ και χρόνια, η Επιτροπή για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή, σύλλογοι της περιοχής όπως ο Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων, δημοτικές παρατάξεις, πάρκου συλλογικότητες κ.ά. ζητούν την κατεδάφιση του κτιρίου και τη δημιουργία πάρκου. Η επιτροπή ζητά τη δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου που θα αποτελεί υπερτοπικό πόλο πρασίνου, σύμφωνα με μελέτη του ΕΜΠ από το 1993.

Επικοινωνήσαμε με τον Γιώργο Βοζικάκη, μέλος της Επιτροπής Αγώνα εδώ και δεκαετίες: «Εμείς ως Επιτροπή Αγώνα ζητούσαμε την εφαρμογή της νομιμότητας, της απόφασης του ΣΤΕ και του προεδρικού διατάγματος που ζητούσε την κατεδάφιση του κτιρίου. Ήλουμε ο χώρος να δενδροφυτευθεί και να υλοποιηθεί επιτέλους το μητροπολιτικό πάρκο χωρίς εμπορευματοποίηση. Καλούμε τον Δήμο Αθηναίων να παρέμβει και να διεκδικήσει τη δημιουργία του πάρκου και τη φύτευση του χώρου με υψηλό και πυκνό πράσινο. Νομίζω αποτελεί ένα αίτημα ολόκληρης της πόλης», δήλωσε στην «Εφ.Συν.».

ΕΩΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΩΡΙΤΕΡΑ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1, 15

13/07/2026

Πλασματικά έτη, εργασία μετά την έξοδο και προγράμματα απασχόλησης για 100.000 μηχανικούς και άνεργους

Παράθυρο ευκαιρίας για τουλάχιστον 100.000 άνεργους και μηχανικούς ανοίγει ο ΕΦΚΑ για τη συνταξιοδότηση με πλασματικά έτη ή μέσω προγραμμάτων απασχόλησης, υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκονται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, έως πέντε έτη πριν από τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Για τους άνεργους που αιτούνται προαιρετική ασφάλιση, προκειμένου να εξακριβωθεί το απαιτούμενο όριο ηλικίας για τη θεμελίωση δικαιώματος πλήρους σύνταξης γήρατος με τις ελάχιστες προϋποθέσεις, ο αρμόδιος υπάλληλος του ΕΦΚΑ (που χρεώνεται και διαχειρίζεται την αίτηση του πολίτη και ο οποίος στη συνέχεια θα προβεί στην έκδοση της σχετικής απόφασης υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση), αφού δύναται, όπου κρίνεται απαραίτητο, να επισυνάπτει σχετικό Υπηρεσιακό Σημείωμα προκειμένου να συμπληρωθούν τα στοιχεία του χρόνου ασφάλισης. Ακολουθώντας, το συμπληρωμένο Υπηρεσιακό Σημείωμα διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισηγητή/Τμήμα Συντάξεων για την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών ως προς το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης.

Για παράδειγμα, τα ελάχιστα όρια ηλικίας για τη χορήγηση πλήρους σύνταξης σε «νέους» ασφαλισμένους (μετά το 1993) είναι: το 67ο έτος, οπότε όριο ηλικίας υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση είναι το 62ο έτος, το 62ο έτος για οικοδόμους, εργαζόμενους με ειδικότητες υπαγόμενες στον Βαρέα και Ανθυγιεινά, οπότε όριο ηλικίας υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση είναι το 57ο έτος, και το 57ο έτος για εργαζόμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων ή σε εναέριες ή υποθαλάσσιες εργασίες, οπότε όριο ηλικίας υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση είναι το 52ο έτος. Αντίθετα, για «παλαιούς» ασφαλισμένους, επειδή τα όρια ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης ποικίλουν ανάλογα με την ειδικότητα, εκτός του γενικού ορίου ηλικίας των 67 ετών και των 62 για εργαζόμενους με ειδικότητες υπαγόμενες στον κλάδο Βαρέων και Ανθυγιεινών, τα υπόλοιπα όρια ηλικίας θα προκύπτουν από την αλληλογραφία που θα διενεργείται.

ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Τουλάχιστον 30.000 μηχανικοί και ασφαλισμένοι στο ΤΣΜΕΔΕ μπορούν να αξιοποιήσουν το νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων, που επιτρέπει τη συνέχιση της επαγγελματικής δραστηριότητας χωρίς περικοπή της σύνταξης. Το γεγονός αυτό αλλάζει πλήρως τα δεδομένα για χιλιάδες επαγγελματίες που εξακολουθούν να έχουν ενεργή δραστηριότητα, μελέτες ή τεχνικά έργα σε εξέλιξη. Έτσι, σε αρκετές περιπτώσεις συμφέρει περισσότερο η άμεση υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, ακόμη και αν ο επαγγελματίας σκοπεύει να συνεχίσει να εργάζεται.

Η πρώτη και πιο γνωστή διαδρομή αφορά την πλήρη σύνταξη στο 67ο έτος της ηλικίας με τουλάχιστον 15 χρόνια ασφάλισης. Για τις γυναίκες ασφαλισμένες στο πρώην ΤΣΜΕΔΕ απαιτείται η συμπλήρωση πραγματικού χρόνου ασφάλισης 15 ετών, χωρίς δυνατότητα εξαγοράς πλασματικών ετών για τη θεμελίωση του συγκεκριμένου δικαιώματος. Όσοι έχουν συμπληρώσει το 67ο έτος και διαθέτουν τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης μπορούν να καταθέσουν άμεσα αίτηση συνταξιοδότησης. Στους άνδρες ισχύει η ίδια βασική προϋπόθεση ηλικίας και ασφάλισης, με μία σημαντική διαφορά: για τη συμπλήρωση της 15ετίας μπορεί να

αξιοποιηθεί ο χρόνος στρατιωτικής θητείας μέσω εξαγοράς. Αυτό δίνει διέξοδο σε ασφαλισμένους που βρίσκονται οριακά κάτω από τα 15 έτη και επιθυμούν να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Η δεύτερη και σημαντικότερη κατηγορία αφορά όσους συμπληρώνουν το 62ο έτος της ηλικίας και διαθέτουν 40 έτη ασφάλισης ή μπορούν να τα συμπληρώσουν με αναγνώριση πλασματικών χρόνων. Για χιλιάδες μηχανικούς αυτή είναι η πλέον συμφέρουσα επιλογή, καθώς οδηγεί σε πλήρη σύνταξη χωρίς να απαιτείται η αναμονή έως τα 67. Η συμπλήρωση της 40ετίας μπορεί να γίνει είτε με πραγματικό ασφαλιστικό χρόνο είτε μέσω αναγνώρισεων Στρατού, σπουδών, τέκνων και άλλων πλασματικών περιόδων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ασφαλισμένη που άρχισε την ασφάλιση το 1988 και το 2026 συμπληρώνει 38 χρόνια ασφάλισης. Με αναγνώριση δύο πλασματικών ετών μπορεί να φτάσει άμεσα τα 40 έτη και να υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης. Αντίστοιχα, άνδρας ασφαλισμένος από το 1989, ο οποίος διαθέτει σήμερα 37 χρόνια ασφάλισης, μπορεί να εξαγοράσει τρία πλασματικά έτη και να κατοχυρώσει άμεσα πλήρη σύνταξη.

Μία λιγότερο γνωστή δυνατότητα αφορά όσους ασφαλιστήκαν για πρώτη φορά μετά την 1η Ιανουαρίου 1993, και μπορούν να λάβουν μειωμένη σύνταξη στα 62 έτη με τουλάχιστον 15 χρόνια ασφάλισης, χωρίς να απαιτείται η συμπλήρωση 40 ετών. Ωστόσο, θα πρέπει να διαθέτουν τουλάχιστον 750 ημέρες ασφάλισης κατά την τελευταία πενταετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Η μείωση αφορά αποκλειστικά την εθνική σύνταξη και όχι την ανταποδοτική. Το «πέναλτι» φτάνει τα 134,05 ευρώ μηνιαίως, ενώ το ανταποδοτικό τμήμα καταβάλλεται ολόκληρο. Για πολλούς ασφαλισμένους με περισσότερα από 20 ή 25 χρόνια ασφάλισης, η συγκεκριμένη επιλογή εξετάζεται πλέον σοβαρά, ιδίως όταν συνδυάζεται με συνέχιση της επαγγελματικής δραστηριότητας.

ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΕΙ Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΡΟΝΩΝ

Κομβικό ρόλο στη θεμελίωση δικαιώματος παίζουν οι αναγνώρισεις πλασματικών χρόνων, καθώς μπορούν να εξαγοράσουν στρατιωτική θητεία, χρόνο σπουδών, χρόνο τέκνων, κενά ασφάλισης, καθώς και να αξιοποιήσουν δωρεάν ορισμένες περιόδους επιδοτούμενης ανεργίας. Το κόστος αναγνώρισης για τους αυτοαπασχολούμενους υπολογίζεται με βάση την ασφαλιστική κατηγορία στην οποία ανήκουν. Για έναν ασφαλισμένο της πρώτης κατηγορίας το κόστος διαμορφώνεται περίπου στα 155 ευρώ τον μήνα αναγνώρισης. Στους μισθωτούς το κόστος ισούται με το 20% των μεικτών αποδοχών. Για παράδειγμα, εργαζόμενος με μισθό 1.000 ευρώ θα καταβάλει περίπου 200 ευρώ για κάθε μήνα εξαγοράς. Η εξόφληση μπορεί να γίνει είτε εφάπαξ είτε σε δόσεις είτε μέσω παρακράτησης από τη μελλοντική σύνταξη. Στην περίπτωση εφάπαξ καταβολής προβλέπεται και έκπτωση.